

MARKO GRAČIN

Maškarana vlast
Ključevi gradova i općina u sigurnim rukama

Str. » 4. – 6.

NIKOLA BLAGOJEVIĆ

ČITAJ NOVI LIST 0-24
SKENIRAJ ZA VIŠE VIJESTI BEZ PRESTANKA!

NEDJELJNI
NOVI LIST
www.novilist.hr

NEDJELJA / RIJEKA / 18. SIJEČNJA 2026. / BROJ 25.880 / GODINA LXXX
CIJENA 1,79 EURA

VRIJEME

DHMZ www.meteo.hr

DANAS
max. 10
min. 7

SUTRA
max. 7
min. 4

VJEKOLAV SKEDLER/HUMAN I TOČKA

Kampanja udruga Human i točka i Sve za nju

Str. » 2. i 3.

Majčinstvo jače od dijagnoze

»Moja mama« nije kampanja o bolesti, već o majčinstvu, nadi i snazi unatoč strahu i neizvjesnosti te o potrebi da u najzahtjevnijim trenucima nitko nije sam, a u njoj je sudjelovala i inspirativna Riječanka Ivana Datković Škoda

Ervin Sirotnjak već desetljeće »za volanom« Bijelih

»Rijeka« vozi kako ja upravljam

Str. » 12. i 13.

Doks Riječanina Igora Bezinovića slavio u Berlinu

Str. » 2.

REUTERS

Filmu »Fiume o morte!« europski oskar za najbolji dokumentarac

Danijel Frka, legenda podvodne fotografije

Potopljeni brodovi moja su najveća strast

Str. » 7. – 9.

NIKOLA BLAGOJEVIĆ

DANAS PRILOG

Prvo kolo Europskog prvenstva u rukometu

Hrvatska uz puno muke pobijedila autsajdera Gruziju

Str. » 36. i 37.

MATHILDA SCHULER/PIXSELL

Bezinović se zahvalio Rijeci i Riječanima

FILMU »FIUME O MORTE!« EUROPSKI OSKAR ZA DOKUMENTARAC

REUTERS
Igor Bezinović i Vanja Jambrović

RIJEKA Dokumentarno-igrani film »Fiume o morte!« Igora Bezinovića u subotu je u Berlinu, na dodjeli Europskih filmskih nagrada, koje dodjeljuje Europska filmska akademija, osvojio nagradu za najbolji europski dokumentarni film. Nagradu su na svečanosti preuzeli redatelj Igor Bezinović, koji je u govoru nagradu posvetio svojoj Rijeci i Riječanima, te i producentica Vanja Jambrović.

»Ogromne čestitke cijeloj ekipi filma«, poručuju iz HAVC-a.

Nagradu za najbolji film dobio je »Sentimental value« redatelja Joachima Triera

»Fiume o morte!« originalan je film koji kroz izrazito inovativan stil progovara o fascinantnoj i široj javnosti nepoznatoj povijesnoj epizodi. Naime, tematizira povijesni događaj u kojem je Gabriele D'Annunzio talijanski pjesnik, nacionalist i svojevrsna intelektualna preteča fašizma, prije stotinjak godina zauzeo grad Rijeku.

»Fiume o morte!« zabilježio je sjajne rezultate gledanosti i postao najgledaniji hrvatski dokumentarni film od osamostaljenja. Također, već nakon samo mjesec dana distribucije riječko Art-kino objavilo da je riječ je o najgledanijem filmu u povijesti tog kina.

»Fiume o morte!« svjetsku je premijeru imao na prestižnom festivalu u Rotterdamu, gdje je osvojio glavnu nagradu festivala te nagradu FIPRESCI.

U međuvremenu je proputovao svijet od Australije preko Tajvana do Meksika, prikazan je u njujorškoj MoMi, uvršten na čak 35 festivala diljem svijeta te je osvojio i brojne nagrade, među ostalima je proglašen najboljim dokumentarcem na festivalima u Innsbrucku, Podgorici i Ereranu, dok je na ovogodišnjem izdanju Pulskog filmskog festivala nagrađen sa čak šest Zlatnih Arena – za masku, kostimografiju, scenografiju, casting, produkciju i režiju, kao i godišnjom nagradom Vedran Šamanović.

Film Igora Bezinovića ujedno je hrvatski kandidat za Oscara. Komisija za izbor filma je 4. rujna 2025. godine odlučila da će dokumentarni film »Fiume o morte!« Igora Bezinovića i producenata Vanje Jambrović i Tibora Kesera, a u produkciji kuće Restart, biti predstavnik hrvatske kinematografije na 98. nagradi Oscar Američke akademije filmske umjetnosti i znanosti.

»Fiume o morte!« tako je postao prvi dokumentarac u povijesti Hrvatske koji je odabran za predstavnika u utrci za Oscar.

Nagrađivani autor Bezinović na iznimno kreativan način propituje posljedice okupacije grada na grad i njegove stanovnike.

Kako bi pronašao odgovore, autor je angažirao niz građana Rijeke, kojeg Talijani zovu Fiume, koji prepričavaju, rekonstruiraju i reinterpretiraju bizarnu priču o 16-mjesečnoj okupaciji njihova grada 1919. godine od strane talijanskog pjesnika, dandyja i propovjednika rata Gabrielea D'Annunzija. (D. Ba.)

Dok ne dopuste kupnju Grenlanda

TRUMP NAJAVIO CARINE ZA OSAM EUROPSKIH ZEMALJA

WASHINGTON Američki predsjednik Donald Trump u subotu je najavio val povećanja carina europskim saveznicima sve dok se Sjedinjenim Državama ne dopusti kupnja Grenlanda. U objavi na mreži Truth Social Trump je rekao da će carine od 10 posto stupiti na snagu 1. veljače za Dansku, Norvešku, Švedsku, Francusku, Njemačku, Veliku Britaniju, Nizozemsku i Finsku. Te će se carine povećati na 25 posto 1. lipnja i nastavit će se primjenjivati sve dok se ne postigne dogovor o američkoj kupnji Grenlanda, poručio je Trump.

Trump je optužio nekoliko europskih zemalja da igraju »vrlo opasnu igru« na Grenlandu, rekavši da je »svjetski mir u pitanju«. »Danska, Norveška, Švedska, Francuska, Njemačka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Nizozemska i Finska otišle su na Grenland s nepoznatom svrhom. (...) Ove zemlje, koje igraju ovu vrlo opasnu igru, preuzele su neprihvatljiv rizik«, napisao je američki predsjednik u dugoj objavi na svojoj društvenoj mreži.

Uvođenje carina Trump vidi kao način da se »ova potencijalno opasna situacija brzo okonča«. »Nakon stoljeća, vrijeme je da Danska vrati Grenland - svjetski mir je u pitanju! Kina i Rusija žele Grenland, a Danska ne može ništa učiniti po tom pitanju«, dodao je američki predsjednik. (Hina)

MOJA MAMA Kampanja donosi ispovijesti žena koje su se s ka

JAČE OD TEŠKE

VJEKOSLAV SKEDLER
Ivana Datković Škoda sa suprugom Markom i malom Marom

Majčinstvo im je dalo snagu da izdrže

Kada se nađeš u takvoj situaciji, nije baš da imaš previše izbora, nego se nositi sa situacijom. Meni je velika pomoć bila podrška obitelji i prijatelja. Žao mi je što u tim prvim trenucima nisam znala za mogućnosti korištenja usluga psihološke pomoći preko udruga. To bi mi svakako uvelike olakšalo liječenje, kazala je Ivana Datković Škoda

Sanda MILINKOVIĆ FRANK

VJEKOSLAV SKEDLER

Naša Mare ima osam mjeseci i savršena je i sretna beba! Čak su mi trudnoća i porod protekli glatko

Ivana Datković Škoda

Cilj je prikupiti 30.000 eura za financiranje besplatne psihološke pomoći oboljelima i članovima njihove obitelji

Senad Zemunović

RIJEKA Kampanja »Moja mama« posvećena je ženama koje su postale majke ili su prolazile najintenzivnije razdoblje majčinstva uslijed ili nakon dijagnoze karcinoma, a provodi ju Human i točka u suradnji s udrugom Sve za nju.

- Cilj kampanje je prikupiti 30 tisuća eura za financiranje besplatne psihološke pomoći oboljelima od karcinoma i članovima njihove obitelji. Sekundarni cilj kampanje je senzibilizacija javnosti za tu temu te važnost psihološke pomoći u procesu liječenja i oporavka onkoloških bolesnika. Kampanja je nastala na inicijativu Human i točka, a mi kreiramo humanitarne kampanje za udruge, a iniciramo, produciramo i publiciramo potpuno besplatno, kaže Senad Zemunović iz Human i točka, društveno angažiranog multimedijalnog projekta grupe autora i medijskih profesionalaca.

- U kampanju su uključeni članovi projekta Human i točka te udruge Sve za nju, a pridružuju se postupno i javne osobe pa je svoj video podrške objavila Nana Nadarević. Uskoro će biti objavljen video Ivana Molnara, Luke Bulića i drugih javnih osoba, a prikupljena sredstva su 100 posto namijenjena financiranju besplatne psihološke pomoći koju provodi udruga Sve za nju kroz svoj Centar za psihološku podršku osobama oboljelim od raka i članovima njihovih obitelji, dodaje.

Stvarne žene

Kampanja ima više faza od kojih prva uključuje internetske i medijske objave, druga produkciju TV spota, a treća izložbu fotografija Vjekoslava Skledara koji će portretirati žene koje su nakon liječenja od karcinoma postale majke. Izložba je planirana kao završni događaj kampanje ove jeseni. U središtu kampanje su stvarne žene koje svojim osobnim ispovijestima pružaju putokaz i ohrabrenje mnogima, kao dokaz da se vrijedi boriti.

- Majčinstvo je jedno od najintenzivnijih životnih iskustava. Sa sobom donosi radost, snagu, iščekivanje, ali i ranjivost i mnogobrojne promjene. Kampanja »Moja mama« posvećena je ženama koje su postale majke ili prolazile najintenzivniji period majčinstva uslijed ili nakon dijagnoze karcinoma. U tom su, samome po sebi zahtjevnom razdoblju, one istovremeno morale biti majke, pacijentice i oslonac drugima. U takvim okolnostima, briga o sebi često dolazi posljednja. A upravo tada trebala bi biti na prvome mjestu. Zato je ova kampanja usmjerena na psihološku pomoć - na prostor u kojem žene suočene s izazovom života, mogu govoriti, dobiti podršku i biti

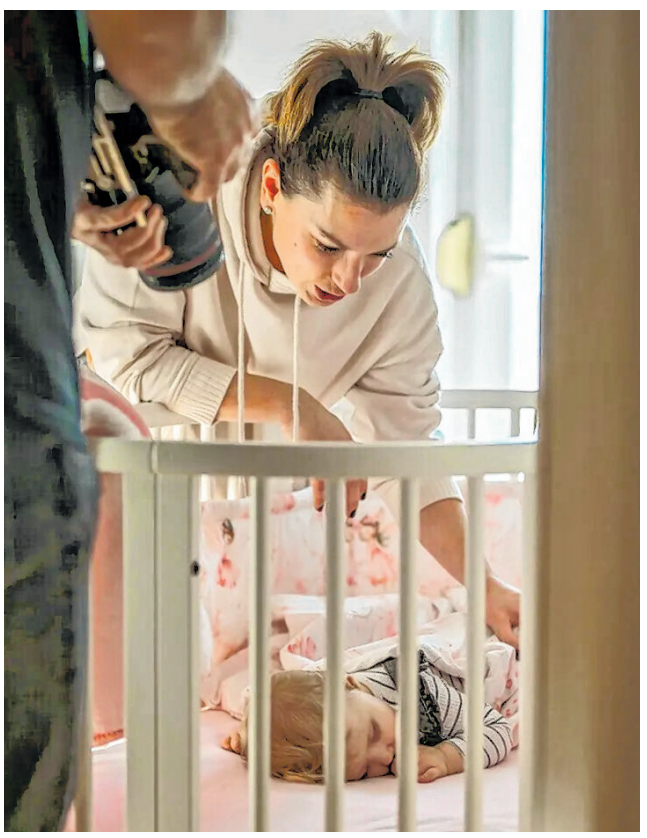
REUTERS

EU I MERCOSUR POTPISALI POVIJESNI SPORAZUM

Europska unija i zemlje južnoameričkog bloka Mercosur potpisale su u Asuncionu povijesni sporazum o slobodnoj trgovini koji obuhvaća oko 700 milijuna ljudi i stvara najveću zonu slobodne trgovine na svijetu. Sporazum predviđa postupno smanjenje carina na industrijske i poljoprivredno-prehrambene proizvode te bi mogao povećati izvoz EU-a u Mercosur do 39 posto. Slijedi ratifikacija, uz snažan otpor dijela poljoprivrednika i ekoloških udruga u Europi. (H)

rcinomom suočile u najosjetljivijem razdoblju

DIJAGNOZE

osnažene, stoji na službenim stranicama kampanje.

Ističu da »Moja mama« nije kampanja o bolesti. »Posrijedi je kampanja o majčinstvu, nadi i snazi unatoč strahu i neizvjesnosti te o potrebi da u najzahtjevnijim trenucima nitko nije sam.«

Hrabra Riječanka

Jedna od njih je i Riječanka Ivana Datković Škoda koja je dijagnozu dobila u vrijeme kada je planirala trudnoću, no odustajanje od ideje majčinstva nije joj bila opcija.

- Dijagnozu raka dojke dobila sam s 35 godina baš u vrijeme kada sam planirala trudnoću. Naravno da me dijagnoza zatekla i šokirala, možda moje bližnje više nego mene. Zbog majčinstva, prije liječenja i kemoterapija sačuvala sam jajne stanice ukoliko kasnije ne bih mogla zatrudnjeti prirodnim putem. Naglašavala sam liječnicima svoju želju za djetetom, no oni su odmahivali glavom: »Nemojte se s time opterećivati, to sada nije važno, borite se za svoj život«, no nisam tako osjećala. Želja za djetetom bila je sveprisutna u meni da je ne bih mogla ignorirati, čak i da sam htjela. Srećom liječenje je od početka bilo vrlo uspješno. Već je prvi ciklus kemoterapije imao odličan rezultat, ispričala je Datković Škoda u objavi za Human i točka. Nakon prvotnog šoka, Ivana je bila spremna za borbu za zdravlje i sve što ta borba sa sobom nosi, ali ideju da nikada neće postati majka nije željela prihvatiti.

- Kada se nađeš u takvoj situaciji, nije baš da imaš previše izbora, nego se nositi sa situacijom. Meni je velika pomoć bila podrška obitelji i prijatelja. Žao mi je što u tim prvim trenucima nisam znala za mogućnosti korištenja usluga psihološke pomoći preko udruga. To bi mi svakako uvelike olakšalo liječenje. Tijekom liječenja mnogo sam istraživala i educirala se, raspitivala sam se na sve strane, tražila druga mišljenja i na kraju, nakon godinu i pol dana hormonalne terapije, odlučila sam je prekinuti. Prekid hormonske terapije nije nešto što bih propagirala, niti nešto što bih drugim ženama preporučila ili savjetovala. Nikako. Svaka žena je drugačija, nijedna dijagnoza nije ista i svaka situacija je različita. Ovo je samo moja priča. Jednostavno sam osjećala da je to ispravan put za mene, kaže Datković Škoda.

Danas je majka malene Mare.

- Naša Mare ima osam mjeseci i savršena je i sretna beba! Čak su mi trudnoća i porod protekli glatko. Mnoge su mi prijateljice znale reći: »Vidjet ćeš kad rodiš, nije to baš tako kako izgleda, namučit ćeš se…« ali, zaista ne osjećam tu težinu majčinstva. Mare me umirila. Postala sam opuštenija i nježnija što i drugi primjećuju. Prije nje bila sam ponekad pomalo hladna prema drugima, pomalo oštra. Ona me omekšala…ublažila, priča Datković Škoda.

Veliki izazovi

Kazala nam je da ju je tijekom samog liječenja najviše frustrirala neorganiziranost sustava i nedovoljno informiranje pacijenata te da se nalazila u situacijama kada je sama kao pacijentica morala rješavati različite situacije.

- Imamo divne i stručne liječnike i ostalo medicinsko osoblje, imamo zdravstvo koje u potpunosti financira sve trenutno dostupne lijekove (u mom slučaju), što u inozemstvu često nije slučaj. Uza sve to, i svu dobru volju osoblja, događale su se situacije u kojima pacijent mora objašnjavati, rješavati, boriti se s nelogičnim praksama, papirologijom i administracijom, komentira.

Dodaje da bi bilo dobro kada bi postojalo organizirano mjesto na kojem se mogu dobiti sve potrebne informacije u vezi s liječenjem, ali i sveukupna prava i obaveze osobe koja kreće u postupak tako ozbiljnog liječenja.

- Pozitivna strana su udruge koje upravo odrađuju taj dio posla, ali i do njih osoba mora doći sama. To su veliki izazovi za pacijentice, koje bi u tim trenucima trebale svu energiju usmjeriti isključivo na vlastito izlječenje. Uspjeh liječenja olakšavao mi je nadu u potpuno izlječenje. Pomoglo mi je i druženje s umirovljenicama koje su preboljele rak prije trideset godina. Govorila sam si: »Vidiš kako su one dočekale unuke, možda i ti to uspiješ«, zaključuje Datković Škoda.

Kako možete pomoći?

Kampanju možete podržati skeniranjem barkoda i uplatom ili uplatom na račun HR5923600001503734533 (Udruga žena oboljelih i liječenih od raka SVE za NJU, Ulica kneza Mislava 10-1, Zagreb).

Promjene u društvu

Human i točka je hrvatski društveno angažirani multimedijski projekt koji kroz film, fotografiju i pisanu riječ spaja humanitarni rad i društveno odgovorno djelovanje s ciljem otvaranja prostora za važne teme i poticanja konkretnih promjena u društvu. Fokusiraju se na izradu i objavu sadržaja koji potiče humanost, brigu za druge, suosjećanje i želju za pozitivnim djelovanjem, te stvaranje inspirativnih priča koje mogu potaknuti akciju i podršku onima kojima je najpotrebnija.

Projekt ne naplaćuje svoje usluge klijentima, nego vrijednost medijskih i produkcijskih usluga prenosi u humanitarne svrhe - dogovorena financijska protuvrijednost ide za podršku definiranim potrebama zajednice.

Euharistijsko slavlje u povodu ukopa zemnih ostataka

Ceperferiate

Euharistijsko slavlje predvodio je porečko-pulski biskup mons. Ivan Štironja

Biskup Dobrila vraćen rodnoj istarskoj grudi

ŽElja biskupa Dobrile bila je da počiva u rodnoj Istri. Ta se želja prenosila generacijama, a ostvarena je tek danas

POREČ » U katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije u Poreču jučer je održano svečano euharistijsko slavlje u povodu povratka iz Trsta i ukopa zemnih ostataka biskupa mons. Jurja Dobrile, jednog od najznačajnijih crkvenih i narodnih velikana Istre. Na ovom iznimnom događaju okupio se velik broj vjernika i uzvanika iz Istre, cijele Hrvatske i susjednih zemalja, potvrđujući trajnu snagu Dobrilina duhovnog i društvenog nasljeđa.

Euharistijsko slavlje predvodio je porečko-pulski biskup mons. Ivan Štironja, istaknuvši kako je životna želja biskupa Dobrile bila da njegovo tijelo počiva u rodnoj Istri. Ta se želja, naglasio je, prenosila generacijama, a ostvarena je tek danas, nakon što raniji pokušaj prije petnaestak godina, povodom 200. obljetnice njegova rođenja, nije uspio zbog tadašnjih okolnosti.

- Danas ga polažemo u biskupsku grobnicu katedralne crkve u kojoj je od 1858. do 1875. naviještao Radosnu vijest, sve do premještaja u Trst - rekao je biskup Štironja, zahvalivši pritom tršćanskom biskupu mons. Enricu Trevisiju na omogućavanju prijenosa i ukopa zemnih ostataka.

Zajedništvo i mir

Tršćanski biskup mons. Trevisi u svom je obraćanju istaknuo kako je predaja posmrtnih ostataka biskupa Dobrile snažan znak zajedništva i mira.

- U svijetu ranjenom sukobima, ova gesta neka bude proročanstvo mira i svjedočanstvo da Kristovi učenici znaju graditi bratstvo i među različitim narodima, poručio je.

Prigodne riječi uputili su i vlč. Željko Zec, župnik Dobriline rodne župe, te zagrebački nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije mons. Dražen Kutleša koji je naglasio je kako povratak zemnih ostataka biskupa Dobrile nije samo povratak tijela u domovinu, nego i povratak svjedočanstva, savjesti i mira, saženih u njegovu geslu »Ruke Istri, srce Bogu«.

Prijenos zemnih ostataka biskupa Dobrile nije samo povratak tijela u domovinu, nego ponajprije povratak svjedočanstva, savjesti i mira

mons. Dražen Kutleša

Dolazak zemnih ostataka u porečku katedralu

U svijetu ranjenom sukobima, ova gesta neka bude proročanstvo mira i svjedočanstvo da Kristovi učenici znaju graditi bratstvo i među različitim narodima

mons. Enrico Trevisi

Uslijedio je obred pokopa zemnih ostataka, kojim je ispunjena Dobrilina životna želja da počiva u rodnoj Istri.

Simbolično značenje

Dan ranije u prepunoj Istarskoj sabornici održana je i večer komemoracije posvećena životu i djelu biskupa Jurja Dobrile. Skupu su nazočili brojni predstavnici crkvenog, političkog i javnog života, među njima gradonačelnik Poreča Loris Peršurić, biskupi Ivan Štironja, Dražen Kutleša i Milan Zgrablić, predstavnici Istarske županije te državnih institucija.

Gradonačelnik Peršurić istaknuo je da povratak Dobrilinih zemnih ostataka ima snažno simbolično značenje za Istru i Hrvatsku, dok je zamjenica istarskog župana Gordana Antić naglasila da Juraj Dobrila ostaje trajni uzor odgovornog služenja općem dobru. O liku i djelu biskupa Dobrile govorili su i Stipan Trogrlić, Mihovil Dabo i Josip Grbac, istaknuvši njegovu duboku vjeru, pastoralnu zauzetost te ključnu ulogu u očuvanju vjerskog, kulturnog i nacionalnog identiteta.

Z. GUZIĆ
Snimio M. MIJOŠEK

Digli pusta i preuzeli ključeve

MK GRAD GROBNIK

GRAD GROBNIK ›› Na dan svetog Antuna Pustinjaka, pust Grajanko semaforkić dignut je na stup srama u Gradu Grobniku, a članovi Mesopusne kumpanije Grada Grobnika proglasili su ga krivim za sve negativno u društvu u proteklom razdoblju. Naime, mesopusni običaji u Gradu Grobniku, po tradiciji, počinju dan iza blagdana sv. Antuna, a ove godine, na sam dan Antuna Pustinjaka, dizanjem pusta otvoreni su mesopusni dani u ovom čavjanskom naselju. Dizanjem pusta nastavljena je tradicija koju Mesopusna kumpanija Grad Grobnik njeguje od 1968. godine, a neslužbeno još i od vremena prije Drugog svjetskog rata. Organiziraju i njegovo paljenje, na čistu sredu, na zatvaranje maškaranih događanja. Tada se obilaze naselja Mikeji i Kačani, dan ranije obilaze Grad Grobnik te na nekoliko štandova zabavljaju mještane svirkom i pjesmom, a oni maškarani kumpaniju časte jelom i pićem. To je dugogodišnja tradicija koja se njeguje svake godine. Također, i ove godine u planu su i posjeti karnevalima u susjedstvu.

Ključ je naš

S. GAŠPERT

KLJUČEVI GRADA U SIGURNIM RUKAMA Uz prvu Paradu zastava

Premijerno izdanje Parade karnevalskih zastava

Maškare preuze

Središnji čin primopredaje vlasti održan je u prostorima Vijećnice Grada Rijeke. Gradonačelnica Iva Rinčić simbolično je predala ključ Grada Meštru Sandiju, čime su sadašnju gradsku administraciju i birokraciju u sljedećih mjesec dana zamijenili karnevalska »anarhija« i opće veselje

Vladimir MRVOŠ
Snimio Marko GRACIN

RIJEKA ›› Zvuk antonjskog roga i u Rijeci je službeno označio početak najveselijeg razdoblja u gradu koji živi za karneval. Rijeka je tako u sunčanu subotu zakoračila u svoje već legendarno »peto godišnje doba«, a vlast su iz ruku gradonačelnice Ive Rinčić preuzele maškare, točnije Meštar Sandi, obećavši tjedne ispunjene smijehom, kreativnošću i tradicijom.

Ovogodišnje otvorenje karnevalskih zbivanja ostat će upamćeno po premijernom izdanju Parade karnevalskih zastava. U organizaciji Riječke udruge karnevalista, povorka je nešto prije podneva krenula s Jelačićeva trga prema Gradskoj vijećnici, unijevši odmah prepoznatljivu energiju na prepuni Korzo.

Defile Korzom

Na čelu kolone vijorila se zastava Riječkog karnevala, a pratili su je nezaobilazni morčići, Gradska glazba Trsat te Prve riječke mažoretkinje. Kolonu su predvodili Meštar Sandi i aktualna kraljica Riječkog karnevala Nora Marčelja, a oko četrdesetak zastava karnevalskih skupina u svečanom defileu Korzom stvorilo je fantastičnu sliku.

Središnji čin primopredaje vlasti održan je u prostorima Vijećnice Grada Rijeke. Gradonačelnica Iva Rinčić simbolično je predala ključ Grada Meštru Sandiju, čime su sadašnju gradsku administraciju i birokraciju u sljedećih mjesec dana zamijenili karnevalska »anarhija« i opće veselje.

Predajući ključ Grada maškarama, gradonačelnica Rinčić istaknula je važnost očuvanja tradicije koja Rijeku čini jedinstvenom te izrazila nadu da će joj ključ nakon

Iva Rinčić nada se da će joj ključ biti vraćen

> *Od danas pa sve do Pepelnice, u ovom gradu vladaju neka druga pravila, pravila dobre zabave i otvorenog srca*
>
> Meštar Sandi

Pepelnice biti i vraćen. Ovo joj je, inače, prvi put u mandatu da predaje ključ maškarama, a prema reakcijama ispunjene vijećnice, bila je dobro prihvaćena među karnevalskim skupinama, iako nije bila maskirana.

Uvertira

- Od danas pa sve do Pepelnice, u ovom gradu vladaju neka druga pravila, pravila dobre zabave i otvorenog srca, poručio je Meštar Sandi nakon preuzimanja ključa. Nakon prijenosa vlasti u ruke maškara cijelom vijećnicom zaorila se riječka himna »Najdraža Rijeko«.

Izlaskom iz »gradske kuće« na Korzo Meštra Sandija

NATJEČAJ

ZA FINANCIRANJE PROGRAMA JAVNIH POTREBA GRADA DELNICA U 2026. GODINI

Raspisuje se Natječaj za financiranje programa Javnih potreba Grada Delnica u 2026. godini.
Cjelokupan tekst natječaja, dostupan je na oglasnoj ploči Grada Delnica i na službenoj mrežnoj stranici Grada www.delnice.hr.
Sva potrebna dokumentacija može se dobiti u Upravnom odjelu za lokalnu samoupravu, društvene djelatnosti i opće poslove i na službenoj mrežnoj stranici Grada.
Natječaj je otvoren zaključno sa danom 13. veljače 2026. godine.

Gradonačelnik Grada Delnica
Igor Pleše, univ.spec.oec., v.r.

Na temelju članka 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima («Narodne novine», broj 81/15, 94/17 - ispravak)) članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine", broj 19/13, 137/15 - Ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 24. Statuta Općine Malinska – Dubašnica ('Službene Novine PGŽ' broj 7/21, 39/24), članka 3. Odluke o gospodarenju nekretninama Općine Malinska - Dubašnica ('Službene Novine' broj 48/12, 28/15, 36/15, 7/16 i 9/16) i Odluke Općinskog Načelnika KLASA: 944-01/21-02/16, URBROJ: 2170-26-02-26-25 od 16. siječnja 2026., Jedinstveni upravni odjel Općine Malinska – Dubašnica objavljuje

NATJEČAJ

za prodaju nekretnina

I.

U svrhu formiranja okućnice, na prodaju se nude slijedeće nekretnine u vlasništvu Općine Malinska – Dubašnica, cijele:
- k.č. 3137/1, zk. ul. 3816, k.o. Bogovići, površine 39 m²
- k.č. 3316/3, zk. ul. 1869, k.o. Bogovići, površine 21 m²

po početnim cijenama od:
3.317,34 Eur (slovima: tritisućetristosedamnaesteura-tridesetčetiricenta) za k.č. 3137/1, zk. ul. 3816, k.o. Bogovići, površine 39 m²
1.786,90 Eur (slovima: tisućusedamstoosamdesetšesteura-idevedesetcenti) za k.č. 3316/3, zk. ul. 1869, k.o. Bogovići, površine 21 m²

Predmetne nekretnine nalaze se u naselju Sv. Anton, a prema prostorno-planskoj dokumentaciji nalazi se unutar građevinskog područja neizgrađeni dio.

II.

Cjelokupan tekst natječaja sa svim uvjetima objavljen je na oglasnoj ploči i web stranicama Općine Malinska – Dubašnica: https://www.malinska.hr/

III.

Ponude se dostavljaju najkasnije do 3.02.2026. u 12:00 sati, poštom na adresu Općina Malinska – Dubašnica, 51 511 Malinska, Lina Bolmarčića 22 ili osobno na prijemnom odjelu Jedinstvenog upravnog odjela, u zatvorenoj omotnici s naznakom: «NE OTVARATI – NATJEČAJ–SV.ANTON, broj čestice».

u Rijeci počelo peto godišnje doba

Kraljica Nora i meštar Sandi s ključem grada

Izložba karnevalskih kostima, alegorija i fotografija

Nakon »nadzemlja« maškare preuzele i »podzemlje«

ele vlast

Glasna podrška preuzimanju grada

s ključem započela je prava euforija, a potom se program preselio »pod zemlju«. U specifičnom ambijentu Riječkog tunela otvorena je izložba karnevalskih kostima, alegorija i fotografija. Tunel je bio pretijesan da primi sve posjetitelje, koji su imali priliku izbliza vidjeti svu kompleksnost izrade karnevalskih maski te se podsjetiti na najupečatljivije trenutke iz bogate povijesti manifestacije.

No, program preuzimanja ključa Grada tu nije završio. Manifestacija, nastala kao zajednički projekt Riječke udruge karnevalista, Grada Rijeke i Turističke zajednice grada Rijeke, nastavila se u opuštenoj atmosferi kultnog okupljališta maškara, ugostiteljskog objekta »Iskra«.

Bila je to tek uvertira i početak karnevalskog ludila koje tek slijedi, jer su mnoge karnevalske skupine iz riječkog prstena, sudionice Parade karnevalskih zastava u Rijeci, požurile na popodnevna i večernja »oduzimanja« gradskih i općinskih ključeva od lokalnih čelnika.

Općine Viškovo i Pehlin te grad Kastav predali vlast maškarama

Pust zaživio punim plućima

Pusno ludilo u Viškovu

Iako je pust ove godine »kratak, ali sladak« i traje samo mjesec dana, energija kojom su maškare preuzele vlast sugerira da će tjedni pred nama biti ispunjeni veselim trenucima i očuvanjem običaja

VIŠKOVO/KASTAV/PEHLIN » U subotu je u riječkom prstenu krenuo početak najveselijeg petog godišnjeg doba. Uz snažan zvuk antonjskog roga, podizanje pusta i simboličnu primopredaju ključeva, započela je vladavina maškara.

Dugoočekivana subota donijela je kulminaciju pusnog uzbuđenja. Iako je kalendarski pust ove godine »kratak, ali sladak« i traje samo mjesec dana, energija kojom su maškare preuzele vlast sugerira da će tjedni pred nama biti ispunjeni veselim trenucima i očuvanjem običaja, koji su duboko utkani u identitet primorskog kraja.

Pusne emocije

Slavlje u srcu Halubja, u Viškovu, započelo je i prije samog blagdana Antonje. Kao uvertira u pusno ludilo, na riječkom je Korzu otvorena izložba Kuće halubajskega zvončara pod nazivom »Identitet i korijeni«, koja je posjetitelje provela kroz povijest i značaj ove baštine pod zaštitom UNESCO-a.

Vrhunac proslave dogodio se kada je na Brege, uz taktove Limene glazbe Marinići, svečano podignut pust. Općinska vlast predana je pusnoj Meštrici poznatoj kao Mića Maja, a okrunjena je i nova kraljica Halubljanskog karnevala - Julija.

- Pridite, želim vam lepe pusne emocije! - poručila je Maja, pozivajući sve generacije da se pridruže događanjima u Viškovu, gdje se pust živi punim plućima.

Najavljen je i bogat pusni program, a načelnica Viškova Sanja Udović, koja je »nevoljno« predala ključ općine svima je poželila dobru zabavu. Direktorica Turističke zajednice, Marina Jurić, najavila je kako će se 25. izdanje Halubajskog karnevala održati u subotu, 24. siječnja, dok se dan kasnije u Marčeljima očekuje dolazak stotina dječjih maškara na 20. Smotri mićeh zvončari.

- Do sada se za sudjelovanje prijavilo 36 maškaranih grupa iz Viškova, Primorsko-goranske i Istarske županije te Slovenije s više od 2.000 maškara, od čega oko 800 djece, najavljuje Jurić.

Zlatna broskva

U Kastvu je subotnja večer billa u znaku antonjskog roga, kojom je službeno označen početak pusta va Kastve. Boćarski dom »Slavko Stanić« bio je ispunjen, a program pod vodstvom Nine Dukić Srok, okupio predstavnike pusnih odbora Spinčići, Trinajstići, Jurčići i Rubeši. Središnji trenutak večeri bila je primopredaja ključa grada, koje je gradonačelnik Matej Mostarac povjerio u ruke novog Pusnog gradonačelnika,

Dalibor Rubeša – Fika i Matej Mostarac

Prava se napetost osjetila prilikom dodjele Zlatne broskve

Ništa bez glazbe

Dalibora Rubeše – Fike iz Rubeši. No, prava se napetost osjetila prilikom dodjele Zlatne broskve. Ova prestižna nagrada, koja se dodjeljuje prema 11. članku Kastafskega pusnega statuta, proglasila je najbolje i najoriginalnije maske za proteklu godinu. Ove godine dodijeljene su Zlatne broskvice i to Nori Mostarac, Leni Gregorović, Vitu Gregoreviću i Franku Magnjotiću iz Spinčićeve pusne kunpanije. »Velike« Zlatne broskve dobile su Maja Kućel iz Spinčići i Ana Jurčić iz Jurčići. Spemenimo da je ove godine pust iz Spinčića, direktor komunalnog - Poserutić, iz Trinajstića - Dump, iz Jurčića - Modni mačak, a iz Rubeša - Špacakamin.

Pehinarski Mate

Maraton primopredaje vlasti nastavljen je na Pehlinu. U dvorištu Doma kulture, Pehinarski feštari i Vijeće MO-a Pehlin organizirali su pučku svečanost podizanja pusta. Na vrh jarbola je podignut dežurni krivac za sve nedaće – tradicionalni pehinarski Mate. Ključeve od predsjednika MO-a Pehlin Darka Kauzlarića, dobio je dopredsjednik Pehlinskih feštara Bruno Pilepić i zabava je mogla početi.

Kao i svake godine, Mate će biti ogledalo svega onoga što u protekloj godini nije valjalo, a mještani će mu u tjednima koji dolaze dodavati imena i atribute prema vlastitom nahođenju. Primopredajom ključeva Mjesnog odbora, i Pehlin je službeno zakoračio u peto godišnje doba. Pehlinska gospoda i Pehinarski feštari najavljuju kao i svake godine dobru zabavu u sljedećih mjesec dana, s finalom na riječkom Korzu. Oni poručuju da »kad pridu pusni dani, sako leto tu smo mi«, s riječima kojima počne himna »Pehinarskeh feštari«, koji su osnovani sad već daleke 1953. godine i ove godine nastavljaju dobru karnevalsku tradiciju ovog riječkog kvarta.

Vladimir MRVOŠ
Snimio Nikola BLAGOJEVIĆ

Darko Kauzlarić i Bruno Pilepić

Veselo je bilo i u srcu Pehlina

ŠEZDESET LET LUMBERAŠA Dule preuzeo ključ grada, a Opatija ušla u peto godišnje doba

Paričani za pust i spust, za fameju i »ne delat nedeju«

Prekrasan sunčan dan za početak najluđeg doba u godini dovoljno govori sam za sebe. Živio Pust - poručio je okupljenoj publici Dule, dok mu je Nando, gradnačelnik na odlasku poručio da će mu vladavinu zapapriti uz red sjednica gradskoga vijeća i red vremenskih nepogoda

Aleksandra KUĆEL-ILIĆ
Snimio Nikola BLAGOJEVIĆ

OPATIJA Tko ne zna »ča je bilo« - neka dođe u Opatiju na karneval pa će mu opatijski Lumberaši »povedet«, a ovogodišnji opatijski pust kojega su jučer, na Antonju »obesili na pal« ispred opatijske tržnice nosi ime »Za Pust paričan«. U upravo započetom »petom godišnjem dobu« Lumber klub Opatija slavi svoj 60. rođendan, pa je i ovogodišnje, vrlo kratko, ali brojnim »nemotarijama« isprepleteno karnevalsko razdoblje na opatijskom maškaranom terenu posvećeno ovoj staroj »pusnoj kumpanije«. Antonjski program predaje ključeva grada maškarama uz dizanje karnevalske zastave i pusta u Opatiji vodio je »malo čitajući s karte«, a malo improvizirajući na svoj način Dražen Turina Šajeta. Primijetio je uoči primopredaje »škrinjice s blagom« iz ruku opatijskog gradonačelnika Fernanda Kirigina u sigurne ruke pusnog gradonačelnika Duška Jeličića Duleta, da se ove godine Dule »neće puno strudit«, budući da je pust vrlo kratak.

Lumberaši ili Dule

Svejedno, svi će se tradicionalni programi u Opatiji uspjeti održati, a u kojim terminima publiku je na šaljiv način upoznao Šajeta, dok je ozbiljniju verziju najave karnevala predvodio gradonačelnik Kirigin.

- Tko je prvi počeo, Lumberaši ili Dule koji je prošle godine proslavio 60 godina karijere - upitao je publiku Šajeta, no umjesto odgovora za kojega će trebati ipak stručna pomoć povjesničara, oglasio se antonjski rog i zatim su veseli članovi Lumber kluba Opatija »spreda mrkata« gdje se stvorio »šušur« doveli pusta, kako je istaknuo Šajeta, vrlo aktualnog, budući da nosi ime »Za Pust paričan«.

- To more samo Opatija - imet pusta u bojama »a la Tomson«, dok Lumberaši istovremeno nose crvene jakete »a la SDP«. Privremeno ćemo svrgnuti Nandota, a na čelo Grada postaviti Duleta - najavio je Šajeta, dok je zadovoljni Dule zaključio kako ga »svrbe dlanovi« u želji da se što prije dočepa pune gradske škrinjice iz koje su virili eurići.

- Dobar dan lepa naša Opatija. Prekrasan sunčan dan za početak najluđeg doba u godini dovoljno govori sam za sebe. Živio Pust - poručio je okupljenoj publici Dule, dok mu je Nando, gradnačelnik na odlasku poručio da će mu vladavinu zapapriti uz red sjednica gradskoga vijeća i red vremenskih nepogoda. Uz »gradsku blagajnu« dobio je Dule jučer i pomoć od, kako je primijetio »lepe zamjenice«, naglasivši da će svrgnuti gradonačenik opravdano biti »đeloz«... Prelazak gradskih ključeva u ruke maškara pratila je i višebojna »dimna zavjesa«, a slavilo se prvi put uz ekološke topove.

Članovi Lumber kluba Opatija slave 60 godina postojanja

Zatulil je Antonjski rog

Pusni gradonačelnik Dule i gradonačelnik na odlasku Nando

Pust je obešen

Puno eurića u gradskoj škrinjici

Adela Medica Jardas iz Lumber kluba i Dražen Turina Šajeta

> *To more samo Opatija - imet pusta u bojama »a la Tomson«, dok Lumberaši istovremeno nose crvene jakete »a la SDP«. Privremeno ćemo svrgnuti Nandota, a na čelo Grada postaviti Duleta*
>
> Dražen Turina Šajeta

»Optužnica«

I dok je »Za Pust paričan« čekao da ga objese, Adela Medica Jardas iz Lumber kluba je pročitala »za ča je sve pust kriv«.

- Nekako smo zadnjo vreme pozabjivi postali i smiron se vrnjamo 10, 20, 30 let nazad mesto da remo naprvo. Pitanje je moderno i vavek isto... Ako ne znaš ča j' bilo??? Ma judi... Ako ne znaš ča j' bilo kot da ni ni bilo - započela je antonjsku štoriju Medica Jardas koja je dodala i da su Lumberaši »paričani za pust, paričani za spust, paričani za tanci, paričani za nemotarije, za popit, za fameju i za »ne delat nedeju«... I tako je uz preporuku koja glasi »brigi pozabit, pamet na policu stavit i mesec dan se lepo zabavit« - na pal podignut »Za Pust paričan«. I još za finale, kao i svake godine, već 23. put se pusna kumpanija nakon ceremonije preselila u kafić »Pul Barića« gdje je Opatijac Jerko Gudac uz prigodnu fešticu otvorio izložbu »najmanjeh karići na svete«, njih 11 od bambusa u čast novih tribina za Nogometni klub Opatija. Samo za odabrane je iz džepa izvadio i »na upit« pokazao i najminijaturniji bambusov karić »za lepo videt«, a zatim se Antonja nastavila uz »dec črnega, dec belega«, kao i tekući bambus, »kako je ki mogal«. Maškare su preuzele vlast i sve do Pepelnice pravila kroje poznate riječi: Živio pust!

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET
Rijeka, Sveučilišna avenija 4

NATJEČAJ

**za upis na Doktorski studij iz psihologije
(za stjecanje akademskog stupnja doktora znanosti)
u akademskoj 2026./2027. godini
do ukupno 15 studenata**

Studij se organizira u šest (6) semestara.
Prošireni tekst natječaja, potrebne obavezne obrasce (za prijavu, životopis, prednacrt istraživanja, itd.), informacije o selekcijskom postupku, razlikovnim ispitima i načinu plaćanja troškova istih, pristupnici mogu preuzeti na mrežnim stranicama Doktorskog studija iz psihologije:
http://www.ffri.hr/psihologija/studiji/poslijediplomski-sveucilisni-doktorski-studij-iz-psihologije/natjecaj-za-upis.html

Sveučilište u Rijeci
Filozofski fakultet

U Matuljima podignuli krivca »za se ča je i za se ča ni« i preuzeli ključeve

»Lisiniću« se nikako »ni dalo poć gore«

MATULJI Matuljci su »za v' Lisinu paričani«, a na Antonju su u veselom ugođaju u središtu mjesta podignuli glavnog krivca »za se ča je i za se ča ni«, pusta koji nosi ime »Lisinić« i čini se da se boji visina jer mu se nikako »ni dalo poć gore«. Hoće li se Lisina koja je svima u srcu u bliskoj budućnosti bolje urediti i hoće li jučer postavljeni »kamik od fundamenta« donijeti neke bolje momente za Dom Lisina kojemu je potrebno novo ruho, matuljski judi od pusta iz Pusnog društva Matulji nisu sigurni, ali to priželjkuju pa je i njihov ovogodišnji »pusni proglas« usmjeren prema »zoni procvata za Lisinu«, ali i drugim »zgodama i nezgodama« iz svakodnevice. Maškarani igrokaz dočarao je svima poznati »kažin« koji nastaje kada se otvaraju gradilišta i svečano polaže »kamik od fundamenta« za nove investicije, a na Antonju je u društvu »građevinara« bila i matuljska načelnica Ingrid Debeuc koja se u odličnom raspoloženju i karnevalskom duhu »ćapala lopate«, odnosno špatule i svima poželjela da se do kraja karnevala dobro zabave. Uz prigodnu glazbu sastava »Jože Vešmašinov in prijatelji«, potresujku su zatancali »i stari i mladi«, a načelnica Ingrid Debeuc je ključeve Općine Matulji predala Zvonejskim zvončarima kojima je ove godine pripala ta čast, te ih je preuzeo njihov predsjednik Robert Kinkela.

A. KUĆEL-ILIĆ

M. GRAČIN
Čini se da se »Lisinić« boji visina

NEDJELJNI plus

Danijel Frka, jedan od najuglednijih hrvatskih podvodnih istraživača i legenda podvodne fotografije

POTOPLJENI BRODOVI MOJA SU NAJVEĆA FOTOGRAFSKA STRAST

S podvodnom fotografijom sam krenuo odmah kako sam i počeo roniti. Želio sam ljudima koji nikada neće zaroniti pokazati što se to nalazi pod vodom. A kao tema su me odmah najviše zainteresirale olupine. Taj motiv da nađem neku neotkrivenu i neistraženu olupinu na dnu mora u meni je bio tada, a gura me i danas. Uvijek me istinski privlačila samo podvodna fotografija, mada, naravno, kao i svi, puno slikam mobitelom na kopnu, ali svoju profesionalnu opremu ne vadim za snimanja na kopnu

→

Relja PAŠKVAN
Snimio Nikola BLAGOJEVIĆ

Bilo je na tim natjecanjima i uspjeha, moj odličan prijatelj i ronilački kolega Marino Brzac i ja, bili smo prvi Hrvati koji su ušli u ekskluzivno društvo od deset najboljih podvodnih fotografa sa svojim fotografijama

Danijel Frka jedan je od najuglednijih hrvatskih podvodnih istraživača, čovjek čije ronilačko putovanje traje više od pola stoljeća - od studentskih dana do danas. Kroz objektiv fotoaparata bilježio je ne samo ljepotu Jadranskog podmorja, nego i potopljene brodove i zrakoplove koji na morskom dnu čuvaju tihe, ali snažne priče naše povijesti. Njegove fotografije i terenska dokumentacija s vremenom su postale vrijedan izvor znanja, ali i trajna inspiracija roniocima, istraživačima i zaljubljenicima u more.

Frka je autor i koautor niza ronilačkih vodiča, kao što su ''Blago Jadrana" i ''Potonulo blago Jadrana", kao i engleskih izdanja poput ''Treasures of the Adriatic Sea", koja roniocima iz cijelog svijeta otkrivaju olupine rasute duž čitave jadranske obale.

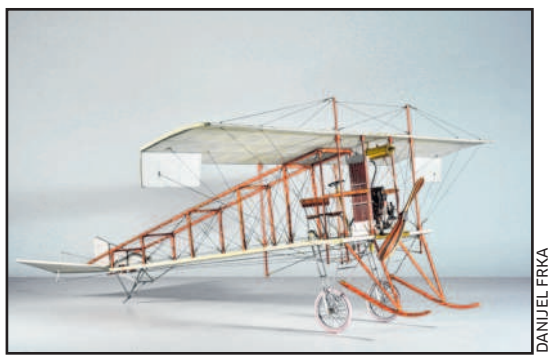
Osim ronilačkih vodiča, Frka je sudjelovao i u knjigama koje se bave poviješću pomorskog i zrakoplovnog nasljeđa na Jadranu, potvrđujući širinu svojih interesa i duboku povezanost s morem i njegovom višeslojnom pričom. U njegovim radovima strast prema istraživanju prirodno se isprepliće s izraženim umjetničkim senzibilitetom, stvarajući most između prošlosti i današnjice, između znanstvene činjenice i vizualne emocije. Razgovor s ovim pionirom rekreativnog ronjenja i podvodne fotografije napravili smo u njegovu domu u Kraljevici, mjestu koje, poput njegovih fotografija, stoji na dodiru kopna i mora.

MAKETARSTVO

Uvijek sam volio maketarstvo i kroz desetljeća sam se poprilično izvještio u sklapanju maketa brodova i aviona koje sam kupio. Onda to slažeš i bojaš, a da bi sve ispalo vjerno moraš poznavati temu i imati dobru literaturu, koje meni ne nedostaje. Ali išao sam i korak dalje pa sam počeo raditi samogradnje - po nacrtima koje sam našao počeo sam raditi makete. Između ostalog i aviona Slavoljuba Penkale koji je prvi Hrvat koji je poletio.

DANIJEL FRKA

NA KOPNU - MOBITEL

Kako je priča krenula?

- Moj Klub podvodnih aktivnosti Adria iz Kraljevice osnovan je 1975. godine i ja sam bio u prvoj generaciji koja je išla na tečajeve ronjenja koje je tada organizirao Darko Lipovac. Klub je na kraju dosegao respektabilnu razinu i u tih 50 godina obučeno je od 400 do 500 ljudi, a neki od njih su postali i profesionalci te su počeli izvoditi podvodne radove, a otvarali su i ronilačke centre diljem svijeta. Imamo jako dobru ekipu instruktora i ronilaca, puno mladih, preko 70 članova, što je rijetkost za jedan mali klub.

A podvodna fotografija?

- S podvodnom fotografijom sam krenuo odmah kako sam i počeo roniti. Želio sam ljudima koji nikada neće zaroniti pokazati što se to nalazi pod vodom. A kao tema su me odmah najviše zainteresirale olupine. Taj motiv da nađem neku neotkrivenu i neistraženu olupinu na dnu mora u meni je bio tada, a gura me i danas. Jednako volim i ronjenje i podvodnu fotografiju. Uglavnom sam u cijeloj toj priči samouk, jer 80-ih godina baš nije bilo puno ljudi koji su se time bavili. Znali smo o podvodnoj fotografiji preko časopisa koje smo kupovali u Trstu i tamo čitali kako ljudi, čijim se fotografijama objavljuju, to i slikaju, ali uglavnom je sve išlo po metodi pokušaja i pogrešaka iz kojih smo učili. Ne zanimaju me klasični motivi poput galeba u letu i slično, uvijek me istinski privlačila samo podvodna fotografija, mada, naravno, kao i svi, puno slikam mobitelom na kopnu, ali svoju profesionalnu opremu ne vadim za snimanja na kopnu.

Pretpostavljam da je u počecima bilo teško doći do opreme?

- Krenuli smo s jednim glupim aparatom Kodak Instamatic, kojeg još i danas imam. Zanimljiva je priča kako sam došao do njega: moja žena, a tada cura, jedan naš prijatelj i ja hodali smo cestom i našli novčanik u kojem je bilo oko 300.000 talijanskih lira i nikakvih dokumenata. Prva ideja bila je ići na miliciju, ali kako nije bilo dokumenta, zaključili smo da bi milicajci to jednostavno podijelili među sobom pa da je bolje da zadržimo. Ipak, da nam savjest bude čista, nalijepili smo par plakata po Kraljevici kako smo našli novčanik, ali nitko se nije javio. I nakon što je prošlo 15 dana, mi smo u jednom talijanskom časopisu vidjeli reklamu za kućište Mares i podvodni fotoaparat, išli smo ga kupiti u Trst i s njim sam radio prve podvodne fotografije. Poslije smo počeli kupovati sve bolju opremu. Ja sam u klubu najviše ostao u podvodnoj fotografiji, a brzo su mi se priključili i moji sinovi. I jedan i drugi su bili prvaci Hrvatske, a sa starijim sam sudjelovao na Svjetskim prvenstvima koje organizira međunarodna konfederacija CMAS - Confédération Mondiale Des Activités Subaquatiques.

EKSKLUZIVNO DRUŠTVO

Je li bilo kakvih uspjeha na natjecanjima?

- Bilo je na tim natjecanjima i uspjeha, moj odličan prijatelj i ronilački kolega Marino Brzac i ja, bili smo prvi Hrvati koji su ušli u ekskluzivno društvo od deset najboljih podvodnih fotografa sa svojim fotografijama. Zatim sam 2011. godine u Turskoj osvojio brončanu medalju na svjetskom prvenstvu i to je bila prva medalja za Hrvatsku u podvodnoj fotografiji. Kasnije smo sudjelovali i na mnogim drugim međunarodnim natjecanjima. Svakako bih naglasio da je naš učenik Damir Zurub iz Zagreba postao svjetski prvak sa zlatnim medaljama u više kategorija i on je danas jedan od najpoznatijih svjetskih podvodnih fotografa. Učenik je nadmašio učitelja, a učitelju je to uvijek drago.

Radovi su vam izašli i u stranim publikacijama?

- Jesu, u brojnim časopisima: britanski Diver, njemački Tauchen, talijanski Mondo Sommerso, Subacqueo i mnogi drugi. Najčešće su bile vezane za prvenstva koja sam pratio, ali bile su vezane i za podvodna istraživanja potopljenih brodova. Umjetnička podvodna fotografija obično se dijeli na tri kategorije te se i natjecanja najčešće održavaju unutar istih: podvodni ambijent s modelom ili bez njega, drugo je riba, a treće makro – sasvim izbliza neki pužić ili neka kozica. Meni se uvijek najviše sviđao podvodni ambijent.

Što je bitno za dobru podvodnu fotografiju?

- Uvijek sam težio dobro izbalansirati prirodno svjetlo i umjetno svjetlo, jer pod vodom imate potpuno drugačije uvjete nego na kopnu, vladaju potpuno drugi zakoni. Pod vodom te prije svega ograničava vidljivost, koju uvjetuje prozirnost mora. Ako je more mutno, suspendirane čestice lebde i jako smanjuju vidljivost, ponekad i na svega par metara, a ako je bistro, ista može biti i 50 metara. Jedni uvjeti su u zapadnoj Istri, a drugi na Kornatima. Normalno, što je dubina veća, to je i manje prirodnog svjetla i mora se koristiti umjetna rasvjeta. Najljepše je kad je more bistro pa koristiš balans prirodnog svjetla i s blicevima osvijetliš nešto što je blizu i time dobiješ boje na fotografiji.

Što vas najviše ispunjava u podvodnoj fotografiji?

- Ronjenju sam posvetio najljepši dio svog života, ronim neprekidno preko 50 godina. Podvodna fotografija me najviše ispunjava, osobito kada napraviš nešto što nije lako i što nitko drugi nije napravio, kao što su npr. eksperimenti preklapanja fotografija. Pojavom digitalne fotografije otvorio mi se cijeli jedan novi svijet. Nekad si imao 36 snimaka na filmu i dok ih nisi razvio, nisi imao pojma što si snimio. To je bio najveći hendikep. Otiđeš na Palagružu, uzmeš 20 filmova sa sobom i pofotkaš, pa pošalješ na razvijanje i kada dođe nazad, vidiš: »O, joj, pa to je previše osvijetljeno.« Na neki način to iščekivanje i fali danas, ha, ha. Prije se trebalo puno više pripremati za snimanje, puno više unaprijed promišljati, studirati što si napravio prije. Ali s praksom smo se izvježbali da znamo koje elemente treba staviti, koju osjetljivost filma koristiti da fotografije pod vodom ispadnu dobro. Danas možeš odmah na ekranu aparata, već pod vodom, vidjeti kako je fotka ispala, što je puno pomoglo, posebno kada dođeš na neka mjesta, primjerice u Tihom oceanu, a znaš da se više nećeš vratiti - to je ta jedina prilika. Ipak, dogodilo se prije otprilike sedam godina u Indoneziji, na Raja Ampatu, jednom od najljepših područja u tropskim morima za ronjenje, da mi je baš na prvom ronjenju zakazao zadnji ekran na fotoaparatu pa nisam mogao vidjeti što sam slikao. To me vratilo u vrijeme filma i sjetio sam se na što sve treba paziti i fotografije su uglavnom odlično ispale.

KOLEKCIONAR STAROG ORUŽJA

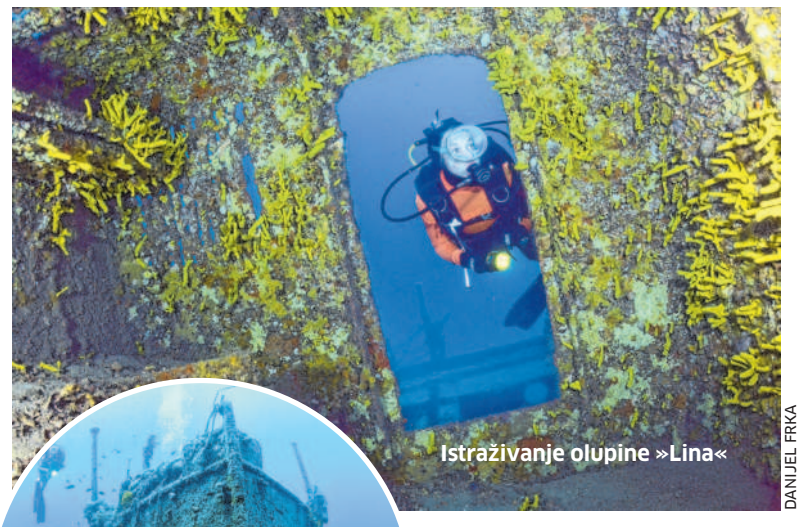
Uvijek me zanimala i vojna povijest, predsjednik sam Hrvatskog društva za vojnu povijest, ali sam i registrirani kolekcionar starog oružja i odavno sakupljam staro oružje, najviše puške, ali imam i nešto pištolja i sablji. Nešto sam kupio, nešto dobio, nešto mijenjao, a nešto sam čak i izronio.

Hvala Bogu, zdravstveno sam skroz OK, uredno prolazim preglede za ronjenje, ali i za letenje paraglajderom, no to je neka druga priča. Neostvarena želja mi je naći jedan brod koji još nitko nije pronašao, koji je obavijen velom tajne, a to je parobrod »Zrmanja«

Pojavom digitalne fotografije otvorio mi se cijeli jedan novi svijet. Nekad si imao 36 snimaka na filmu i dok ih nisi razvio, nisi imao pojma što si snimio. Na neki način to iščekivanje i fali danas, ha, ha

Istraživanje olupine »Lina«

DANIJEL FRKA

Olupina »Lina«

Što je sve promijenila digitalna fotografija?

- Digitalna fotografija promijenila je cijelu priču: danas si gotovo svatko može priuštiti opremu s kojom može napraviti dobre fotografije, doslovce sa svojim mobitelom koji već imaju dobre softvere i senzore s velikom fleksibilnošću. Ne može se to mjeriti s profesionalnom fotografskom opremom i kvalitetom materijala koji oni stvaraju, ali mobiteli iz godine u godinu smanjuju tu razliku. S dobrim kućištem danas svatko može napraviti dobru podvodnu fotografiju, čime se ukupna podvodna fotografija popularizira.

PIJANSTVO VELIKIH DUBINA

Roniti, a pogotovo na dubinama, uvijek sa sobom nosi i dozu rizika. Jeste li imali kakve kritične situacije na svojim zaronima?

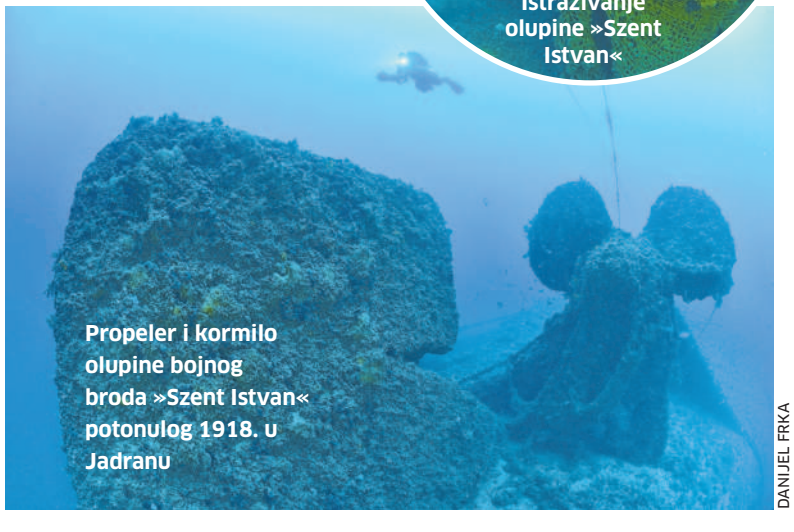
- Ronjenje na većim dubinama, a pod time se podrazumijeva ronjenje dublje od 40 metara, svakako je rizično i zahtijeva dosta opreza. Moj najdublji fotografski zaron bio je na Visu, dubina od nekih 75 metara, gdje sam fotografirao olupinu američke leteće tvrđave iz Drugog svjetskog rata Boeing B- 17G. S lovenski ronioci pronašli su je 2000. godine i ja sam bio među prvima koji ju je išao fotografirati. Jednom sam imao situaciju koja je bila neugodna: problem kod dubokih zarona jest što dušik počne djelovati na moždane centre i uzrokuje fenomen koji zovemo pijanstvo velikih dubina, slično alkoholnom pijanstvu. Ovisno o istreniranosti, ulovit će te prije ili kasnije, ali na koncu te ulovi. Zbog toga se na zaronima većim od 50 metara više ne koristi zrak nego plinske mješavine - postotak dušika se smanjuje, a dodaje se umjesto njega helij, koji je neutralan u djelovanju na organizam. Do 2005. nismo ronili s plinskim mješavinama i nerijetko nas je »lovilo« to pijanstvo. Naravno, nikad ne roniš sam. Išli smo tako jednom nas troje na zaron između Novog Vinodolskog i Vrbnika na jednu olupinu. Uvjeti su bili idealni: more mirno, vidljivost odlična. Ipak, 10 metara od dna zaronili smo u mutan sloj i odjednom, kada sam se okrenuo oko sebe, vidio sam da jednog od nas trojice nema. Zgrabila me anksioznost i tjeskoba, gotovo panika od tog dušikovog pijanstva. Sljedećih minuta vrtjeli smo se u krug panično tražeći u tom mutežu nestalog kolegu, ali njemu niti traga. Mislio sam na najgore, ali morali smo krenuti prema površini i kada smo se izdigli iz tog mutnog područja, vidjeli smo kako se u tom trenutku, na drugom kraju olupine, i on diže prema površini. Svo vrijeme smo se vrtjeli u krug oko tog potopljenog njemačkog torpednog čamca tražeći ga u strahu, dok je on u jednakoj panici tražio nas. Sve je dobro završilo, danas je veselo sjećanje, ali pri tom pijanstvu nije lako razumno rasuđivati.

Koje priče potopljenih brodova na Kvarneru su na vas ostavile najveći dojam?

- Potopljeni brodovi definitivno su moja najveća fotografska strast. Na području Kvarnera ih ima oko 20. Najstarija su dva jedrenjaka - »Kostrena« i »Ireneo«, koja su potonula 1888. na Velim vratima, blizu Brestove. No najveće tragedije vežu se uz norveški brod »Argo«, koji je 1948. plovio iz Venecije u Rijeku s teretom južnog voća i naletio na jednu zaostalu minu iz rata i prelomio se. Od 13 članova posade preživio je samo Niels Mikkalsen, koji je doplivao do obale, a zanimljivost je da je on već par godina ranije imao brodolom koji je preživio među rijetkima. Tu je i tragedija grčkog broda »Peltastis« kod Šila, gdje je 1968. godine poginulo osam pomoraca, a posebno je zanimljivo što je tijelo kapetana Teodorosa Belesisa pronađeno mrtvački ukočeno na zapovjedničkom mostu, u stojećem položaju, naslonjeno na navigacijski stol. Nadalje, talijanski parobrod »Regolo« orkanska bura sa snježnom vijavicom 1927. godine otkinula je s veza u Senju i potopila s cjelokupnom posadom, a mi smo bili prvi koji su pronašli taj brod nakon tri ekspedicije traženja, na kraju nam je pomogao jedan ribar koji je vjerovao da ga je »napipao« sonarom. U biti, najviše olupina smo našli u komunikaciji s ribarima jer oni znaju gdje im zapinju mreže i parangali, ili im sonari pokažu. Tom prilikom smo slučajno pronašli još jedan brod, mali parobrod »Jakljan«, kojeg je također potopila orkanska bura i na kojem nije bilo preživjelih.

Istraživanje olupine »Szent Istvan«

Propeler i kormilo olupine bojnog broda »Szent Istvan« potonulog 1918. u Jadranu

DANIJEL FRKA

Ilustracija broda »Elhavi Star«

DANIJEL FRKA

DANIJEL FRKA

Najdublji fotografski zaron bio je na Visu na nekih 75 metara, gdje je Frka fotografirao olupinu američke leteće tvrđave iz Drugog svjetskog rata Boeing B- 17G

NEOSTVARENA ŽELJA

Kako se od fotografija složi priča za knjigu?

- Napisao sam tri knjige kao vodiče za potopljenim brodovima. Meni je uvijek bio problem što su brodovi veliki i što ih jako teško možeš predstaviti u jednoj fotografiji. Želio sam čitateljima predočiti kako taj brod kao olupina danas izgleda. Shvatio sam da bi najbolje bilo kada brodove pofotkam i da ih i nacrtam. I ja sam sve olupine koje sam fotografirao i nacrtao temperom na hamer papiru. Kada se radi o manjem brodu ili avionu nije problem uhvatiti ga u jednom snimku, ali brodove od preko sto metara duljine nemoguće je dočarati samo s jednom fotografijom. Tako sam pribjegao i tehnici izrade ilustracija, to sam oduvijek volio i to i danas radim intenzivno.

Imate 70 godina, koliko dugo se još vidite u podvodnoj priči i ima li nešto što još želite ostvariti?

- Hvala Bogu, zdravstveno sam skroz OK, uredno prolazim preglede za ronjenje, ali i za letenje paraglajderom, no to je neka druga priča. Neostvarena želja mi je naći jedan brod koji još nitko nije pronašao, koji je obavijen velom tajne, a to je parobrod »Zrmanja«. To je željezni putnički parobrod sagrađen u Malom Lošinju početkom 20. stoljeća, a potopljen je u Drugom svjetskom ratu vjerojatno nailaskom na minu 21. listopada1944., kada je plovio na relaciji Rijeka-Malinska-Krk. U Krku je ukrcao putnike za Rijeku i isplovio te noći, baš zbog straha od aviona, te nestao sa svom posadom i svim putnicima, a to je bilo oko 60 ljudi. Ispitali smo sve moguće vjerojatnosti, komunicirali s ribarima, ali zasad ništa. Još jedna nevjerojatna zanimljivost cijele te priče je što je tijelo kapetana broda godinu dana kasnije more izbacilo na hrid Galijolu. »Zrmanja« je meni i prijateljima ostala opsesija do danas i nadam se da ćemo je jednom ipak pronaći.

VALERJEV: RONILI SMO PO FRKINIM KNJIGAMA

Dražen Valerjev živuća je legenda i pionir komercijalnog ronilačkog turizma. Nema tko je ozbiljnije ronio u Jadranu da ne zna njegovo ime i Centar Diver koji je osim po ronjenju poznat i po skijanju. Valerjev nam se upravo i javio s Kronplatza gdje se i dalje bavi organizacijama škola skijanja. Kao i Danijel Frka tako i Dražen, poznim godinam unatoč, poput kakvog mladića ne posustaje u radu te ga i dalje obavlja sa strašću.

- Danijela poznajem jako dugo, krenuli smo skoro u isto vrijeme za instruktora, on malo kasnije od mene. Prije svega dobar čovjek i odličan instruktor s ogromnom ljubavlju prema podvodnoj fotografiji koju jako cijenim. On je legenda snimanja pod vodom. Poznajem puno podvodnih fotografa, ali Danijel je nenadmašan profesionalac i sve te radove je uspio dočarati i kroz svoje knjige po podvodnim olupinama. Ne znam ronioca u Hrvatskoj i u bivšoj državi koji ne poznaje Danijela. Uz to on je i izuzetno kvalitetan crtač i u toj kombinaciji teško da mu se tko može približiti. Prošao je cijeli Jadran od Umaga do Cavtata i omogućio svima nama da i mi kada ronimo idemo pogledati stvari koje nam je on svojim fotografijama otkrio.

PRIVATNA ARHIVA

Kako je Trumpov ICE postao nositelj institucionalnog nasilja u SAD-u

REUTERS

46%
Amerikanaca izjavilo je da podržava ukidanje ICE-a

43%
Amerikanaca izjavilo je da se protivi ukidanju ICE-a

REUTERS

TIM EVANS

TRI HICA U MINNEAPOLISU I KRAJ ILUZIJE O »ZEMLJI SLOBODNIH«

Žrtva američke imigracijske službe prvi put je postala bijela američka državljanka, što je izazvalo velike prosvjede protiv Trumpovog represivnog aparata. Građanski bijes američke institucije popratile su opravdanjem ubojstva te novim prijetnjama o susprezanju građanskih sloboda i prosvjeda protiv ICE-a

Filip BRNELIĆ

Prošlotjedno ubojstvo Renee Nicole Good u američkom gradu Minneapolisu, čije su videosnimke proteklih dana obišle medije i društvene mreže, šokiralo je svjetsku javnost te razjarilo velik dio američkog građanstva koji drastičan porast brutalne represije u »zemlji slobodnih« prati s jezom, strahom i općom nemoći.

Hladnokrvna egzekucija nenaoružane žene u automobilu, djelo agenta američke Službe za imigracijsku i carinsku kontrolu (ICE), poseban je odjek ostavila zbog njene nezaobilazne političke dimenzije koja, sada već iz tjedna u tjedan, američku federaciju potvrđuje kao sve revnijeg sijača smrti unutar i izvan zemlje na čijoj se meti može naći doslovno svatko. Za razliku od prethodnih žrtava državno uzrokovanog i podržavanog nasilja, čija su stradavanja uglavnom pratila rasne i klasne linije, smaknuće Good, američke državljanke, bjelkinje i majke troje djece, čini se kao još jedna točka bez povratka čije prelaženje sugerira da javna sigurnost u SAD-u više ne može biti garantirana. Institucionalna reakcija na ubojstvo »jebene kuje«, kako je provoditelj državne sile nazvao svoju žrtvu odmah nakon što je u njen gornji dio tijela ispalio tri hica iz pištolja, a zatim s kolegama spriječio da joj se pruži pomoć, pokazuje da u pozadini ovog čina stoje najmračniji i teško zadovoljivi politički motivi.

INSTITUCIONALNI BLAGOSLOV

Na obaraču laki ICE-ov agent Jonathan Ross, osim javne omraženosti, najvjerojatnije neće pretrpiti nikakve negativne posljedice budući da ga svesrdna podrška svojih šefova te cijelog državnog represivnog i političkog aparata na čelu s predsjednikom Donaldom Trumpom i potpredsjednikom J. D. Vanceom štite od kaznenog progona.

Štiteći Rossa, šefica ICE-u nadređenog Ministarstva domovinske sigurnosti Kristi Noem štiti i sebe, kao i Trumpovu strukturu koja je (anti)imigracijskim službama nakon ponovnog zasjedanja na vlast dala praktički odriješene ruke. Kako je Renee Good upravo tu politiku neselektivnih racija, uhićenja, premlaćivanja i zatvaranja imigranata (često bez obzira na njihov pravni status, odnosno jesu li u SAD stigli legalno ili ne) na terenu pratila kao civilna promatračica, njeno dokumentiranje postupaju li ICE-ovi agenti zakonito u ophođenju s imigrantima bilo je dovoljno da ju Noem optuži za »ometanje zakonske istrage«. U perverznom izokretanju realnosti i čvrstim dokazima zabilježenim činjenicama, ministrica je, ne dozvolivši si ni trunku suosjećanja za tragično nastradalu Amerikanku, izjavila kako se agent pucanjem štitio od »čina domaćeg terorizma«.

Legitimacija ubojstva aktivista na temelju snimkama nepodržanog narativa da je Good htjela pregaziti Rossa dodatno je razbjesnila desetke tisuća ljudi koji su prošlog vikenda izašli na ulice tromilijunskog Minneapolisa kako bi prosvjedovali protiv policijske brutalnosti i zastrašivanja političkih protivnika.

DRUŠTVENE POSLJEDICE

Potencijal da ovaj slučaj poluči slične društvene posljedice kakve su izazvali policijsko ubojstvo Georgea Floyda u svibnju 2020. godine i vezani prosvjedi pod nazivom »Black Lives Matter« postoji, pogotovo ukoliko uspije okupiti veće mase u najvećim američkim gradovima, no izgledi da pritisak javnosti dovede do kaznenog procesuiranja ICE-ovih ubojica ostaju minimalni. Iako je prilikom uhićenja te u ICE-ovim pritvorima u posljednje tri godine ubijeno i umrlo najmanje 70 ljudi, državni organi u tom razdoblju nisu podigli niti jednu optužnicu koja bi imigracijske agente teretila za ubojstvo ili prekomjernu upotrebu sile, stoga ne čudi kako su američki prosvjednici na svojim transparentima Trumpov ICE već usporedili s Hitlerovim Gestapom.

Iako bi u teoriji trebali djelovati po sudskim nalozima i dokumentirati imigrante koji su u SAD došli bez dozvole kako bi ih, u najčešćim slučajevima, uhitili, zatvorili i/ili deportirali, ICE-ovi službenici imaju dozvolu vršiti uhićenja osoba na temelju vlastite procjene o njihovom pravnom statusu, što rezultira redovitim prekoračenjima i zloupotrebama njihovih ovlasti. Osim provaljivanja u domove bez naloga, pucanja u neidentificirane bjegunce, rasnog profiliranja i digitalnog evidentiranja ljudi po ulicama, javnim prostorima, pa čak i u prometu, diljem SAD-a bilježe se slučajevi nasilja i nad ljudima za kojih se ne sumnja da su potencijalni »ilegalci«, poput uhićenja ljudi zbog navodnog »ometanja pravde« i službenih federalnih operacija ukoliko se nađu na ICE-ovom putu.

Također, prema pisanju nezavisnog američkog novinara Kena Klippensteina, interni dokumenti koji su procurili u javnost pokazuju da agenti ucjenjuju imigrante kako bi ih koristili kao obavještajce i na taj način saznali tko živi u njihovoj okolini.

10
milijardi dolara godišnji je budžet ICE-a

75
milijardi dolara dodatnih sredstava u razdoblju od četiri godine Trumpov je plan

GENERIČKO OPRAVDANJE

Treba spomenuti i kako američkoj javnosti nisu dostupne informacije o protokolu postupanja, tj. tome kakvu i koliku silu ICE-ovi agenti mogu koristiti, uključujući upotrebu vatrenog oružja, zbog čega su civilne udruge onemogućene da pravnim putem reagiraju na kršenja. Rezultat je taj da se proglašavanje agentovog djelovanja »u strahu za svoj život i sigurnost« postavlja kao generičko opravdanje koje na profesionalnoj, političkoj, pa i moralnoj razini službenike oslobađa svih podmetnutih mu krivnji.

Kako su za raspoređivanje ICE-ovih agenata po SAD-u zadužene federalne vlasti, čelnici saveznih država i gradova nemaju načina kako da svoje građane zaštite od nasilja koje redovito dolazi zajedno sa stotinama i čak tisućama antimigracijskih službenika. Država Minnesota, čiji je Minneapolis najveći grad, posljednjih se tjedana našla u medijima zbog imigranata koji preko socijale varaju državu, radi čega je spomenuto ministarstvo u krajnje sjevernu američku državu uputilo dvije tisuće ICE-ovaca. Nakon tragične smrti Renee Good, gradonačelnik Minneapolisa Jacob Frey i Minnesotin guverner Tim Walz zatražili su da ICE napusti ovaj grad, no bezuspješno. Ministarstvo domovinske sigurnosti naknadno je u Minnesotu poslalo još tisuću službenika Carinske i granične zaštite (CBP) te tamošnju operaciju »Metro Surge« proglasilo svojom najvećom operacijom u povijesti. Objavili su i kako je od početka prosinca u Minnesoti uhićeno više od dvije tisuće ljudi. Agenti ICE-a u Minneapolisu u srijedu upucali još jednu osobu pa je broj upucanih od Trumpovog dolaska na vlast početkom prošle godine narastao na 21, od čega je njih šest smrtno stradalo.

NABILDANI ICE

Očekivani je ovo epilog predsjednikove odluke da ICE-ov budžet utrostruči, odnosno da na deset milijardi dolara godišnje doda još 75 milijardi u četverogodišnjem razdoblju njegova mandata. Od 29 milijardi dolara u 2025. godini, što je cifra ekvivalentna vojnom budžetu Italije, čak osam milijardi bilo je namijenjeno samo za regrutaciju, pa je ICE sa 22 tisuće zaposlenika narastao na njih 32 tisuće. Čak su i američki mainstream mediji, poput NBC-a, pisali kako je ICE u ishitrenom procesu zapošljavanja svoje značke dao i osuđenim kriminalcima koji su svoju prošlost uspješno zatajili, kao i osobama koje nisu zadovoljile osnovne testove fizičke spreme.

Nadalje, Trump je dekretom povećao ovlasti ICE-a i uklonio birokratske prepreke pri deportacijama neželjenih imigranata, a premda konačni podaci o prisilnim deportacijama za 2025. godinu još nisu objavljeni, procjenjuje se da se ta brojka u odnosu na posljednju Bidenovu godinu udvostručila, odnosno narasla na preko pola milijuna protjeranih ljudi.

Najnovija, prošlotjedna anketa YouGov-a provedena nakon ubojstva Good pokazuje kako ukidanje ICE-a prvi put u povijesti podržava relativna većina američkih građana, njih 46 posto u odnosu na 43 posto ispitanih koji to ne podržavaju, a ovaj je podatak samo jedan od pokazatelja duboke i nepomirljive polarizacije američkog društva u kojem se sada spominje i mogućnost građanskog rata. Politička instrumentalizacija federalnih agencija jasan je znak da Trump i njegov MAGA pokret, čiji se pripadnici u javnosti i na društvenim mrežama bez zadrške naslađuju s ubojstvom 37-godišnje aktivistice, borbu protiv migracija i zagovaranje deportacija vide kao međukorak prema potpunom ušutkavanju kritičara i protivnika vlasti u Washingtonu. Propagandna kampanja američke ekstremne desnice koja je Renee Good ocrnila kao teroristkinju svjedoči o razmjerima do kojih su vlast, institucije pod njihovom kontrolom te njihovi podržavatelji voljni ići kako bi opravdavali državno sankcionirano, sada i smrtonosno nasilje nad vlastitim građanima.

ESKALACIJA NASILJA

Nakon što su ICE-ovi agenti s najviših razina dobili razlog da odagnaju strah kako će njihova pucanja s fatalnim posljedicama ostaviti mrlju na njihovom životopisu, aktualna zbivanja nedvojbeno upućuju na snažnu eskalaciju nasilja u bliskoj budućnosti. Nažalost, realno je očekivati da se slučaj Minneapolis rasprostrani po cijelom SAD-u, osobito u gradove i savezne države u kojima Republikanska stranka nema političku snagu i gdje, osim ICE-a, šalju i trupe Nacionalne garde s izlikom »uspostavljanja reda i mira«. Jednako tako, iako na grotesknu količinu licemjernosti kojom Bijela kuća zbog »represije nad vlastitim građanima« proziva neprijateljske zemlje poput Irana pada sve manji broj Amerikanaca, ovakav trend ne mijenja činjenicu da će velika većina američkog stanovništva javno iskazati nezadovoljstvo tek kada u tom činu prepoznaju vlastiti interes, što su primjerom potvrdili i građani Minneapolisa. U tom se gradu u relativno kratkom roku razvila mreža solidarnosti s imigrantima koja uključuje pomaganje obiteljima u riziku od hapšenja, distribuciju hrane i potrepština ljudima koji se boje izaći iz svojih kuća, dojave kretanja agenata, pa i pokušaje opstrukcije ICE-a, nenasilne i nasilne. Upravo je na takvu reakciju Trump uputio novu prijetnju, kazavši kako će upotrijebiti dvjesto godina star »Zakon o pobuni« što bi u praksi podrazumijevalo slanje vojske u Minnesotu kako bi se ona sukobila s građanima i suspregnula »pobunu protiv autoriteta Sjedinjenih Američkih Država.

Efektivnim proširenjem definicije terorizma ovaj se ideološki nabijen i lako manipuliran pojam iz specifične pravne kategorije brzo pretvara u sredstvo za borbu protiv širokog spektra političkih neprijatelja, baš kao što je proteklih mjeseci slučaj u Ujedinjenom Kraljevstvu koje ovim načinom ušutkava prosvjednike za prava Palestine. Kada državna moć evocira »prijetnju nacionalnoj sigurnosti«, ustavom zagarantirana prava slobode govora i političkog djelovanja postaju mrtva slova na papiru, a mase građana državnim neprijateljima kojih treba neutralizirati. No i bez uspostave izvanrednih stanja i formalne suspenzije demokracije, Amerikancima postaje jasno tko uistinu predstavlja prijetnju njihovoj sigurnosti i da ta prijetnja ne dolazi izvan njihovih granica.

»Ne mogu nas svih pobiti«, poruka s protestnog transparenta koji je prvi puta izložena prije 55 godina na Sveučilištu Kent nakon što je Nacionalna garda ubila četvoro studenata, prosvjednika protiv američkog rata na Kambodžu, a koji je reaktualiziran na prosvjedima »Black Lives Matter«, ponovno se čini relevantnom. Na štetu Amerikanaca, ali i stanovnika naciljanih država diljem svijeta, Donald Trump i kartel koji stoji pored njega baš su takvi ljudi koji bi ove riječi mogli protumačiti kao izazov.

OSIM PROVALJIVANJA U DOMOVE BEZ NALOGA, PUCANJA U NEIDENTIFICIRANE BJEGUNCE, RASNOG PROFILIRANJA I DIGITALNOG EVIDENTIRANJA LJUDI PO ULICAMA, JAVNIM PROSTORIMA, PA ČAK I U PROMETU, DILJEM SAD-A BILJEŽE SE SLUČAJEVI NASILJA I NAD LJUDIMA ZA KOJIH SE NE SUMNJA DA SU POTENCIJALNI »ILEGALCI«, POPUT UHIĆENJA LJUDI ZBOG NAVODNOG »OMETANJA PRAVDE« I SLUŽBENIH FEDERALNIH OPERACIJA UKOLIKO SE NAĐU NA ICE-ovom PUTU

TRUMP JE DEKRETOM POVEĆAO OVLASTI ICE-a I UKLONIO BIROKRATSKE PREPREKE PRI DEPORTACIJAMA NEŽELJENIH IMIGRANATA, A PREMDA KONAČNI PODACI O PRISILNIM DEPORTACIJAMA ZA 2025. GODINU JOŠ NISU OBJAVLJENI, PROCJENJUJE SE DA SE TA BROJKA U ODNOSU NA POSLJEDNJU BIDENOVU GODINU UDVOSTRUČILA, ODNOSNO NARASLA NA PREKO POLA MILIJUNA PROTJERANIH LJUDI

Ervin Sirotnjak, puno desetljeće i četvrt milijuna kilometara s Bijelima

»RIJEKA« VOZI KAKO JA UPRAVLJAM

PRIVATNA ARHIVA

Ali ja to činim onako kako mi - kažu. Ono što je kumovalo vašoj uvodnoj priči, a znalo je biti dio naših pošalica kako u klubu, tako i u krugu mojih prijatelja, jest činjenica da sam ja na tom mjestu vozača »Rijeke« zamijenio svog prethodnika Damira Blaževića. Bilo je to 2016. godine, a s obzirom na to da se pobjednička Kekova formula slagala nekoliko godina prije toga, ali nije dolazila do cilja, »ispalo« je da je pobjednički niz krenuo kad je u »Rijeci« promjenjen - vozač, smije se Sirotnjak

Edi PRODAN

Dugo čuvana tajna ovih je dana konačno postala dostupna javnosti: otkriven je tajni »začin« koji je početkom 2017. godine »Rijeci« donio toliko potrebnu prevagu u HNL-u i u završnici je doveo do prve titule prvaka. Ključna prevaga bio je Lovranac Ervin Sirotnjak, danas 51-godišnjak koji je i nakon tog velikog, najznačajnijeg događaja u povijesti kluba i dalje ostao usko vezan uz »Rijeku«. Stoga koliko god tko mislio kako upravljač kluba danas drže isključivo Damir Mišković, Victor Sanchez i Toni Fruk, istina je unekoliko drugačija.

- Bilo bi divno da je tako, da imam takve moći jer bi onda »Rijeka« svake godine bila prvak Hrvatske. Mada ono o upravljaču, odnosno volanu možda i ima smisla jer ja sam vozač službenog autobusa kojeg je Arriva, inače moj poslodavac, obojala u boje »Rijeke« i stavila ga na raspolaganje klubu za sve njegove potrebe. Podrazumijeva se da sam ja uvijek za upravljačem tako da »Rijeka« uistinu vozi kako ja upravljam. Ali ja to činim onako kako mi - kažu. Ono što je kumovalo vašoj uvodnoj priči, a znalo je biti dio naših pošalica kako u klubu, tako i u krugu mojih prijatelja, jest činjenica da sam ja na tom mjestu vozača »Rijeke« zamijenio svog prethodnika Damira Blaževića. Bilo je to 2016. godine, a s obzirom na to da se pobjednička Kekova formula slagala nekoliko godina prije toga, ali nije dolazila do cilja, »ispalo« je da je pobjednički niz krenuo kad je u »Rijeci« promjenjen - vozač, smije se Sirotnjak.

UVIJEK NASMIJAN

Neposredni povod za naš razgovor bila je činjenica kako je krenula jubilarna, deseta godina od kako je Sirotnjak vezan uz klub, kao i činjenica da je prošlog tjedna, konkretno 15. siječnja obilježen Međunarodni dan vozača. Dakako da u »Rijeci« nisu zaboravili na svog Ervina te su mu putem svojih stranica i društvenih mreža poželjeli sreću i još mnogo uspješnih kilometra. Kako s njima, tako i u ostalim profesionalnim i privatnim vožnjama.

- Hvala svima na dobrim željama, a moram priznati da je meni vožnja jako važan dio života. Nikad, od najranije mladosti, nisam dvojio što ću biti u svom profesionalnom odabiru. Nakon osnovne upisao sam srednju Prometnu školu u Rijeci, te se vrlo brzo za time pridružio velikoj vozačkoj obitelji. Iza mene je već više od tri desetljeća za volanom. Najprije je to bio kamion, neko vrijeme i u mom vlasništvu, no zaključio sam kako to nije za mene, kako ne uživam u tom vidu vožnje. Prije 15 godina prešao sam u Arrivu gdje mi je 2016. godine prišao Damir Blažević i pitao bih li ubuduće vozio »Rijeku«. To mi je predložio i moj tadašnji nadređeni Tomislav Tadej i rekao kako bi bilo dobro da »preuzmem Rijeku«. Nisam trebao dugo razmišljati jer, između ostalog, strastveni sam navijač »Rijeke« od rođenja, objašnja nam Ervin kakoje krenula inspirativna priča u kojoj je upravo on dovezao, između ostalog, »Rijeku« i do dvije dvostruke krune.

A u razgovorima kako s ljudima iz »radne« tako i »sportske« zajednice HNK Rijeke, svi ga opisuju kao sjajnog vozača, ali i osobu koja je potpuno integrirana u život i rad kluba. Kako je uvijek nasmijan i na raspolaganju svima koji rade u logistici kluba. Igrači koji tek stignu u klub uvjerni su kao je i on njegov zaposlenik, nerijetko to misle i sami zaposlenici.

- Da, kad se zbroje svi sati i dani koje provedem uz klub, kao i činjenica da znam igrače voziti u zračne luke i kad samostalno negdje moraju, može se stvoriti dojam kako sam ja stalno u klubu. Jer kad nisam, ni igrači nemaju potrebe za autobusnim prijevozom tako da ispada da smo uvijek zajedno kad se putuje ili samo unutar grada prebacuje igrače u karantenu prije utakmice. Istina je ipak znatno drugačija, jer kad me igrači ne vide, ja itekako radim. Po prilici moje radne obaveze su pola - pola, pola na redovnim linijama Arrive, pola isključivo uz »Rijeku«, jasan je Sirotnjak.

ODGOVORAN POSAO

Kakve su pak reakcije kad se s autobusom »Rijeke« pojavljuje na redovnim linijama. Misle li ljudi da je riječ o greški, da po njih dolazi autobus koji je namijenjen isključivo Fruku, Zlomisliću, Radeljiću ili Majstoroviću?

- Uvijek vozim ovaj autobus što znači da su mi domaće linije reducirane jer bi se odlazak autobusom u bojama »Rijeke« u nekim dijelovima Hrvatske mogao negativno doživjeti i izazvati neželjene reakcije. S druge strane, na linijama gdje nije tako, tamo gdje vozimo nema ni najmanje problema. Ljudima sa šireg riječkog prostora - recimo do Baške ili Novog Vinodolskog - jako se drago u njemu voziti, neki znaju reći kako se osjećaju počašćenima biti u autobusu gdje se voze i igrači »Rijeke«. Posebno se to osjeti nakon velikih pobjeda ili osvajanja titula. Vjerujem da će tako biti i danas jer nakon ovog našeg razgovora idem u Staru Sušicu po djecu s Viškova, objašnjava nam Sirotnjak.

Iako biti vozačem autobusa ima i jednu sasvim romantičnu notu, onu sliku gdje »kuća putujuća« osvaja

MALEŠ, SELAHI, PRSKALO

Velik sam broj igrača i trenera dočekao i ispratio. Sa svima sam se saživio, za mnogima je bilo teško kad su otišli. Većina ih je jako susretljiva, a nije ih ni mali broj koji su se jako zanimali za karakteristike autobusa i tehniku vožnje. Neki od njih su toliko znali biti zainteresirani da smo im predvidjeli karijeru vozača nakon one nogometne. Ne prelazim granicu, nikad ne odlazim u nametljivost, ali lagao bih kad bih rekao kako s nizom njih nisam ostao u dobrim odnosima. Od najsvježijih odlazaka, najčešće mi se porukama javlja Lindon Selahi koji je istinski jako dobar čovjek. Ali i mnogi drugi, od Maleša nadalje. Od onih koji su ostali na ovim našim prostorima nenadmašan je svakako kapetan šampionske »Rijeke« Andrej Prskalo. Veliki igrač i čovjek, jasan je Sirotnjak.

SVI TRAŽE POTPISANE DRESOVE

Je, teško se ponekad obraniti od molbi prijatelja i prijatelja njihovih prijatelja koji bi htjeli do potpisanih dresova ili neke od sitnica koje su bile u vlasništvu igrača. Mnogima udovoljavam, ali znam i kad treba napraviti distancu. Ne mogu reći da nisam dobar s igračima kao i s ostalima u klubu, ali to ne znači da prema njima treba biti napastan i dosadan, stav je Sirotnjaka.

KEK BEZ POVRATKA

U pravilu sve koje odvezem na utakmicu i vratim. Zna biti i nekih iznimki, jako rijetkih, ali jedan polazak bez povratka zauvijek ću zapamtiti. Bili su prvi dani listopada 2018. godine, otišli smo na utakmicu u Goricu. Sezona je loše počela, a iako nije tako izgledalo, i tu je utakmicu u Gorici »Rijeka« izgubila. Nedugo nakon njezinog kraja, do autobusa je došao Matjaž Kek, istinski veliki gospodin, uzeo svoje stvari i pozdravio se. Iako ga je okružila Armada i tražila da ostane, bio je to kraj jedne velike ere. Na simbolički način završila je upravo u mom autobusu, poručio nam je Ervin.

daljine, silno je to težak i odgovoran posao. Osvrnemo li se na osobna iskustva itekako je teško voziti na duge staze kad najveći neprijatelj vožnje postaje umor koji teži zaklapanju očiju.

- Stvar treninga i iskustva. Biti vozačem, biti na poziciji osobe odgovorne za pedeset putnika znači biti podređen tom poslu. Mora se voditi računa o adekvatnom odmoru, ne izlagati se bilo kakvim zabavama prije ranojutarnjeg odlaska na posao. Biti s »Rijekom« znači ići dan prije utakmice na put, ali i vratiti se neposredno nakon njenog završetka. Morate svoj odmor uklopiti u taj raspored. Klasičan posao je drugačije uređen, dok biti vozačem »Rijeke« znači u cijelosti biti podređen njezinim potrebama. Morate naprosto kao i svi ostali biti u - funkciji kluba, objašnjava nam Sirotnjak koji ne vodi točnu evidenciju o kilometrima koje prevaljuje godišnje s igračima »Rijeke«. Ali, čak i površnom »matematikom« dolazimo do toga da samo odlaskom na gostovanja u jednom »polugodištu«, odnosno polusezoni, odvozi više od šest tisuća kilometara. Po sezoni dakle nekih 13 tisuća.

NAJDUŽA DIONICA

Ali tu su mnogobrojne vožnje i kad je »Rijeka« domaćin, pa trening- utakmice, da ne govorimo o nastupima u kupu koji također izbace nekoliko tisuća kilometra godišnje.

- Najduža vožnja koju sam imao za »Rijeku«, ne kao jedini vozač istina, bila je ona do Fara u Portugalu. Bila je to 2019. godina kada je »Rijeka« imala zimske pripreme na jugu Portugala, a mi smo im vozili opremu. Tamo i natrag oko 5,5 tisuća kilometara. Kažem, ne zbrajam iako mi je ovaj naš razgovor poticaj da unutar jednog natjecateljskog mjeseca vodim i takvu statistiku. S obzirom na to da smo mi u našem zbrajanju došli do nekih 25 tisuća kilometra godišnje, nekako mi se čini da ih je i mnogo više. Eto, i kad su gostovanja vozim ih do krčkog aerodroma pa idem po njih. A i to vam je više od sto kilometra. Mada, kako bilo, jako dobro zvuči i ovo: četvrt milijuna kilometara s »Rijekom«. Svakako ostala mi je u sjećanju i jedna povratna vožnja iz Pule koja je trajala satima. Bilo je to ono fenomenalno i pomalo neočekivano finale kupa odigrano u Puli kad je »Rijeka« 22. svibnja 2019. godine slavila s 3:1, nasmijan je Sirotnjak.

Sve to dobro zvuči, no nije život biti stalno za upravljačem. Tu je obitelj, prijatelji, biti vozačem autobusa ne znači biti asocijalnim bićem. Sasvim suprotno jer sigurni smo da je Ervinov osmijeh igračima na ulasku u autobus prije odlaska na gostovanja sasvim dragi i potrebni podstek ohrabrenja, svojevrsna poruka: vratit ćemo se s tri boda. S druge strane kako njegova izbivanja podnosi obitelj?

- Mislim da su navikli. Supruga i tri sina su naučeni na moj ritam izbivanje iz kuće, a s obzirom na to da je ovdje u Lovranu ili u mojoj rodnoj Lovranskoj Dragi jako lijepo, naravno da mi je žao što nisam više s njima i sa svojim zavičajem, Zaljubljenik sam u druženja, znam zasvirati i harmoniku, a s obzirom na to da sam bio povremenim igračem »Lovrana«, i danas znamo, onako veteranski, zaigrati najdražu igru na svijetu, svima nam omiljen nogomet. Stalno ponavljam kako se čovjek navikne na ovakav ritam, ali moram priznati kako ipak pomalo pogledavam prema mirnijem ritmu, objašnjava nam Sirotnjak koji je, prema reakcijama u Lovranu u kojem smo vodili razgovor, popriličnо omiljena osoba.

- Ma jesam, vedar sam i veseo kad se može, otvorena sam osoba, a mislim da biti na mjestu vozača »Rijeke« traži baš jedan takav karakter. Znate, i vozač reprezentira klub. S obzirom na to da su igrači iznimno drage osobe, da je takav uglavnom i čitav klub pa nekako je normalno da takav budem i ja. Da ih dovezem duboko u europsko proljeće, a bude li moguće i do nove titule. Ako je, kako se zezamo, s mojim dolaskom krenula šampionska »Rijeka«, neka tako bude i dalje, zaključio je naš razgovor Ervin Sirotnjak.

PLAVI SVIJET

Branko ŠULJIĆ

»Sardina« je dobra zamjena za srdelu

Što jesti iz mora kad nema plave ribe, srdela i inćuna? Ovo pitanje redovito slušam u zimsko vrijeme, konkretno u siječnju, za mnoge najdužem mjesecu u godini čiju smo polovinu, eto, apsolvirali. Ne moram ponavljati, svi znamo – siječanj je mjesec lovostaja za malu plavu ribu. Preciznije, ne smije se raditi s okružujućom mrežom plivaricom – srdelarom. Ostali alati za lov male plave ribe u nas se slabo koriste, ako danas uopće netko s njima odlazi u ribolov.

Kroz godine na to smo se privikli - u siječnju, isto tako i u svibnju, nema male plave ribe. Ribarnice bivaju poluprazne. Neke manje ovih su dana zatvorene, na ulaznim vratima najčešće stoji: »godišnji odmor – od… do…« I što jesti? Uvijek nudim isti odgovor: tko želi i voli, gotovo svakoga dana može konzumirati frišku ribu. Čak i kada je ružno vrijeme. Nema srdela i inćuna, ali ima bijele ribe, koćarske lovine, ribe ulovljene malim alatima, ribe iz uzgajališta… Ima i ostalih morskih organizama, friških, i malo manje friških. Ali ima!

Znam, od morske hrane mnogima je na prvom mjestu baš ta mala plava riba. Između ostaloga, i zbog cijene. Ona je uistinu svima dostupna, najjeftiniji obrok. Trebalo bi napisati koju i o njenu učinku na čovjekovo zdravlje. Ipak, bolje je da o tome govore stručni ljudi, u takvu temu ne želim se upuštati. Mogu samo konstatirati – plava riba jako je zdrava!

Danas je na »dnevnom redu« nešto drugo… Zamjenski obrok umjesto friških srdela ili inćuna. Moguće je na jelovniku imati plavu ribu i u vrijeme lovostaja! Ne baš frišku, ali sasvim dobru. Možda sam o tome već pisao, nisam provjeravao u arhivi. Uostalom, malo ponavljanja neće škoditi!

JADRANSKE SARDINE

Dakle, umjesto friške plave ribe, predlažem konzerviranu. Na prvom mjestu konzervirane srdele, popularne sardine. Osim njih, naše tržište nudi konzerve tune i skuše, a ponegdje se mogu naći i haringe. Gore na sjeveru konzervira se i losos. Jasno, na našem tržištu dosta je tih proizvoda iz uvoza, često iz nekih egzotičnih zemalja. Zato, prilikom odabira u trgovini prvenstveno obraćam pažnju na »zemlju porijekla«. Jadranskim sardinama nema ravnih. Imao sam prilike konzumirati sardine iz mnogih zemalja, ribu ulovljenu u raznim morima. Bez pretjerivanja, ili nekakva lokalpatriotizma, tvrdim da jadranske kvalitetom odskaču. Isto vrijedi za konzerviranu tunu!

Svojedobno sam sudjelovao u panel-raspravi kojoj je zajednički nazivnik bio - hrvatsko ribarstvo. Između ostaloga, govorilo se o lovostaju i tome što jesti u zamjenu za plavu ribu. Sudionici su, uglavnom, iznosili osobna iskustva. Jedan od ribarskih znalaca detaljno je objašnjavao kako prije lovostaja kupi nekoliko kilograma inćuna. Dobro ih očisti, opere i - složi na najlonsku foliju, jedan do drugoga. Potom prekrije, pa na isti način slaže novi red, i ponavlja dok ima ribe. Tako složenu ribu odlaže u zamrzivač. Kada ih poželi jesti, izvadi željenu količinu. Neveliki inćuni brzo se odlede i – standardno, friga ih u ulju. Kaže, djeluju skoro kao svježi. Jedini je uvjet - ne smiju dugo stajati u zamrzivaču. Moj prijedlog bila je konzervirana riba. Mogla bi i soljena, ali slana riba u većoj količini nije baš zdrava.

U nas u Hrvatskoj riblje konzerve malo se konzumiraju. Puno puta bio sam u tvornicama ribljih konzervi, upoznao proizvodni proces, razgovarao o problemima plasmana konzervi na tržište. Gotovo redovito govorili su o slaboj domaćoj potražnji. Jedan od njih je rekao: »Da nema izvoza, mogli bi zatvoriti butigu!« Još se požalio da puno i daleko putuje, obilazi kupce, traži nove… Nisam mogao vjerovati kada je nabrajao zemlje u koje odlazi. »Samo tako tvrtka može opstati i uspješno poslovati«, bio je njegov zaključak. A mi od konzervi zaziremo! Zato, rijetki posižu za njima i u danima lovostaja.

JEFTINIJA I DUGOTRAJNA

Izbora, međutim, nema. Plava riba iz limenke ili zamrzivača, odnosno nešto ostalo iz mora, ponuda je dobra. Svatko za sebe treba odlučivati. Ribljeg obroka ne bi se smjeli odricati. Barem jednom tjedno, a za poželjno je i dva puta. I nemojmo umišljati da onaj mali sadržaj limenke nema dovoljnu hranidbenu vrijednost. Mnogi su skloni baš tako razmišljati a, najčešće, sardine nisu okusili. Stručnjaci ističu da svojih prednosti ima riba u oba stanja, svježa i konzervirana. Podrazumijeva se, friška riba je ukusnija, meso joj je kompaktnije. Istodobno, konzervirana je jeftinija, ima dugi rok trajanja, ali i neke dodatne sastojke, a kroz proces konzerviranja ne gube se vrijedni sastojci, nadasve su sačuvana prirodna omega-3 ulja. Svima nama upravo je to negdje u podsvijesti – omega-3 masne kiseline, izuzetno važne za zdravlje. Među konzeviranom ribom, pročitao sam u stručnoj literaturi, najviše omega-3 masnih kiselina sadrže konzerve skuše, srdele i lososa. Evo opet, priča se vraća na našu jadransku srdelu! Neki spominju i konzervirane inćune, ali se oni u pravilu sole, što ponavljamo, nije najzdravije.

Dobra je i dimljena riba, što se u nas rijetko prakticira. Od hrvatske dimljene ribe konzumirao sam jedino pastrve i – bile su dobre. Za razliku od dimljenih haringi iz Norveške i Nizozemske. Jeo sam ih jednom i nisam poželio ponoviti. Vidio sam kako ih dime i kako mnoštvo gušta u njima. Upravo haringu stručnjaci stavljaju na prvo mjesto među dimljenom ribom, uz srdele i papaline.

Naše tržište obiluje konzviranom tunom, u ponudi je ima i najmanja butiga, a najčešće je uvozna. Najskuplja je od konzervirane ribe. Zanimljivo, ona ne kotira visoko na toj listi, iako je predstavnik plave ribe, velike plave. Prije konzerviranja ona se kuha i pritome se gubi značajan dio omega-3 kiselina. Potvrda da najskuplje nije uvijek i najbolje.

VOJSKA - NAJVEĆI POTROŠAČ

U bivšoj, jugoslavenskoj državi, za razliku od Hrvatske, veliki potrošači ribljih konzervi bile su kontinentalne republike. A najveći, govorili su mi u tvornicama, bila je vojska – JNA. Njoj su isporučivane ogromne količine, neke od tvornica glavninu proizvodnje. To ih je držalo, nisu trebale tražiti tržište i, što je najvažnije, država je bila uredni platiša. Što će vojski tolike sardine, zapitat će mnogi. U tvornicama sam dobio objašnjenje. U određene dana u vojarnama je bio na jelovniku »suhi obrok«, a u njemu su se nalazile i riblje konzerve. Gole limenke, bez naziva i oznake proizvođača. Također, sardine se jelo prilikom terenske obuke ili vježbi, što je znalo trajati više dana. Jugoslavija je, podsjetimo mlade, imala veliku vojsku.

UMJERENO ZBOG SOLI

Konzervirana riba može činiti solidan obrok, ali je pri njenu konzumiranju neophodna doza umjerenosti, pa i opreza. Ovisno o načinu konzerviranja, ona sadrži određenu količinu soli. Za slanu ribu da ne govorimo. Previše soli, to valjda svi znamo, nije zdravo za čovjekov organizam. Sol nam je potrebna, ali ne previše. Padaju mi pritom na pamet priče starih ljudi, davno pokojnih. U vremenu neimaštine, prilikom poslova u polju ili šumi, za ručak im je pripremana palenta prelivena friganim slanim srdelama i uljem u kojemu su pripremane. Bio je to težački ručak… Tko je mislio na zdravlje?

Tonka PAVIĆ
Snimio Davor KOVAČEVIĆ

Petar Smiljanić, pravnik iz Bjelovara i strastveni kolekcionar plakata

BILO BI DOSADNO DA NE POSTOJI NEŠTO ŠTO SE LOVI CIJELI ŽIVOT

Kolekcionarstvo me »natjeralo« da naučim i sve o suvremenoj umjetnosti i dizajnu. Od prvog kupljenog plakata do danas, pročitao sam brojne kataloge i knjige, posjetio puno izložbi. Kad je riječ o tvom vlastitom novcu, moraš znati na što ga trošiš, biti educiran, i ne raditi često »pogreške«, ali to je ono slatko učenje. Potraga za plakatima još nije dovršena, postoji još njih desetak koje i dalje tražim, kaže Smiljanić koji je u Laubi izložio tek manji dio svoje kolekcije - više od 400 plakata

Ovih dana Zagreb se zabijelio i teško je izvan udobnosti stana pronaći još koju boju. U Laubi situacija nešto drugačija – šarenilo. Zidove ovoga puta nisu prekrili temperom obojani kanvasi niti raznobojne skulpture, riječ je o jednoj posve drugačijoj formi umjetnosti - o plakatima. Petar Smiljanić, inače pravnik iz Bjelovara galerijski prostor Laube ispunio je svojom ekstenzivnom kolekcijom.

Izložba »Riječi, slike i snovi« predstavlja više od 400 plakata iz kolekcije Smiljanić, nastalih u razdoblju od prvih desetljeća 20. stoljeća do početka 2000-ih. Fokusirana je na četiri velike cjeline koje donose pregled najzanimljivijih filmskih i kazališnih plakata, plakata različitih manifestacija; od politike, sporta i sajmova do glazbe i likovne umjetnosti, kao i plakata promatranih u svojstvu samostalnih umjetničkih djela. Izložbu suorganiziraju Lauba – Kuća za ljude i umjetnost i HDD – Hrvatsko dizajnersko društvo, a otvorena je do 25. siječnja 2026.

- Ja sam kolekcionar suvremene umjetnosti. To je likovnost, skulptura, fotografija konceptualne umjetnosti. Dio te kolekcije su plakati radovi - od tud je sve krenulo. Od kad znam za sebe, uvijek sam gajio interes prema dizajnu. Budući da su plakati najvećim dijelom rađeni od strane dizajnera, pogotovo od 1950-ih godina pa nadalje, jasno je da je to postao predmet mog zanimanja i skupljanja, govori Smiljanić, vodeći nas kroz galeriju.

NA POČETKU SU BILE KNJIGE

Miljanić je plakate počeo skupljati prije 35 godina. Koji je bio prvi, kaže, nemoguće se sjetiti. Našalio se i kazao kako on više ni nije kolekcionar, već samo skladištar. Da bi se izložba uopće dogodila prvo je bilo potrebno puno kopanja po kutijama, traženja i preslagivanja. Priznaje Smiljanić i da je ovo prvi put da vidi ovoliku količinu svojih plakata izloženih na zidu, izvan kutija.

- Ja sam zapravo počeo sa skupljanjem knjiga, osobito onih iz područja umjetnosti, i to je bio početak cijele priče. Kasnije, kad sam prvi put imao dovoljno novca da mogu ulagati u umjetnost, odlučio sam to i učiniti. Završio sam pravo, ali kolekcionarstvo me »natjeralo« da naučim i sve o suvremenoj umjetnosti i dizajnu. Od prvog kupljenog plakata do danas, pročitao sam brojne kataloge i knjige, posjetio puno izložbi. Kad je riječ o tvom vlastitom novcu, moraš znati na što ga trošiš, biti educiran, i ne raditi često »pogreške«, ali to je ono slatko učenje, nastavlja Smiljanić.

Prvu je izložbu Smiljanić dobio priliku održati u svom rodnom gradu, Bjelovaru, 2024. godine. Iako mu je dodijeljeno cijelo prizemlje muzeja, u tom je prostoru mogao izložiti tek oko dva posto svoje zbirke. Za Smiljanića je to i poruka muzejima, odnosno institucijama, da bolje prate rad kolekcionara i održavaju bolju suradnju s kolekcionarima koji posjeduju velik broj itekako vrijednih i zanimljivih radova, ali s kojima suradnja često nije dovoljno razvijena.

Na pitanje kako prepoznati dobar plakat, ne može jednostavno odgovoriti.

- To je jedno od težih pitanja. Najviše sam fokusiran na umjetničke plakate, plakate radove, no jasno je da pažnju privlače i oni vrhunski dizajnirani. U mom slučaju važni su i autor i kontekst; predstava, događaj ili povijesni trenutak uz koji je plakat vezan, objašnjava.

Kada je riječ o plakatima koji su bili zabranjivani ili povučeni, tada nema vremena za oklijevanje; takav se plakat mora nabaviti odmah, po svaku cijenu.

- Logistika nabave proizlazi iz mog općeg načina kolekcioniranja. Po struci sam poslovni čovjek, vodim privatnu tvrtku, i taj organizacijski način razmišljanja prenio sam i na kolekcionarstvo, kazao je Smiljanić.

ČUDNI SU PUTEVI NABAVE

Bilo je situacija kad bi Smiljanić plakate nabavljao direktno od autora, ali puno se češće događalo da do njega dolaze »drugačijim«, zanimljivijim putevima. Tako je na neke, danas itekako vrijedne plakate, nabasao sasvim slučajno. Primjerice, jedan od plakata u njegovoj kolekciji, onaj slavnoga Ivana Picelja, u njegove je ruke nabasao slučajno i uvelike ispod cijene.

- Piceljev GEFF plakat, koji je strašno važan i zbog same manifestacije, našao se u buntu srolanih beznačajnih filmskih plakata koje mi je prodao jedan poznanik. Platio sam mu koliko je tražio bez da sam plakate tada i odmotao. Tek nakon nekih mjesec dana, vidio sam da je Picelj među njima. Prije petnaestak godina interes za plakate bio je gotovo nepostojeći, što mi je omogućilo da izgradim kolekciju kakvu danas imam. Tada ih se moglo nabavljati i od autora, ili od vlasnika štamparija. Danas se ona uglavnom nadograđuje putem aukcija, kazao je Smiljanić, dodajući kako njegova potraga za plakatima još nije dovršena te da postoji još njih desetak koje je i dalje traži.

- Nadam se da ću barem neke od njih uspjeti nabaviti. Uostalom, bilo bi dosadno da ne postoji nešto što se lovi cijeli život, mudro zaključuje.

Smiljanićevu cjelokupna kolekcija mnogo je veća od onog u Laubi izloženog, a odabrati petsto plakata za ovu prigodu bila je nemoguća misija. Zajedno s kustosom Markom Golubom, nakon godinu dana, nemoguće se ipak ostvarilo pa danas svi znatiželjni građani mogu zaviriti u Laubu ne bi li se i sami u to uvjerili.

- Marko se uključio u rad zadnja

KRUNA IZLOŽBE

Možda najimpozantniji plakati i svojevrsna kruna cijele izložbe jesu oni Borisa Bućana za HNK u Splitu iz 1980-ih godina, među kojima je vjerojatno najslavniji plakat iz Hrvatske – »Žar ptica«. Bućan je ove velike kvadratne plakate dimenzija 2x2 metra počeo raditi krajem 1970-ih i početkom 1980-ih godina.

PRIRODA UMJETNOSTI

Posljednja velika cjelina izložbe, a i ona Smiljaniću možda najdraža, upoznaje publiku s plakatom kao medijem vizualne umjetnosti, kao umjetničkim iskazom ili artefaktom. U ovoj cjelini većinom je riječ o radovima nastalima 1960-ih i 1970-ih godina, gdje je upravo grafički dizajn poslužio brojnim umjetnicima da preispitaju samu prirodu umjetnosti, umjetničkog djela i vizualnih komunikacija, a ona uključuje radove grupe OHO, Gorana Trbuljaka, Tomislava Gotovca, Sanje Iveković, Dimitrija Bašičevića Mangelosa i brojnih drugih.

dva i pol mjeseca jer ja sam nisam mogao eliminirati dovoljno plakata. Trebao mi je netko stručan, a sa strane tko bi mogao umjesto mene odlučiti. Na neki sam način i emotivno vezan, a s druge strane nastojim braniti neke autore koji su marginalizirani kroz godine. Inzistirao sam da se takvi autori pojave na ovoj izložbi unatoč tome što se možda nisu potpuno uklopili u Markov koncept. Inače se njegovom konceptu nisam protivio jer sam bio svjestan da sam ne mogu presjeći, kazao je Smiljanić, priznajući kako nije bilo puno »hrabrih« koji su htjeli s njim na ovoj izložbi raditi, misleći kako će im se on previše uplitati u posao.

NIMALO JEDNOSTAVAN ZADATAK

U »spas« je zato došao kustos Golub ne bi li se plakati finalno izabrali i posložili u četiri konceptualne cjeline koje čine izložbu. Dakako da Golub nije imao jednostavan zadatak, a i sad mu je teško izdvojiti po njemu »najbolje« plakate.

- Priprema je trajala oko četiri mjeseca, što je za izložbu ovog opsega ekstremno malo, uzevši u obzir da čak i znatno manje tematske izložbe u Hrvatskom dizajnerskom društvu pripremamo najmanje godinu dana. Termin je bio unaprijed zadan i vrlo riskantan, ali sama građa koju smo dobili na uvid je bila toliko fascinantna i vrijedna da smo odmah znali da u rukama potencijalno imamo izložbu kakva se dogodi možda jednom u nekoliko desetljeća. Sad kad smo je napokon otvorili i vidjeli sve to uživo mislim da smo bili u pravu. Najveći izazov bio je postaviti koncept izložbe koji bi u isto vrijeme predstavio samu kolekciju i pritom bio tematski, odnosno komunikativan prema publici na druge načine osim zbog same činjenice da imaju priliku vidjeti izuzetno vrijedne plakate iz posljednjih 120 godina, objašnjava Golub.

Govori kako su on i Tena Lovrenčić, u suradnji s Dejanom Kršićem, na samom početku sebi postavili

Izložba u Laubi tek dio bogate kolekcije

Najviše sam fokusiran na umjetničke plakate, plakate radove, no jasno je da pažnju privlače i oni vrhunski dizajnirani. U mom slučaju važni su i autor i kontekst; predstava, događaj ili povijesni trenutak uz koji je plakat vezan

PETAR SMILJANIĆ

Najveći izazov bio je postaviti koncept izložbe koji bi u isto vrijeme predstavio samu kolekciju i pritom bio tematski, odnosno komunikativan prema publici na druge načine osim zbog same činjenice da imaju priliku vidjeti izuzetno vrijedne plakate iz posljednjih 120 godina

MARKO GOLUB

početni test – mogu li pronaći inspirativnu temu koja bi im bila zanimljiva ne samo zbog činjenice da zbirka sadrži većinu najvažnijih plakata u povijesti hrvatskog i jugoslavenskog dizajna. Prijelomnom se pokazala odluka da se, umjesto jedne jedinstvene narativne cjeline, cijeli projekt koncipira kao niz od trideset ili pedeset manjih tematskih izložbi o plakatu, koje se predstavljaju istodobno.

- Suradnja sa Smiljanićem bila je izvrsna, svi smo prilično strastveno pristupili materijalu i zapravo je jako važna bila činjenica da Smiljanić zna mnogo o plakatima i autorima koje ima u zbirci, tako da je svaka naša ideja odmah nailazila ne samo na razumijevanje, nego smo dobivali od njega i vrlo korisne komentare. Kako zbog opsega zbirke nismo imali odmah uvid u cjelinu, gledali smo nekoliko tisuća od gotovo 20 tisuća plakata, često se i tema kojoj smo inicijalno mislili dati malo prostora na kraju zahvaljujući njegovim uvidima otvorila u nešto puno veće, kazao je Golub.

Izložba se sastoji od četrdesetak manjih tematskih cjelina, grupiranih u četiri veće skupine koje se bave plakatom u kontekstu filma, kazališta, različitih manifestacija te plakatom kao samostalnim umjetničkim djelom. Pojedine cjeline fokusiraju se na specifične motive, dizajnerske pristupe, institucije ili autore, a prate ih kratki tekstovi. Golub posebno ističe veliku kazališnu cjelinu posvećenu pojmu »začudno« gdje se mogu vidjeti plakati koji izgledaju kao čudne, pomaknute slike, kao i činjenicu da je zbog ograničenog izložbenog prostora već od početka bilo nužno paralelno razmišljati o konceptu, selekciji i samom postavu izložbe.

DIZAJNERSKI OBJEKTI I UMJETNIČKA DJELA

Za one koji o plakatima ne znaju toliko, tu su legende pored svake cjeline, ne bi li se dobio dojam i naučilo nešto o plakatima koje se gleda.

- Cjelina koju smo nazvali »Začudno« u kazališnoj sekciji je bila važna jer je vjerojatno bila prva koju smo selektirali, a dovoljno je široka da je mogla obuhvatiti plakate iz vremenski velikog raspona, i od mnogo vrlo različitih dizajnera i dizajnerica. Njeni odjeci nalaze se i u nekim drugim cjelinama, poput »Filmskog tijela«, a izravno je povezana i s cjelinom posvećenoj poljskim plakatima za jugoslavensku kinematografiju, zato što je upravo tzv. poljska škola plakata postavila standard »začudnoga« u kontekstu plakata, dočarava Golub.

Za Goluba su plakati radovi koji su istodobno dizajnerski objekti i umjetnička djela te je upravo ta dvostrukost njihova ključna karakteristika. Pritom naglašava da se ne radi o plakatima koji su tek zbog svoje kvalitete »postali« umjetnost, već prije o umjetničkim radovima koji su se svjesno odrekli ideje jedinstvenosti i neponovljivosti kako bi se ostvarili kroz mnogostrukost i privremenost dizajnerskog artefakta poput plakata.

- Najbolje plakate ne određuje samo njihova funkcija promocije ili informiranja, nego inovacija koju unose u javni prostor. To su plakati koji iznenađuju i zadržavaju pažnju, a stvaraju ih dizajneri koji razumiju način funkcioniranja javnog prostora i percepcije promatrača, što je obilježje radova Borisa Bućana, Mihajla Arsovskog, Mirka Ilića, Borisa Ljubičića, Dalibora Martinisa, Mašića, Vipotnika i drugih.

AUTORI S KVARNERA

U sklopu izložbe na zidovima galerije zastupljeni su i autori s Kvarnera, među kojima Smiljanić ističe Zlatka Kutnjaka i Vladimira Gudca. Uz Borisa Demura, Tomaža Irvinga, Mladena Stilinovića te Marinu Abramović, koja se, unatoč globalnoj afirmaciji kao umjetnica performansa, rijetko razmatra u kontekstu plakata i vizualne komunikacije, Smiljanić ih vidi kao skupinu autora koji su u povijesti plakatarstva nedovoljno spominjani. Naglašava da mu je cilj takve autore sustavno isticali i »gurati« u fokus jer smatra da im je time učinjena nepravda.

Predsjednik udruge Prijatelji životinja Luka Oman predstavio autobiografsku slikovnicu »Priča sa sela«

LJUDI NISU ZLI, NEGO NAUČENI NA NORMALIZACIJU ZLA

Vjerujem da će svi ljudi jednom gledati na klaonice i ubijanje životinja za hranu kao na nešto zastarjelo i primitivno, kao na nešto destruktivno i moralno neopravdano. No, dug je put do toga i na tom putu će biti mnogo otpora kao što su ljudi pokazivali i pokazuju otpor i prema borbi za ljudska prava. Čvrsto vjerujem da unatoč svim ratovima, netrpeljivosti, nasilju, ugnjetavanju slabijih i drugačijih, možemo razviti suosjećajniji i pravedniji društveni sustav i da će se poboljšanje našeg odnosa prema životinjama odraziti i na nas same vrlo pozitivno

TOMISLAV MILETIC/PIXSELL

Sanda MILINKOVIĆ FRANK

Dugogodišnji aktivist i predsjednik udruge Prijatelji životinja, Luka Oman, nedavno je predstavio autobiografsku slikovnicu »Priča sa sela«. Priča je nastala iz njegove potrebe da progovori o iskustvima koja su ga obilježila kao dvanaestogodišnjaka stoga je ispisana u prvom licu, vodeći čitatelja u njegov boravak kod bake na selu. Čitajući slikovnicu, shvaćamo da nije riječ o romantičnoj i nostalgičnoj razglednici iz djetinjstva, već susretu sa svijetom odraslih te, kako autor navodi, brutalnom odnosu prema životinjama. Izlazak njegove slikovnice bio je povod za naš razgovor s Omanom u kojem smo se dotakli romantiziranja života na selu, (ne)skrivenim aktivističkim pamfletima, vegetarijanstvu i odnosu prema životinjama u Hrvatskoj općenito.

OTVORITI UM I SRCE

Zašto vam je bilo važno ispričati ovu priču iz perspektive dvanaestogodišnjeg dječaka, a ne iz odrasle pozicije?

- Smatram da svi imamo neku svoju priču sa sela, odnosno neku potisnutu emociju prema životinjama jer to tako mora biti. Svi se rađamo s urođenom empatijom prema životinjama i ne gledamo na bića kao na hranu, ne želimo ih ozlijediti niti ubiti, već zaštititi. Htio sam se vratiti u vrijeme djetinjstva i prisjetiti se svojih iskrenih emocija koje su nastale bez utjecaja odraslih. Djeca klanje životinja vide kao klanje jer to i jest, a važno je prikazati stvari onakve kakve jesu bez traženja opravdanja, naročito kada se radi o potpuno nepotrebnom i neopravdanom nasilju.

U knjizi nema nostalgije za selom. Je li vam bilo važno razbiti tu romantičnu sliku »idiličnog djetinjstva na selu«?

- Često se naš iznimno brutalan odnos prema životinjama romantizira i čak želi prikazati kao prijateljstvo prema životinjama, što je daleko od istine. Životinjama je oduzeta sloboda, osnovno pravo na život, zatočene su, iskorištavane i ubijaju se masovno; nema tu romantike. Čak se od malih nogu djeci zamagljuje ta istina ne samo onim »to tako mora biti« već i banalnim primjerima poput: »krava daje mlijeko«, »koka daje jaja«, iako se ne radi ni o kakvom dobrovoljnom davanju, već o vrlo nasilnom oduzimanju.

Smrt životinja i klanje gotovo se nikad ne navode kao tabu teme, iako su sveprisutne. Zašto je, po vašem mišljenju, baš taj oblik nasilja najlakše normalizirati?

- Stoljećima se ljudi odvajaju od životinja da bi lakše opravdavali njihovo ubijanje. Čak smo izmislili

Zalažem se za ljudska prava i prava životinja, održivu zdravu biljnu prehranu, veganstvo, zaštitu okoliša i za opće dobro. To što sam predsjednik udruge Prijatelji životinja u skladu je s mojim uvjerenjima da ovaj svijet može i treba postati nenasilan i pravedan

U REDU JE BITI DRUKČIJI

Kada podvučete crtu, koliko je vegetarijanstvo još uvijek »tabu« u Hrvatskoj? Čini li vam se da čim ljudi odbiju jesti meso ili pak kolač zbog šećera ili pak vino zbog alkohola, nailaze na više čuđenja i predrasuda od strane društva?

- U redu je biti drukčiji. Svijet se neće promijeniti nabolje ako ćemo samo ponavljati greške svojih predaka ne misleći na budućnost svoje djece. Jasno nam je da tehnologija napreduje upravo zbog promijene pristupa, zbog prihvaćanja novih saznanja, no teško nam je to primijeniti na društvene norme, pa i na vlastite spoznaje. Zar je stvarno tako teško biti malo drukčiji, drukčije se hraniti ili odijevati, ako će to utjecati da netko ne pati i ne bude ubijen? Budimo jači od predrasuda i osude društva, danas je to istinska hrabrost.

posebne riječi za životinje za iste radnje poput rađanja i umiranja, iako razlike, naravno, nema. U Hrvatskoj se dnevno ubije više od sto tisuća životinja, svaki dan novih sto tisuća, potoci krvi teku iz klaonica. To su ubijena mlada bića koja žele živjeti jednako kao i mi, koja imaju oči kao što ih imamo mi, koje klanje boli jednako kao što bi i nas boljelo. Što je tu normalno? Što je normalno u tome da kokoši tjeramo da snesu više od 300 jaja godišnje umjesto nekoliko koliko bi nesle u prirodi? Što je normalno u ubijanju tek rođenih muških pilića? Je li normalno kravama, koje bi u prirodi davale tri do pet litara mlijeka dnevno za svoje dijete, uzimati 50 litara mlijeka i trpati u tetrapak, dok se telići odvode u klaonicu? Koliko je normalno i etično trpati ljudske ruke u anus i vaginu krave kako bi bile umjetno oplođene i iskorištavati njihovo majčinstvo do trenutka kada njihov ženski reproduktivni sustav ne otkaže te im tada presuditi nožem u klaonici? To je samo djelić normalizacije stravične svakodnevice životinja koje, eto, nisu psi ni mačke, pa ih je onda tobože u redu tako tretirati. Važno je zapitati se, otvoriti um i srce, postati znatiželjan i tražiti rješenja umjesto opravdanja.

NEUGLAĐENA PRIČA

Zašto ste odlučili da ova priča bude slikovnica, a ne »klasična« autobiografska knjiga?

- To je jako bitan dio, grafike Kaje Kajfež vjerno prate zapažanja, promišljanja i emocije te uprizoruju stvarni odnos prema životinjama. Upravo se kroz slikovnice često pokušava zamagliti ljudska brutalnost i prikazati životinje kao da žive idilično, pa je bilo logično da snažne ilustracije prate istinitu, neuglađenu priču. Zato je slikovnica za mlade i odrasle »Priča sa sela« objavljena i kao besplatno online izdanje, da bi bila dostupna svima.

Mislite li da slikovnica kao forma omogućuje lakši ulazak u teške teme ili ih, paradoksalno, čini još snažnijima?

- Da, čini ih snažnijima jer je to i potrebno. Zato što nije lako doprijeti do potisnutih ljudskih emocija i probuditi zatomljeni osjećaj za pravednost. Da osjećamo i promišljamo bez onoga »ali«, bez povlačenje crte suosjećanja. Empatija nema granice i trebamo se boriti protiv svih -izama, pa tako i specizma – diskriminacije na osnovi vrste.

Dio javnosti smatra da aktivizam za prava životinja ponekad koristi jezik koji izaziva obrambenu reakciju umjesto dijaloga. Jeste li se ikada uhvatili da se pitate: gubimo li neke ljude načinom na koji govorimo, iako imamo etički snažne argumente?

- Jako je važno da se ljudi ne osjete prozvani. Ljudi su često i proizvodi sustava u kojem se iskorištavanje životinja normalizira, kao što su robovlasnici bili oblikovani sustavom u kojem je ropstvo bilo društveno prihvaćeno. Karnizam je nevidljivi sustav vjerovanja da je normalno neke životinje klati, poput krava i svinja, a neke smatrati članovima obitelji, poput pasa i mačaka. Treba puno razumijevanja i strpljenja unatoč argumentima koji su vrlo snažni ne samo po pitanju etike već i po pitanju zdravlja i zaštite okoliša. Zato je važno ljude potaknuti na razmišljanje i na slobodu izbora. Izbor imamo ako znamo sve opcije, ako imamo sve informacije i ako nas uče da možemo izabrati bolje, pa makar to nije uobičajeno. Danas možemo živjeti i pustiti druge da žive, danas možemo živjeti a da ne iskorištavamo životinje za bilo koju svrhu, time čak možemo živjeti kvalitetnije i zdravije, i kao pojedinci i kao društvo. Važno je potaknuti ljude da žive, a ne samo životare, ohrabriti ih da mogu napraviti pozitivnu promjenu ili barem mali pomak prema tome, barem se informirati i podržati.

HODAJUĆA GROBNICA

Može li stalno inzistiranje na moralnoj poziciji, čak i kad je opravdana, dugoročno proizvesti otpor umjesto promjene ponašanja?

- Vjerujem da će svi ljudi jednom gledati na klaonice

SLIKOVNICA JE BESPLATNA I MOŽE SE PREUZETI NA MREŽNOJ STRANICI PRIJATELJI ŽIVOTINJA (WWW.PRIJATELJI-ZIVOTINJA.HR).

i ubijanje životinja za hranu kao na nešto zastarjelo i primitivno, kao na nešto destruktivno i moralno neopravdano. No, dug je put do toga i na tom putu će biti mnogo otpora kao što su ljudi pokazivali i pokazuju otpor i prema borbi za ljudska prava. To ne znači da treba podcjenjivati ljude i posustati pod otporom, nego pokazati razumijevanje da mijenjanje ljudskog ponašanja nije lako i često je povezano s emocijama. Primjerice, priprema i konzumacija određenih jela mogu biti povezana s navikom ili sa sjećanjem na ljude s kojima smo u tim trenucima bili, a ne sa samim sastojcima tih jela. Davanje informacija, otvoreno pristupanje i ukazivanje na problem na način da se ljudi osjećaju pozvani i slobodni donijet će rezultate.

Knjiga se oslanja na iznimno snažne prizore. Bojite li se da će dio čitatelja reagirati odbijanjem, braneći se tvrdnjom da je priča »previše teška« i je li to cijena koju ste svjesno prihvatili? Primjerice: »Nisam htio biti ni hodajuća grobnica, jesti dijelove tijela koje i sam imam«.

- Priča je istinita, bez okoliša i zamagljivanja, i zato je teška. U njoj su izrečene misli i emocije koje su mi se tada pojavile i kao takve su napisane bez razmišljanja kako će djelovati na čitatelje. Ako sam tada, s dvanaest godina, pomislio da ne želim biti hodajuća grobnica, jesti dijelove životinja koje i sam imam, da ne želim sudjelovati u klanju životinja niti da želim da netko ubija životinje zbog mene, onda je to iskrena emocija i pomisao koju sam samo htio podijeliti s drugima, prepričati kako je bilo, bez promišljanja kako će na nekoga utjecati. Podijelio sam vrlo ogoljeno svoje tadašnje iskustvo ne govoreći drugima što bi trebali, već što sam ja osjećao da trebam.

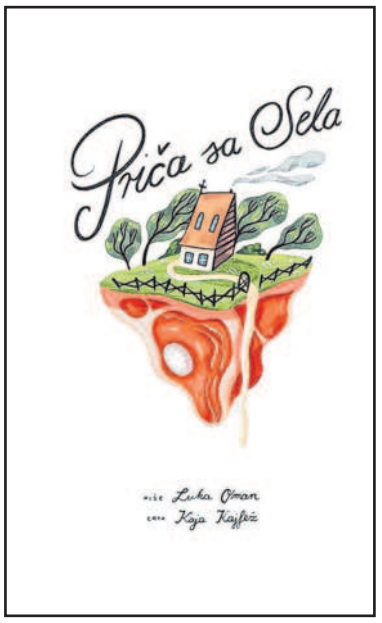
Mislite li da će neki čitatelji knjigu doživjeti kao prikriveni aktivistički pamflet, iako ste je pisali iz dječje perspektive?

- Ne skrivam da sam sada aktivist s jasnim ciljem da informiram sve oko sebe o strahotama koje radimo životinjama. Zapravo, ponosim se s time i iskreno želim utjecati da ovaj svijet postane manje nasilno, ljepše i pravednije mjesto za sve. Kada sam pisao »Priču sa sela«, morao sam se potpuno odmaknuti, vratiti se u vrijeme kada još nisam bio aktivist, već samo dječak koji je iz grada došao na selo i uvidio stvaran prikaz ljudskog odnosa prema životinjama. Ponavljam, mnogi od nas imaju takvu neku potisnutu priču, no ako se nisu oslobodili karnizma i dalje su u sustavu specizma, teško će se prisjetiti svojih stvarnih osjećaja i dopustiti si da ih upravo takve izreknu.

BEZ PREDRASUDA

Je li vam važnije da se čitatelj emocionalno potrese ili da mu se postupno promijeni svakodnevna praksa i što vam se čini realnijim ishodom ove knjige?

- Važno mi je da čitatelj doživi »Priču«, da ju pročita kao dijete, bez unaprijed postavljenih predrasuda, kao da se radi o psima, mačkama i papagajima, a ne o svinjama, kravama i kokošima. Takav iskren pristup neka svakog odvede na njegov put, na njegova vlastita promišljanja o svijetu u kojemu živimo, na traženje dodatnih informacija o sudbini životinja, našem odnosu prema njima, pa tako i rješenjima da ne sudjelujemo u nanošenju boli i patnje tim nevinim bićima s kojima dijelimo planet.

U knjizi odrasli nisu prikazani kao zli, nego kao prilagođeni. Je li upravo ta prilagodba, po vama, najveći oblik moralnog poraza?

- Da, tako je, ljudi nisu zli, nego naučeni na normalizaciju zla. Ni kao dječak nisam osjećao osudu niti ju osjećam sada. Ljudima treba pomoć koliko i životinjama, ubijajući njih ubijamo i sebe, ubijamo ono najvrednije u nama i našoj djeci, urođenu empatiju koju trebamo njegovati, a ne potiskivati. Snaga nije u okorjelosti i zanemarivanju emocija, nego upravo u usklađivanju naših ponašanja s empatijom koju posjedujemo. Nitko ne voli klaonice, ubijanje, patnju i kada nas uvjere da je u redu da u tome sudjelujemo izravno ili neizravno, onda smo i mi žrtve.

Može li se suosjećanje uopće razvijati u sustavu koji svakodnevno zahtijeva da ga suspendiramo, ili tražimo previše?

- Čvrsto vjerujem da unatoč svim ratovima, netrpeljivosti, nasilju, ugnjetavanju slabijih i drugačijih, možemo razviti suosjećajniji i pravedniji društveni sustav i da će se poboljšanje našeg odnosa prema životinjama odraziti i na nas same vrlo pozitivno. Itekako je to moguće postići, no ne treba razmišljati previše globalno nego više osobno, iskreno vidjeti što sada možemo učiniti da barem budemo malo bolji, koji makar mali korak ovaj tren možemo napraviti.

STATISTIKA

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2024. godini, u Hrvatskoj je zaklano 158.914 goveda, 465.920 ovaca, 40.138 koza, 1.627.746 svinja i 52.127.116 komada peradi. U njihovom izvješću, statistika obuhvaća svu stoku i perad zaklanu na području Republike Hrvatske bez obzira na podrijetlo. Označuje zbroj klanja stoke i peradi u klaonicama te klanja stoke i peradi kod pravnih osoba (prisilno klanje) i na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

VEGANUARY

Čitav siječanj je posvećen veganskoj prehrani, smatrate li to dobrom porukom ili marketinškom trikom?

- Veganska hrana nije neka posebna hrana koju jedu samo odabrani. To je ukusna i zdrava biljna hrana namijenjena i dostupna svima. Veganuary je sjajan i uspješan, a poruka je odlična. Motivira ljude na prvi korak te pokazuje razumijevanje i nudi priliku. Izaziva na pozitivan način na promjenu. Hrvatska verzija Veganuaryja nudi mjesec dana svakodnevnih korisnih i zanimljivih informacija o veganskoj prehrani i održivom življenju putem e-maila, a svi se mogu predbilježiti preko stranice www.veganopolis.net. Vege izazov ne traži obećanja, već daje priliku ljudima da sami pokušaju, a mnogi zaista i uspiju.

Godišnja izložba članova Hrvatskog društva karikaturista

HRVATSKA JE EL DORADO ZA KARIKATURISTE

Karikatura je i terapija za autore, pogotovo one koji rade društveno političku karikaturu. Imaš priču o Dr. Jekyllu i Mr. Hydeu. S jedne strane karikaturist liječi frustracije građanima, a s druge karikatura je najjače sredstvo javne kritike - kaže Plečko

Siniša PAVIĆ
Snimio Davor KOVAČEVIĆ

Umjetna inteligencija, invalidna politika, živopisna lica saborskih zastupnika, inflacija i ona famozna lista artikala ograničene cijene, gdjekoja putena žena i niz brodolomaca što ni na pustom otoku ne nalaze sreću, Trump, ratovi... Svakojakih je motiva za vidjeti na nedavno otvorenoj Godišnjoj izložbi karikatura članova Hrvatskog društva karikaturista što se do 10. veljače dade pogledati u zagrebačkoj Dubravi, ali ništa malu ekipu Novog lista nije razveselilo više doli portret što visi pri kraju jednog od zidova načičkanih karikaturama.

- Je li ovo Iva Rinčić - pita fotoreporter Davor Kovačević.

- Mogla bi bit' Iva Rinčić - veli novinar.

- Iva Rinčić - slažu se karikaturisti Milan Lekić Lex i Damir Novak.

Bome, gradonačelnica Rijeke. A autor Osječanin Miroslav Gerenčer. Kako? Lako! Kriv je Feniks, onaj naš novolistaški enigmatski časopis u kojem je još karikatura. I neka ih je, jer bez novina u kojima se objavljuju karikature sve bi za karikaturiste bilo tim teže. A i ovako su, bome ozbiljna neka čeljad ti karikaturisti, tim više što su im karikature satiričnije, smješnije, aktualnije i po društvo kritičnije. No, prije nego riješimo tko je ozbiljan, a tko ne, i zašto je tome tako, valjalo je pitati nešto drugo.

- Gdje su vam žene? - pitamo.

- Ja svako jutro ženu vodim osam kilometara pješice, izmuči me i dalje nema više - na to će Novak.

- Moja je izdržala ovdje po stepenicama, izgubio sam je negdje, ali naći će ona mene - prihvaća mangupski Lekić.

- Ma nisam vas pitao za vaše žene, nego gdje su vam žene u društvu, one što karikature crtaju - velimo, a sve na osnovu toga da izloženo mahom potpisuju muškarci.

- Iznenadit ćete se, nas članova ima 81, od čega je devet kolegica. Značimo imamo ih više od deset posto. Mi smo jači od Sabora - na to će Lekić.

- Pa vi ste jači od državnih tijela - priznajemo.

- Da! Mi se ne šalimo - poručuje Lekić.

- Grdo zvuči ovo »mi se ne šalimo«, a karikaturisti ste - pokušavamo i mi s pošalicom, ali ne daju se momci.

PREOZBILJNI

Ajmo onda drugačije, recimo pitati kakvi su karikaturisti, koje ih odlike krase?

- Od komičara svake vrste se očekuje da su i privatno smiješni, zabavni. Je li tako i s vama? - zanima nas.

- Karikaturisti su preozbiljni - rezolutno će Novak.

- Preozbiljni!? Zašto? - interesira nas.

> **Dnevni ritam traži aktualnost, a aktualnost je obično žalosna. I onda mi moramo od tog žalosnog napraviti nešto smiješno, barem neko zrnce humora dati**
>
> SREĆKO PUNTARIĆ

- Jer ozbiljno shvaćaju svaku situaciju, a od toga moraju učiniti nešto neozbiljno - smješka se Novak.

Eto ga na! Pa ti sad pitaj gospodu jesu li i koliko zadovoljni domaćim pukom i njegovim razumijevanjem humora.

- Jesmo li narod koji se zna (na) smijati? - pitamo.

Umjesto odgovora, Lakić nam otkriva kako je Društvo dogovorilo suradnju s Muzejem smijeha, pa će tamo u podnajam dobiti prostor od desetak metara četvornih da svako malo prezentiraju radove svojih članova. Pa da smijeha bude.

- Vi to stvarno ozbiljno! Sve promišljate - primjećujemo.

- To je sve autocenzura. Jer, oba smo rođeni u debelom socijalizmu, ja '55., a on '60. Mlade moramo pitati. Evo jednog. Koje si godište? - hvata za ramena Lekić jednog »mlađeg« od sebe.

- Ja sam '46. - smije se Zdenko Puhin.

Legenda je Zdenko Puhin, jedan od osnivača društva, njegov dugogodišnji tajnik, ili, kako vele njegovi kolege, uvijek tajnik. I ako njega pitate kad je bilo bolje, te 1985. godina kada je društvo osnovano ili danas, s mrvu sjete u glasu reći će on da je prije bilo mrvu bolje.

- Bilo je bolje zbog prostora koji su novine davale karikaturi. Sada dobivamo malo mladih u Društvo. Ima nas 81 član, međutim to su svi tek malo mlađi od mene - kaže Puhin.

- Naša mladež ima 50 godina - dodaje Lekić.

- To nam je sredina - potvrđuje Puhin.

Ako karikaturist nema gdje objaviti uradak, lako odustaje, kažu.

- Novine su novine, pravo mjesto za karikaturu su novine - ne dvoji Puhin.

Inače, kako nam reče Lakić, rade članovi društva povremeno i radionice s najmlađima, čak s djecom predškolske dobi, i ima izuzetnih talenata. Samo, s vremenom nestanu, izgube interes.

> **Karikaturisti su preozbiljni. Jer ozbiljno shvaćaju svaku situaciju, a od toga moraju učiniti nešto neozbiljno**
>
> DAMIR NOVAK

> **Novine su novine, pravo mjesto za karikaturu su novine**
>
> ZDENKO PUHIN

- Nedavno sam bio šokiran kada se javio jedan mladi gospodin iz Dubrovnika kojem je 36 godina. Ali mi smo vječiti optimisti i ne damo se - iskreno će Lekić.

FINA PRILIKA

To smo riješili, ozbiljni jesu, ali su i optimisti. Što se pak same izložbe tiče, tu je predsjednik HDK-a Nikola Plečko, zvan i znan kao Nik Titanik.

- Cilj ove godišnje izložbe je da svatko od članova pošalje nešto radova. Naravno, nije to obveza, nisu svi članovi poslali svoje radove, ali nekih 50-ak posto njih je poslao. Pa je netko zastupljen s jednim radom, a netko sa sedam - objašnjava Nik.

Hrvatsko društvo karikaturista ima 81 člana. Na zidovima 126 uradaka. Kvalitetom je predsjednik posve zadovoljan.

- Većina nas nema prilike objavljivati, biti plaćena za karikaturu, tako da je ova izložba fina prilika da se vidi njihov rad - ističe Nik.

Samo, ako nisu plaćeni, ako nemaju gdje objavljivat', koja ih to 'nevolja' uopće tjera da crtaju karikature!?

- To je ona unutarnja strast - smješka se Nik.

Mali milijun tema pokrivaju izložene karikature. Neminovno se čovjek pita koliko je tu laži, a koliko istine, koliko je sve zajedno slika društva, koliko je na koncu karikatura ispušni neki ventil svojim autorima.

- Čemu se mi to na koncu smijemo - pitamo Nika.

- Karikatura je i jedna velika terapija za autore, pogotovo one koji rade društveno političku karikaturu. Imaš onu priču o Dr. Jekyllu i Mr. Hydeu. S jedne strane karikaturist liječi frustracije građanima, a s druge karikatura je najjače sredstvo javne kritike - kaže Nik.

- Još uvijek - sumnjičavi smo.

- Mislim da će uvijek i biti, dokle je svijeta i vijeka će biti, a u kojem obliku, vidjet ćemo. Tu je crtanje kao

nekakav starinski oblik, a pojavilo se s novim tehnologijama i puno alata s kojima se brzo da napraviti, uvjetno rečeno, karikatura. No, poanta je uvijek u strasti autora koji crta. To je bitno, to crtanje, umjetnički poriv koji te tjera da crtaš - ne dvoji Nik.

A čemu se smijemo i što se sve dogodilo s humorom i karikaturom u nas otkad, recimo, imamo svoju državu? Nik Titanik je onaj koji svakodnevno karikaturom komentira politiku kao takvu, pa, kako kaže, iz tog kuta i odgovara.

- Kad bi rek'o da vlada cenzura, ne vlada. Kad bi rek'o da je sloboda, sloboda je. Ako se držiš granica dobrog ukusa, možeš kritizirat' svakoga. I ako smo radi toga stvorili državu, onda smo uspjeli. A što se tiče humora, i tema, i načina obrade tih tema, došlo je do određenih promjena, baš k'o i u društvu. Neke teme danas i ne bih obrađivao, a jesam prije dvadesetak godina. Ali, politiku kao politiku možeš obrađivati koliko god hoćeš, i to je dobro - ne sumnja Nik.

PRIRODNO STANIŠTE

Humor i Hrvati. Ako pitate, primjerice, zaljubljenike u film, vazda će vam reći da je u filmovima što se snimaju u Srbiji humor bolji. Kako stojimo s karikaturom?

- Odlično! Ako gledamo Hrvatsko društvo karikaturista, čiji autori šalju svoje radove na mnogobrojne festivale karikature u svijetu, mi smo u ovih 40 godina koliko društvo djeluje osvojili više od 600 nagrada. Uzmemo li u obzir tu činjenicu, onda možemo napraviti analogiju sa sportašima koji su najveći ambasadori naše domovine, ali ja bih se usudio reći da su to i karikaturisti. Međutim, nije to toliko vrednovano u društvu - kaže Nik.

Pritom je spreman i demistificirati onu da u poslu karikaturista nama ništa novca. Ima, kaže, ako se poslu pristupi profesionalno.

- Ima ako poduzetnički pristupiš ovom poslu. Jer, nije karikatura samo društveno politička, sportska i slično. Ima različitih grana karikature gdje se može zarađivati novac, a sve ovisi od toga kako se tko želi i zna pozicionirati na tržištu - smatra Nik.

Portretna karikatura pa da je za poklon, brzopotezna pa da se uživo crta na eventima ili u turističkim središtima, festivalska karikatura gdje se nagrade dijele... I činjenica da je sve, kako kaže Nik, do autora i toga koliko se misli žrtvovati u životu da uspije. A lako nije jer je, reći će to i Nik, novinskog prostora za karikaturu, tog prirodnog staromodnog staništa za karikaturu, sve manje, makar je s druge strane karikature nikad više zahvaljujući internetu i društvenim mrežama.

Davorin Trgovčević je dopredsjednik HDK-a. I on će spomenuti onih preko 600 nagrada i priznanja što su ih otkada je društva članovi zaslužili na svjetskim festivalima. I on će spomenuti da je potencijal hrvatskih karikaturista puno veći od mogućnosti objavljivanja. A kad je tako, onda je i odgovor na novinarsku dilemu što to tjera karikaturiste da se ovime bave posve očekivan i jedini istinit.

- Kao u svakoj djelatnosti gdje nema puno novca, kao primjerice u onim tzv. malim sportovima, ni u karikaturi se nećete obogatiti. Svi koji se bave karikaturom, bave se tim prvenstveno iz ljubavi, ali postoje i neki oblici karikature koji su isplativi, počevši od portretne pa do međunarodnih festivala. Sve su to motivi za bavljenje karikaturom, ako i nije objavljivanje u novinama - veli Trgovčević.

Što se pak motiva na izloženim uratcima tiče, tu je sve što je obilježilo prošlu godinu.

- Mi karikaturisti volimo reći da je Hrvatska El Dorado za karikaturiste, nudi pregršt tema, međutim to smo često čuli i od kolega iz drugih država, i to samo onih iz okruženja - kaže Trgovčević.

Samo, koliko daleko doseže karikatura, tim više što se naši političari i politika čine imuni na kritiku svake vrste.

- Nismo mi toliko naivni da mislimo kako ćemo promijeniti svijet karikaturom, ali i mali koraci ponešto znače. Kada se kritika pojavi na javnom mjestu, i ako je opravdana i jasna, nitko nije baš toliki debelokožac da bi ostao na to imun - smatra Trgovčević.

SVJETONAZORSKI STAV

I da, vidi se u karikaturama svjetonazorski stav autora i to je, kaže Trgovčević, u redu. Bitno je samo da se ne prelaze granice objektivnosti, ističe. Sve što govori lijepo se dade vidjeti i na njegovim izloženim karikaturama. Portretna karikatura njegov je forte, a na zidu tako rame do rame karikatura Mira Bulja, gradonačelnika i saborskog zastupnika, i Zvonimira Mihanovića, slikara.

- Ima Miro Bulj čime biti zadovoljan. A i zahvalan je model, ako smijem to tako reći - priznajemo.

- Moram reći da se ljudi ne ljute na portretnu karikaturu. Nekada smo to i znali primijetiti. Ne bih htio ispasti politički nekorektan, ali iz mog iskustva mogu reći da smo prije dosta godina znali primijetiti da su žene malo osjetljivije na karikaturu. I to se promijenilo, a kako dosta radim i brzopotezne karikature, mogu reći da su žene postale i hrabrije. One su među prvima koje sjedaju preko puta nas da im se napravi karikatura, nikada nisu uvrijeđene ni ljute i uvijek je to vesela atmosfera - kazuje Trgovčević.

Je li Miro Bulj vidio svoju karikaturu, ne zna se. Zna se da su svi hrvatski predsjednici i naša jedina predsjednica dobili Trgovčevićevu karikaturu i vidjeli je. I bome, kako kaže Trgovčević, čak je i predsjednik Tuđman, koji je slovio za pomalo krutog čovjeka, bio izuzetno blagonaklon prema viđenom. A što je onaj konačni cilj karikature, nasmijati ljude ili i progovoriti o nekim bitnim stvarima?

- Cilj je i jedno i drugo. Karikatura bi trebala biti duhovita, bez obzira o kojoj se vrsti karikature radi. Ali bi nas isto tako trebala natjerati na razmišljanje, i to ne samo ta dnevnopolitička, već i ove tzv. geg karikature, pogotovo kada se bavi temama kao što je ekologija ili nešto slično - objašnjava Trgovčević.

E da, nasmijat' ljude u nas je jedna od najtežih disciplina, govorili mi o karikaturi, filmu ili književnosti. Evo i Srećka Puntarića, autora svevremenskog Felixa, kako ozbiljan šeta prostorijom nakon što je pogledao izloženo. Karikaturisti su stvarno ozbiljan neki svijet.

- Pokušavam u karikaturu unijeti humora koliko mogu. Dnevni ritam traži aktualnost, a aktualnost je obično žalosna. I onda mi moramo od tog žalosnog napraviti nešto smiješno, barem neko zrnce humora dati - objašnjava Puntarić.

PARADOKS

Govori to čovjek koji 50 godina objavljuje karikature. Idealan da ga se pita kad je bilo bolje ili gore biti u nas karikaturist, kakav god da je odgovor.

- To je jedan paradoks u vremenu kad tehnologija i mediji idu naprijed, a humor stagnira, možda i nazaduje. Jer, ako humor poistovjetimo s duhovitošću, a duhovitost ima u korijenu riječ duh, taj duh se u ovom potrošačkom društvu ne njeguje. Iz mojeg iskustva neko zlatno doba humora je bilo 70-ih. Zagreb film je tada bio na vrhuncu, iz Zagreb filma smo crpili ideje jer su nam bili uzori. To je jednostavno bilo vrijeme kreativnosti u svemu - kazuje Puntarić.

- Možda se dogodi opet to vrijeme kreativnosti - velimo.

- Očito su to nekakve sinusoide. Upali smo tu gdje jesmo i pokušavamo napraviti koliko znamo, koliko umijemo. Nastojim da to uvijek bude duhovito, blisko čitatelju - ističe Puntarić.

Posjetitelji zato zadovoljni.

- Odlična je izložba, kao i svake godine. Svake sam godine tu na godišnjoj izložbi, baš kao i na onim međunarodnim - veli nam Josip Šiklić.

I sam pomalo crta, a na pitanje što mora imati dobra karikatura, kaže: »Ne previše, a da puno kaže.« Voli on karikature s porukom. Smatra da karikatura i dalje ima utjecaja, pa je šteta što je sve manje ima u našim tiskovinama.

- A znamo li se mi Hrvati smijati? - pitamo ga.

- Sve manje. Nije nam ništa smiješno - sa smiješkom će Šiklić.

Na odlasku hitamo se pozdraviti s predsjednikom.

- Predsjedniče, što ovom našem društvu treba - pitamo ga pred rastanak.

- Karikature, što više karikature - umjesto pozdrava će Nik Titanik.

I da, karikaturistkinja je možda tek deset posto u Društvu, ali karikaturu za plakat i naslovnicu kataloga s izložbe potpisuje žena, Ana Gezi.

Iznenadit ćete se, nas ima 81 član, od čega je devet kolegica. Znači, imamo ih više od deset posto. Mi smo jači od Sabora

MILAN LEKIĆ

Koja nas 'nevolja' uopće tjera da crtamo karikature!? To je ona unutarnja strast

NIKOLA PLEČKO
aka NIK TITANIK

Nismo mi toliko naivni da mislimo kako ćemo promijeniti svijet karikaturom, ali i mali koraci ponešto znače

DAVORIN TRGOVČEVIĆ

TKO IZLAŽE...

Ovogodišnje izdanje okuplja radove afirmiranih hrvatskih karikaturista, kao i onih manje poznatih autora, čiji se radovi objavljuju u domaćim i lokalnim medijima te redovito bivaju nagrađivani na međunarodnim festivalima karikature. Oni koji izlažu su: Ana Gezi, Zvonimir Čačić, Frano Cebalo, Zoran Duniskvarić, Miro Georgievski, Miroslav Gerenčer, Tomislav Grbin, Ljubica Heidler, Tin Horvat, Hule Hanušić, Roko Idžojtić, Ivan Biško, Slobodan Butir, Igor Jurilj, Borislav Josipović, Tomislav Kaurin, Ivica Kolumbić, Dragutin Kovačević, Zlatko Krstevski, Krešimir Kveštek, Milan Lekić Lex, Kristian Mandić, Josip Majić, Ratko Maričić, Joško Marušić, Mojmir Mihatov, Čedomil Mišković, Zdenko Puhin, Srećko Puntarić, Oleg Perčinić, Željko Pilipović, Petar Pismestrović, Miloš Panić, Marijan Pavečić, Predrag Raičević, Mario Rosanda, Ivan Sabolić, Bojan Senjanović, Emil Strniša, Zoran Tkalec, Davor Trgovčević, Nik Titanik, Božidar Vukelić, Darko Zloušić, Zrinka Ostović i Živko Nimac.

Karla Baličevac, bivša odbojkašica, a danas državna juniorska prvakinja u powerliftingu

UTEG JU JE NAUČIO KOLIKO JE STVARNO SNAŽNA – I FIZIČKI I MENTALNO

Otkrila sam powerlifting tako što su mi kolege iz teretane, koji se također natječu, rekli da sam jaka i da probam. Otišla sam na prvo natjecanje i odmah na njemu bila prva. Odlazak iz HAOK-a Rijeka? Ne možeš se jednako posvetiti dvama sportovima. Uvijek je jedan patio, ili odbojka, ili powerlifting. Kako sam se uzdizala u powerliftingu, odbojka je više patila i nakon više od 15 godina sam teška srca odlučila ostaviti se lopte, kaže Karla

Katarina BLAŽEVIĆ
Snimio Nikola BLAGOJEVIĆ

Karla Baličevac u 2025. je ostavila svoju prvu ljubav, odbojku, da bi krenula u jednu novu sportsku avanturu zvanu - powerlifting. Riječanka je u 22. godini života odlučila loptu zamijeniti utegom, a godinu dana nakon svojeg prvog natjecanja, odnosno prije mjesec dana, okitila se titulom državne juniorske prvakinje u powerliftingu kategorije do 69 kilograma. Laici će možda na prvu misliti kako je riječ o klasičnom dizanju utega, ali powerlifting je ponešto drugačiji sport od olimpijskog dizanja utega, odnosno weightliftinga. Popularnost mu je, stoga, i manja pa je Karla među rijetkima u Hrvatskoj, a kamoli u Rijeci, koja se natjecateljski bavi ovim sportom. Uz nju riječke boje brani i Ana Marinković, 21 godinu starija od Karle, a koja je nedavno dodala novo državno zlato u kategoriji Masters.

IZ TERETANE...

Sasvim očekivano, powerlifting priča u Karlinom je slučaju krenula iz teretane...

- U teretanu sam krenula sa 16 godina jer sam tijekom igranja odbojke ozlijedila rame. Tu je krenula ta neka ljubav prema teretani i utezima. Ubrzo sam odlučila da bih to htjela i raditi pa sam završila tečaj za fitness trenera. Krenula sam trenirati žene, ali sam prošle godine odlučila napraviti i korak više te upisati i Kineziološki fakultet, smjer kineziterapija. Radi se o pomaganju ljudima da se kroz pokret rehabilitiraju, a odlučila sam to upisati jer sam kroz odbojkaške ozljede tražila osobu koja će mi pomoći - započinje 23-godišnja Karla Baličevac, nekadašnja odbojkašica Drenove i Rijeke, u kojoj je zaključila svoju odbojkašku karijeru prošle godine, a danas članica Powerlifting kluba Nabildani Mozak.

I aktualna hrvatska juniorska prvakinja, koja u teretani na Škurinju radi kao osobna trenerica.

- Otkrila sam powerlifting tako što su mi kolege iz teretane, koji se također natječu, rekli da sam jaka i da probam. Otišla sam na prvo natjecanje i odmah na njemu bila prva. Potom je uslijedilo prvo državno juniorsko prvenstvo, gdje sam osvojila srebrnu medalju, a onda i Europsko prvenstvo. Odlazak iz HAOK-a Rijeka? Ne možeš se jednako posvetiti dvama sportovima. Uvijek je jedan patio, ili odbojka ili powerlifting. Kako sam se uzdizala u powerliftingu, odbojka je više patila i nakon više od 15 godina sam teška srca odlučila ostaviti se lopte. Bio mi je to prvi i jedini sport do powerliftinga - kaže Karla.

Nakon drugog mjesta na juniorskom prvenstvu Hrvatske 2024. godine, riječka je powerlifterica u Španjolskoj nastupila na svojem prvom Europskom prvenstvu, ujedno i prvom natjecanju u seniorskoj konkurenciji. Ondje je završila kao 22., da bi pola godine kasnije na europskoj juniorskoj smotri bila 13.

TRI DISCIPLINE, TRI POKUŠAJA

Kada je ovaj sport u pitanju, natjecanje izgleda tako da natjecatelj diže utege u tri discipline te ima u svakoj tri pokušaja. Discipline su čučanj, potisak s klupe (bench press) i mrtvo dizanje (deadlift). Potom se zbraja kilaža od tri najbolja dizanja i dobije total. Tko ima veći total, on je pobijedio.

- Često nas miješaju s olimpijskim dizanjem utega jer i jesu slični sportovi, dižeš veliku kilažu, ali kod nas su tri discipline te je u weightliftingu potisak iznad glave. Natjecatelji u tom sportu ne rade maksimalnu kilažu iz deadlifta, nego težinu podižu iznad glave. Kolika je bila najveća

> **Po svakom dizanju imaš jednu minutu i što napraviš, napraviš. Pritisak je zato jako velik. Trema je užasna... Rekla bih da je ovo najgori stres na dan natjecanja u kojemu sam se ikada našla. U odbojci te netko uvijek malo pokrije, a ovdje si sam**

težina koju sam podigla? Na Europskom prvenstvu sam digla na čučnju 150, benchu 80, a mrtvom dizanju 180 kilograma. Nisam očekivala ništa manje jer sam se pripremala preko sedam mjeseci za to natjecanje. Naravno da sam bila sretna jer u powerliftingu ti najmanja sitnica može utjecati na nastup. U odbojci treniraš svaki dan, ali i svaki vikend imaš utakmice. A sada sam sama i natjecanja su svakih tri do šest, a nekada i devet mjeseci. Po svakom dizanju imaš jednu minutu i što napraviš, napraviš. Pritisak je zato jako velik. Trema je užasna... Rekla bih da je ovo najgori stres na dan natjecanja u kojemu sam se ikada našla. U odbojci te netko uvijek malo pokrije, a ovdje si sam.

Karlin primarni posao je onaj u teretani gdje je osobna trenerica. Ima li potencijala za powerlifting i

među klijenticama?

- Konstantno viđam potencijale. Nikoga ne silim od klijentica, a dvije ili tri su same iskazale interes jer počinju biti svjesne svoje snage. Genetika ili prijašnji sport jako pomažu. Odbojka je meni osobno puno pomogla. Kroz nju sam se dosta izgradila, a i stekla sam puno snage jer sam jedno vrijeme igrala pucačku poziciju. Ljudi žele iskusiti ovaj sport, ali misle da su preslabi. A najmanje što moraš dignuti u svakoj disciplini je 25 kilograma. Govorim klijenticama i ostalim djevojkama koje mi se javljaju da nitko na svojem prvom natjecanju nije bio savršen. Tamo dođeš i vidiš želiš li se time nastaviti baviti. Ne moraš dignuti preko 100 kilograma. Iskustvo? Naravno, moraš imati iskustvo s čučnjem, benchom i deadliftom da bi se počeo baviti ovim sportom, a to sve počinje u teretani.

Trenutak istine

TERAPIJA

Kao i u svakom sportu, prehrana je velik dio posla. Iako, Karla naglašava da to nije tako kako se ljudima na prvu čini. Odnosno, možeš i moraš jesti - sve.

- Definitivno utječe prehrana na naš nastup, iako smo mi powerlifteri poznati da možemo jesti što god i koliko god. Što više jedeš, to više snage imaš. Ja bih rekla da mi je prvenstveno bitan dobar odmor i prevencija ozljeda. Konstantno u ovome sportu stavljaš svoje tijelo u crveno i ono što najviše promoviram na društvenim mrežama je - odmor. Također, bitan je konstantan trening i dobar trener. Malo ljudi samostalno trenira, a rekla bih da ti u ovome sportu definitivno treba trener koji će te voditi. Ne možeš ostati objektivan. Uvijek misliš da možeš više, ali možda taj trening ne bih trebala. Moj trener je Josip Torić iz Biograda, a on je ujedno i izbornik hrvatske powerlifterske reprezentacije. Kao trener mi odlično paše i ne mogu zamisliti niti jedno natjecanje bez njega. Što se prehrane tiče, eventualno pred natjecanja izbacujemo hranu i vodu ako moramo raditi »cut«. Ja sam u kategoriji do 69 kilograma i često radim pripreme na 70 ili 71 kilogram pa radim »cut«. Najčešće je to izbacivanje vlakana i vode. Na svojem prvom međunarodnom natjecanju sam dva dana prije natjecanja imala kilogram i pol više. Bila sam ondje sama, nisam bila s tadašnjim trenerom i tu je uskočio Josip. Zajedno s njime sam uspjela skinuti kilograme i imala sam na kraju točno 69 kilograma. Prestala sam 15 sati prije natjecanja piti i jesti, išla sam u saunu i kasno navečer prije vage sam još hodala. Cijelo vrijeme je bio uz mene i davao mi podršku. Ipak je to na neki način ekstremno, a vaganje je dva sata prije natjecanja.

Karla je gotovo svaki dan u teretani. Svoje treninge odrađuje uglavnom četiri puta tjedno, a onda su tu još i treninzi s klijentima.

> **Posao trenera nije samo pisanje plana prehrane i treninga, nego puno više od toga. Slušaš sve njihove probleme, kada se tko s kime posvađao i slično. Nekada to više zna sličiti na terapiju nego treninge. To je ipak i fizička i psihička terapija**

Prije posla fitness trenerice radila je kao medicinska sestra.

- Ovisi od osobe do osobe, neki powerlifteri treniraju i manje ili više. U principu mi je svaki trening isti i nakon što odradim svoje discipline radim i ostale sprave po teretani kao i svaki drugi rekreativac. Zapravo, powerlifterski trening je sve što radi jedan rekreativac u teretani, samo malo ekstremnije. Svi treniramo isto, samo ja dižem više kilograma nego ostali. Onda još jedno sedam, osam sati dnevno svaki dan radim s klijenticama. Inače sam završila srednju školu za medicinsku sestru, ali sam tada govorila da nikako ne želim raditi taj posao jer su mi ga nekako kroz srednju školu prezentirali na drugi način. No, zaposlila sam se u pedijatrijskoj ambulanti i tamo sam radila skoro tri godine. Zahvaljujući kolegicama sam jako zavoljela posao medicinske sestre i uživala sam tamo. Bila je to dobra predispozicija za posao fitness trenera jer sam naučila komunicirati s ljudima, susretati se s njihovim problemima, naučila sam se empatiji... Posao trenera nije samo pisanje plana prehrane i treninga, nego puno više od toga. Slušaš sve njihove probleme, kada se tko s kime posvađao i slično. Nekada to više zna sličiti na terapiju nego treninge. To je ipak i fizička i psihička terapija... Mišićna vlakna najčešće znaju pucati. A što se tiče mojeg posla, jako volim trenirati žene, ali želja mi je nakon završetka fakulteta što više se educirati da bih mogla pomagati ljudima s njihovim sportskim ozljedama - zaključuje Karla Baličevac.

MEDALJA ZA RIJEKU

Jedino pojedinci u SAD-u mogu nešto i zaraditi od ovoga sporta.

- Amerikanci su najbolji u ovome sportu, najviše medalja osvoje. Ondje ima powerliftera koji i žive od tog sporta. Kod nas je to naravno nemoguće. Nije nedostižno doći do najboljih, ali imam još za raditi. U srpnju imam Svjetsko sveučilišno natjecanje u Dubaiju i imam velike ambicije. Želim donijeti medalju u Rijeku. Općenito mi je cilj za budućnosti donijeti u Hrvatsku medalju s europske ili svjetske smotre. I ne odustati. U ovome sportu je najbitnije ne pregoriti u glavi i odustati jer što si duže u tome, rezultati su samo bolji. I naravno, biti zdrav. Powerlifting je jedan od sportova u kojemu se ljudi najmanje ozljeđuju. Najčešće su ozljede bicepsa tetive zbog bencha i čučnja, pa donja leđa zbog deadlifta...

POPULARNOST POWERLIFTINGA SVE VEĆA

Treneru Josipu daje sve zasluge kod svojeg napretka u powerliftingu. Izbornik hrvatske reprezentacije dolazi iz Biograda, kao i klub Nabildani Mozak.

- Mogu reći da vidim veliki napredak od svojeg prvog natjecanja, ali sve ću zasluge dati svojem treneru koji ima puno strpljenja i jako je razuman. Vidim da kuži ovaj sport i zna točno tempirati gdje, što i koliko. Njemu idu sve zasluge. S obzirom na to da klub i trener nisu iz Rijeke, s njime radim online putem, a ranije sam bila članica i kluba Taz na Krku. Nema previše klubova u Hrvatskoj, ima par klubova u Rijeci za olimpijsko dizanje utega, ali powerlifting je druga priča. Pokušavamo powerlifting dovesti na razinu olimpijskog sporta, samim time ga i popularizirati u Hrvatskoj. Imamo puno jakih ljudi koji bi mogli puno toga pokazati. Možda se varam, ali u zadnjih tri do pet godina je popularnost powerliftinga dosta narasla. Rekla bih da su i društvene mreže dosta tome pridonijele. Imamo dosta mladih influensera koji promoviraju taj sport, a ujedno i ja skupa s njima. Sport nam sve više raste i osvajamo medalje na svjetskoj i europskoj razini. Za koju godinu bi se mogla napraviti jako lijepa priča oko njega. Inače, sva putovanja si sami plaćamo, i smještaj i put i kotizacije, a nažalost nekada netko zbog financijske situacije i propusti međunarodno natjecanje.

Svestrani Osječanin Miroslav Kasumović Kasum

BREAKDANCE U LEDENOJ VODI

Razodjenem se u kupaće, ponekad se malo zagrijem i rastegnem uoči ulaska u vodu, a češće samo uđem. Prvu minutu imam osjećaj kao da me netko tisućama iglica bocka po cijelom tijelu, no to brzo prođe. Važno je disati i opustiti tijelo. Budem oko tri minute u vodi, a kad izađem, najčešće se samo malo obrišem, u gaćama uskočim u auto i odjurim kući pod tuš

Ivana RAB GULJAŠ

Platila bih da vidim izraz lica policajca koji bi vas, u nekoj rutinskoj prometnoj patroli, primjerice zbog kontrole zimske opreme, zaustavio u siječnju dok ralice guraju snijeg po gradu – a vi iz automobila izašli u kupaćim gaćama kako biste otvorili prtljažnik.

Na tu se našu dosjetku smije Osječanin Miroslav Kasumović, junak ove priče, koju započinjemo na desnoj, donjogradskoj obali Drave, podno Kožare. Upravo se ondje ovaj 31-godišnjak gotovo svakodnevno već treću godinu zaredom - bez obzira na vremenske prilike - baca u Dravu. Činio je to i posljednjih siječanjskih jutara kada se Osijek budio uz dvoznamenkaste minuse.

Dok nama od same pomisli promrznu prsti na tipkovnici, Kasum - Miroslav ga zovu samo majka i supruga - u hladnoj Dravi vidi idealan način za jačanje tijela i duha te stjecanje snažnog imuniteta. Ne pamti, kaže, kada je posljednji put bio u liječničkoj ordinaciji, pa je uvjeren da njegova metoda djeluje. U njegovu slučaju, čini se, vrijedi ona stara narodna: klin se klinom izbija.

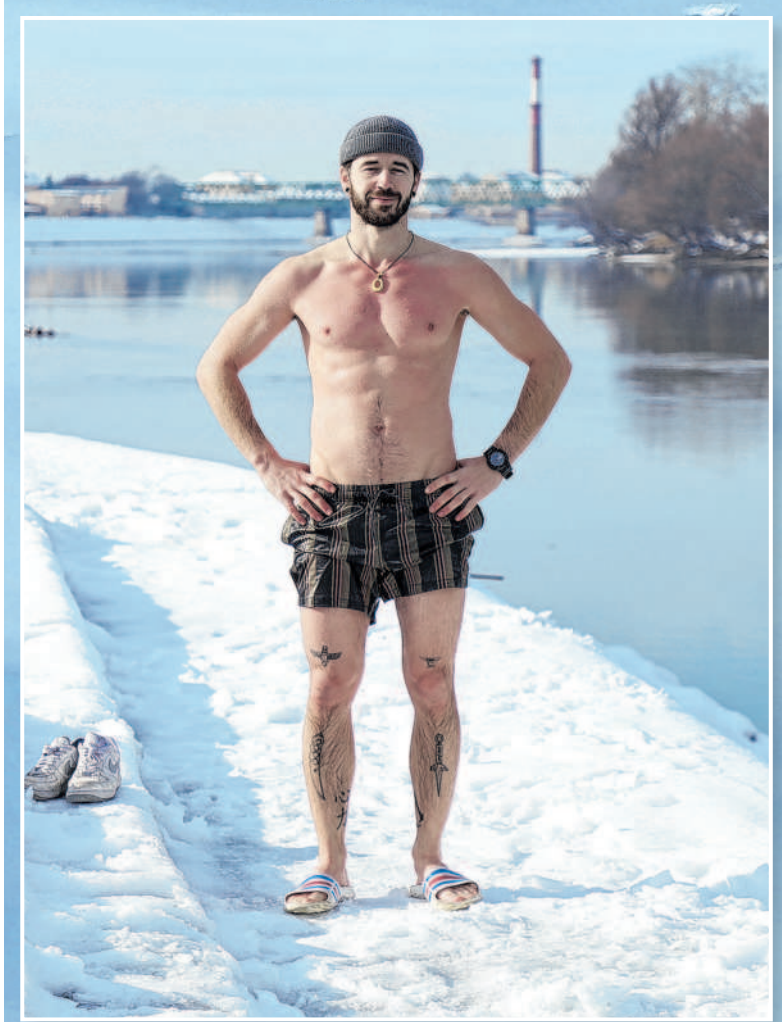
- Donjograđanin sam, živim uz Dravu cijeli život. Međutim, prije tri godine gotovo cijelo ljeto nisam dolazio na kupanje, pa sam polovinom kolovoza odlučio to nadoknaditi i produžiti sezonu na rujan, pa na listopad, studeni, prosinac, siječanj… i otad nisam prestao. Sudjelujem i u silvestarskom kupanju u Zimskoj luci, u spomen na Duška Rudeža zvanog Čovjek Tuljan - kaže Kasumović.

LJUBAV, PLES, SPORT

Ističe, inače je zimogrozan, no na hladnu se Dravu naviknuo. Zimi to nije kupanjac poput onog ljetnoga, kada pliva, roni i igra picigin, kvaka je u tome da uroniš tijelo u ledenu vodu na nekoliko minuta i izađeš.

„Tijelo mi se oporavlja brže, imunitet mi je jači, opušteniji sam, pun sam energije. Dakako, pazim na svoju prehranu i uzimam suplemente, ne znam ni kako mi izgleda obiteljska liječnica

- Razodjenem se u kupaće, ponekad se malo zagrijem i rastegnem uoči ulaska u vodu, a češće samo

uđem. Prvu minutu imam osjećaj kao da me netko tisućama iglica bocka po cijelom tijelu, no to brzo prođe. Važno je disati i opustiti tijelo. Budem oko tri minute u vodi, a kad izađem, najčešće se samo malo obrišem, u gaćama uskočim u auto i odjurim kući pod tuš. Dobar me osjećaj drži cijeli dan, neopisiv je. Ne kažem da je to za svakoga i nikoga ne nagovaram da mi se pridruži, ali meni doista odgovara. Tijelo mi se oporavlja brže, imunitet mi je jači, opuštеniji sam, pun sam energije. Dakako, pazim na svoju prehranu i uzimam suplemente, ne znam ni kako mi izgleda obiteljska liječnica - otkriva Miroslav.

Ipak, ovaj se cjelogodišnji kupač cijeloga života bavi sportom i plesom, pa je njegova tjelesna sprema daleko od prosječne. Kao učenik OŠ Jagode Truhelke prvo je trenirao džudo, potom nogomet. Poslije ga je okupirala teretana, uzor mu je bio ujak koji je bio body builder. Onda se, kao srednjoškolac, zarazio ekstremnim sportovima, ponajprije parkourom, disciplinom kretanja čiji je cilj učinkovito i brzo svladavanje prepreka poput zidova, ograda, zgrada korištenjem samo snage tijela, spajajući fizičku vještinu, mentalnu snagu i kontrolu, a onda i trickingom, vještinom kojom, kada se u njega uklopi, parkour izgleda atraktivnije, jer onda više nije samo trčanje i preskakanje prepreka, nego ubacite razne flipove poput salta, premeta...

- Onda sam upoznao Blindove, blizance Danijela i Domagoja Jurkovića, te sam se počeo baviti breakdanceom i street workoutom. Tada je breakdance bio jako popularan, kao i hip-hop i r'n'b glazba na koju se pleše. Nekada je cijela hip-hop kultura bila popularnija, no radim na tome da opet dobije zamah i kod nas. Stoga sa suprugom i u suradnji s udrugom Hip-hop Osijek organiziram natjecanje Feel the Beat u našem Plesnom studiju IndepenDANCE na kojem je, tijekom šest godina, sve jača konkurencija - otkriva Miroslav.

Suprugu Silviju Žalac, danas Kasumović, upoznao je - a kako bi drukčije doli - plešući

LJUBAV NA PODIJU

Suprugu Silviju Žalac, danas Kasumović, upoznao je - a kako bi drukčije doli - plešući.

- Silvija je plesala u Plesnom studiju Illusion, a ja kod Blindova. Surađivali smo od 2017. do 2018. kada smo išli na Supertalent. Danas smo oboje treneri u svom Plesnom studiju IndepenDANCE. Kod nas se može plesati breakdance i jazz dance, a Silvija od lani nudi i heels class, tj. ples na štiklama. Diplomirala je pedagogiju i engleski jezik, pa ponekad radi na zamjenama u školama. Ja također imam posao u punom radnom vremenu, no ples nam je uvijek u fokusu - kaže Kasumović.

Obožavam nositi odijela, što će iznenaditi one koji misle da plesači breakdancea nose samo prevelike trenirke i vrećaste hlače

U balet HNK-a u Osijeku ušao sam prije tri-četiri godine. Vuk Ognjenović puno mi je pomogao da se snađem na toj za mene novoj pozornici. Plešem u »Orašaru« i »Snježnoj kraljici«, a ovih ću dana, evo, nastupiti i u »Veseloj udovici«

Po zanimanju je instalater grijanja i klimatizacije, na upis u Strojarsku tehničku školu, kaže, nagovorio ga je otac, iako bi mu danas bilo draže da se ipak opredijelio za kuhara ili da se upisao u umjetničku školu, jer dobro crta, doduše ne i grafite.

- Nemam ni dana staža kao instalater ha, ha, ha. Radio sam u Overseasu, a kako sam dostavljao i u Zaru, nakraju sam se ondje zaposlio. Isprva sam radio pola radnog vremena, i to samo noćne smjene, a danas sam ondje operacijski menadžer. Volim modu, pratim trendove, no doživljavam je kao igru, a ne diktat. Obožavam, recimo, nositi odijela, pa se ponekad dotjeram i tako skockan odem na čaj u kafić - priča Miroslav, dodajući kako će to iznenaditi one koji misle da plesači breakdancea nose samo prevelike trenirke i vrećaste hlače.

Miroslav pak povremeno pleše u tajicama, ali ne breakdance, nego balet. Nastupa i u »Orašaru«, pa zaključujemo kako je doista u dobroj kondiciji kada je iz prosinačkog stresnog baletnog razdoblja uletio ravno u siječanjska sezonska sniženja - i preživio.

- U pravu ste, ha, ha, ha! U balet HNK-a u Osijeku ušao sam prije tri-četiri godine. Vuk Ognjenović puno mi je pomogao da se snađem na toj za mene novoj pozornici. Plešem u »Orašaru« i »Snježnoj kraljici«, a ovih ću dana, evo, nastupiti i u »Veseloj udovici« - ističe.

SIMBOLIKA ŠESTICE

Supruga i on jedini su plesači u obitelji Kasumović. Iako ima mlađeg brata i mlađu sestru, nisu krenuli njegovim (plesnim) stopama. Mama se dugo brinula o kući i djeci, a poslije se zaposlila. Tata je nekad radio u Pivovari, danas je domar u osnovnoj školi. Zajednička im je obiteljska crta, kaže Miroslav, sklonost crnom humoru, što se može prepoznati i u njegovim duhovitim objavama na društvenim mrežama.

- Volim stripove, mange naročito, i anime, stan mi izgleda kao dječja soba, ha, ha - komentira.

Veliki je ljubitelj životinja, Silvija i on u suživotu su s dva mačka koje je prije pet godina našao na poslu, ispod kombija. Jedan je češće special guest star Miroslavovih reelsa i storyja, drugome se više sviđa anonimnost. Imena Tor i Loki dobili su po braći iz Marvelovih stripova.

- Odrastao sam u kući u kojoj je bilo papiga, zečeva, mačaka... pa kad sam ovu dvojicu vidio napuštene, poželio sam ih udomiti. Supruga se složila, iako je alergična na mačju dlaku - otkriva Miroslav.

Na Instagramu je Kasum_6, ima i tetovažu s tim natpisom. Zašto?

- U mojem najdražem animeu Bleach postoji grupa od deset likova nazvana Espade. Najjači je među njima desetka, a najslabiji jedinica. Pronašao sam se, zbog njegove osobnosti i ponašanja, u liku imenom Gimmjow, koji je šestica i ima taj broj na leđima, kao i ja svoj. Rođen sam 6. lipnja i u obitelji nas je bilo šestero. Volim simboliku brojeva - zaključuje svestrani Miroslav Kasumović Kasum.

PRIVATNA ARHIVA

Na temelju članka 131., 132. i 133. Zakona o cestama („Narodne novine“ broj 84/11, 22/13, 54/13, 148/13., 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 04/23, 133/23), Jedinstveni upravni odjel Grada Malog Lošinja objavljuje

JAVNI POZIV

NOSITELJIMA PRAVA NA NEKRETNINAMA KOJE NEPOSREDNO GRANIČE SA CESTOM I NOSITELJIMA PRAVA NA NEKRETNINAMA NA KOJIMA JE IZVEDENA NERAZVRSTANA CESTA

Grad Mali Lošinj započinje s postupkom evidentiranja dijela nerazvrstane ceste oznake ML-11, koja se nalazi u Malom Lošinju, na dijelu k.č. 62/2 u k.o. Mali Lošinj – grad.

Ovim putem se obavještavaju nositelji prava na nekretninama koje neposredno graniče sa zemljištem na kojem je izvedena predmetna cesta i nositelji prava na nekretninama na kojima je izvedena nerazvrstana cesta o započinjanju postupka evidentiranja nerazvrstane ceste u katastar i zemljišnu knjigu.

Geodetski elaborat izvedenog stanja nerazvrstane ceste u svojstvu odgovorne osobe izradit će ovlašteni inženjer geodezije Vatroslav Skender, dipl.ing.geod., iz tvrtke PROGEO d.o.o., Drage Šćitara 34, 51000 Rijeka.

Obilježavanje granica zemljišta na kojem je izgrađen predmetni dio nerazvrstane ceste ML-11 u k.o. Mali Lošinj – grad izvršit će se dana 12.02.2026. od 09:00 – 10:00 sati uz stručnu pomoć ovlaštenog inženjera geodezije koji se brine da lomne točke granica zemljišta budu ispravno stabilizirane i obilježene.

Nositelji prava na katastarskim česticama koje neposredno graniče sa zemljištem na kojem je izvedena predmetna cesta, kao i nositelji prava na nekretninama na kojima je izvedena nerazvrstana cesta mogu izvršiti uvid u Geodetski elaborat evidentiranja izvedenog stanja nerazvrstane ceste te zatražiti dodatna pojašnjenja u Malom Lošinju, u prostorijama Grada Malog Lošinja, dana 02.03.2026., od 09:00 do 10:00 sati. Uvid u geodetski elaborat moguć je i u terminu po dogovoru u prostorijama tvrtke Progeo d.o.o. ili putem elektroničke pošte.

KLASA:
URBROJ:
Mali Lošinj, XX. siječnja 2026.

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA BAŠKA
Jedinstveni upravni odjel

OBAVIJEST

o raspisanom natječaju

Temeljem Odluke Općinskog načelnika od 13. siječnja 2026. godine, Općina Baška je raspisala

Natječaj za prodaju nekretnine
(k.č. br. 2249 k.o. Baška-nova)

Ponude se zaprimaju do 26. siječnja 2026. godine, do 12:00 sati. Tekst natječaja objavljen je na mrežnoj stranici Općine Baška - www.baska.hr.

OPĆINA BAŠKA

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA JELENJE
Općinski načelnik

KLASA: 363-11/26-03/1
URBROJ: 2170-203-03/09-26-2
Dražice, 14. siječnja 2026.
Na temelju odredbe članka 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu (“Narodne novine” broj 68/18, 110/18 i 32/20) i članka 67., 74. i 75. Pravilnika o geodetskim elaboratima („Narodne novine“ broj 59/18) objavljuje se

JAVNI POZIV

Ovim pozivom obavještavaju se nositelji stvarnih prava na nekretninama koje graniče sa zemljištem (u nastavku: nositelji stvarnih prava) na kojem je izvedena komunalna infrastruktura Javne zelene površine – Dječje igralište, u naselju Dražice, na području k.č. 1806/736 u K.O. Dražice o započinjanju postupka evidentiranja predmetne komunalne infrastrukture u katastarski operat i zemljišnu knjigu.

Evidentiranje će se izvršiti sukladno članku 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN 68/18, 110/18, 32/20, 145/24), temeljem kojeg se komunalne infrastrukture evidentiraju u katastru i upisuju u zemljišnu knjigu kao – javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine Jelenje.

Geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture izradit će tvrtka Geonit d.o.o., Drenovski put 82, Rijeka, odgovorna osoba Matea Ivaničić, mag. ing. geod. et geoinf., broj upisa u Hrvatsku komoru ovlaštenih inženjera geodezije 1659.

Obilježavanje granica zemljišta na kojem se nalazi predmetna komunalna infrastruktura započeti će 11. veljače 2026. godine (srijeda) u 14:30 sati, uz stručnu pomoć ovlaštenog inženjera geodezije Matee Ivaničić, mag. ing. geod. et geoinf. koji se brine da lomne točke granica zemljišta budu ispravno stabilizirane i obilježene. Molimo sve zainteresirane stranke koje žele prisustvovati obilježavanju granica da se prethodno najave u geodetski ured Geonit d.o.o. na broj 091/5842515 ili putem e-maila: info@geonit.hr.

Nositelji stvarnih prava mogu izvršiti uvid u geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture kao i zatražiti dodatna pojašnjenja, dana **13. veljače 2026. godine (petak) u vremenu od 13,00 do 14,00 sati u općinskoj vijećnici Općine Jelenje, Dražičkih boraca 64, Dražice**.

OPĆINSKI NAČELNIK
Robert Marčelja, bacc.oec.

Najbolje niskotarifne aviokompanije u 2025.

NEBESKI ŠAMPIONI NISKIH CIJENA

Niskotarifne aviokompanije nastavile su globalnu ekspanziju, nudeći sve više ruta, modernije flote i iznenađujuće dobru uslugu po cijenama koje putovanja čine dostupnima milijunima putnika – a Skytrax je izdvojio one najbolje među njima

Lucija SUČIĆ MUDRIĆ

U 2025. godini niskotarifne aviokompanije još su jednom dokazale koliko su važne za globalno zrakoplovstvo i za putnike koji žele putovati po pristupačnim cijenama. Niskotarifne aviokompanije donijele su svojevrsnu revoluciju putovanja, omogućivši milijunima ljudi širom svijeta da lete uz znatno niže cijene. Ono po čemu se razlikuju od ostalih, cjenovno skupljih, jest to da nude fleksibilne opcije, osnovne letove po iznimno povoljnim cijenama te dodatne usluge uz nadoplatu, što omogućava putnicima da plaćaju samo ono što im treba.

Samim time, putovanja u dalje destinacije postala su veoma pristupačna. Primjerice, let iz Hrvatske za London moguće je pronaći i za svega dvadesetak eura, što je jeftinije od cijene prosječne košarice namirnica u trgovini!

U tek protekloj 2025. godini, niskotarifne aviokompanije bilježile su sve veću globalnu ekspanziju, povećavajući broj ruta i unapređujući iskustvo putnika, bilo da se radi o poboljšanim digitalnim servisima, učinkovitijim i modernijim flotnim rješenjima, ili pak rastućom popularnošću među mladim putnicima. Sve te kompanije dijele zajednički fokus, a to su pristupačne cijene uz solidnu ponudu.

Skytrax, ugledna britanska tvrtka koja se bavi ocjenjivanjem i rangiranjem zrakoplovnih kompanija (avioprijevoznika) i zračnih luka, još od 1999. godine dodjeljuje World Airline Awards, prestižne nagrade koje se smatraju globalnim mjerilom kvalitete u nebeskim sferama. Na službenim web stranicama objavljen je popis onih najboljih u raznim kategorijama, a posebno zanimljiva je kategorija niskotarifnih aviokompanija čije usluge mnogi ljudi često koriste.

AZIJSKI GIGANTI

Globalnim pobjednikom u sferi niskobudžetnih aviokompanija proglašen je avioprijevoznik AirAsia, i to već šesnaestu godinu zaredom. Ovaj šampion niskotarifne kategorije istaknuo se primarno zbog široke mreže ruta kojima povezuje jugoistočnu Aziju, Indiju, Kinu i šire, što ga čini konkurentom koji nudi ponajviše odredišta. Ako ste čest putnik u Aziji ili pak posjećujete taj kontinent, gotovo sigurno ćete letjeti u nekom od njihovih aviona, u kojima će vas dočekati osoblje u prepoznatljivm jarkocrvenim odorama.

Zanimljiva činjenica o ovom aviogigantu je njegova povijest: Tony Fernandes, izvršni direktor grupe AirAsia, kupio je kompaniju za svega jedan jedini RM (malezijski ringit) 2001. godine, što je današnjih 14 američkih centi. Razlog prodaje bio je dug od 40 milijuna RM-a! Firmu je ponovno pokrenuo sa svega dva zastarjela zrakoplova, a danas je AirAsia najveća malezijska zrakoplovna kompanija koja ujedno ima i najveću flotu od preko 200 zrakoplova!

Osim pristupačnih letova, što je mnogim putnicima glavno mjerilo, diče se i veoma pristojnim prostorom za noge u novijim avionima te mnoštvom dodatnih usluga poput toplih obroka i paketa prtljage po povoljnim cijenama.

Na drugom se mjestu nalazi Scoot, niskotarifni ogranak Singapore Airlinesa, prepoznatljiv po razigranom brendiranju i jarko žutim mlažnjacima. Povezuje Singapur s Azijom, Australijom, pa čak i nekim europskim gradovima, a sve to uz održavanje konkurentnosti cijena.

Ono što Scoot izdvaja od ostalih su niske cijene uparene s reputacijom povezanosti s jednom od najuglednijih svjetskih aviokompanija. Osim toga, ako letite Scootom, letjet ćete u jednom od njihovih štovanih Dreamlinera, masivnih aviona koji imaju najveće prozore na tržištu! Također, za maksimalnu ugodu svima, nude i ScootinSilence zonu, odnosno zonu bez djece, za sve one koje je strah plačućih beba u avionu.

Na trećem mjestu nalazi se kompanija IndiGo koja dominira indijskim nebom. Poznati po točnosti i praktičnoj usluzi, IndiGo povezuje Indiju s međunarodnim destinacijama diljem Azije i Bliskog istoka. Njihov raspored letova toliko je opsežan da obavljaju više od 2.100 letova dnevno! K tome, ponose se najvećom flotom zrakoplova u Indiji: njih čak 393.

Uza sve to, posvećeni su održivosti, pa su između 2017. i 2024. uspjeli smanjiti svoj ugljični otisak za 19 posto, uvevši moderne i energetski učinkovite zrakoplove čija je prosječna starost oko pet godina.

EUROPSKI »IGRAČI«

Nagrada za četvrto mjesto leti u Europu, u krilo Eurowingsa! Kao dio Lufthansa grupe, Eurowings je izrastao u glavnog igrača u niskotarifnim letovima diljem našeg kontinenta. Sa sjedištem u Njemačkoj, povezuje mnoštvo gradova s kratkim i duljim letovima koji dosežu Sjevernu Ameriku i Bliski istok. Eurowings je nastao spajanjem dvaju neovisnih kompanija koje su operirale po principu »zračnih taksija«, a to su Nürnberger Flugdienst (NFD) i Dortmund Reise-und Industrieflug (RFG). Danas Eurowings nudi konkurentne cijene, a putnici mogu birati među dodatnim pogodnostima poput odabira sjedala, prioritetnog ukrcaja i obroka, ovisno o svom budžetu.

Vueling Airlines nalazi se odmah nakon na ljestvici, a glavna je faca primarno u Španjolskoj, pa potom i na kontinentu. Sa sjedištem u Španjolskoj, opslužuje opsežnu mrežu diljem Europe, posebno jaku u Španjolskoj, Francuskoj i Italiji, a leti također u Sjevernu Afriku i šire. Cijene su fleksibilne, s mnoštvom dodatnih opcija. Inače, kompaniju su 2004. godine osnovali Carlos Muñoza i Lázaro Rosa, sa svega dva aviona koji su letjeli između Barcelone i Ibize. Nakon spajanja s Clickairom 2009. godine, Vueling je postao najveći španjolski niskotarifni prijevoznik.

Također opjevana na ovom popisu je i aviokompanija Volotea, također španjolska, popularna za letove unutar Europe. Svoju nišu pronašla je fokusirajući se na sekundarne zračne luke i nedovoljno opslužene rute diljem Europe, a upravo taj poslovni model privlači putnike koji traže izravne letove između manjih gradova bez potrebe za presjedanjem na velikim čvorištima. Dušu dalo za turiste!

Još jedna niskobudžetna aviokompanija Transavia France pokazuje se omiljenom opcijom za europska ljetovanja. Poslujući pod okriljem Air France-KLM-a, Transavia France posebno je popularan izbor među turistima i općenito putnicima koji traže jeftin prijevoz na odmor, opslužujući sunčane destinacije diljem južne Europe, sjeverne Afrike i Bliskog istoka. Cijene su niske, ali fleksibilne, a putnici mogu prilagoditi svoje putovanje opcijama kao što su dodatna prtljaga, obroci ili prioritetni ukrcaj.

ATRAKTIVNE ALTERNATIVE

Još jedan španjolski operater na listi je Iberia Express, Iberijina niskotarifna podružnica. Iz svoje baze u Madridu povezuje španjolske gradove s ključnim europskim prijestolnicama, a nudi i praktične veze s Iberijinom mrežom dugolinijskih letova. Ova se zrakoplovna tvrtka fokusira primarno na pristupačnost i točnost, što privlači kako poslovne, tako i turističke putnike.

Kompanija Flynas vodeća je u regiji Bliskog istoka, a opslužuje domaće rute unutar Saudijske Arabije, dok je popularan izbor i za međunarodne destinacije diljem Bliskog istoka, Azije i Afrike. Sudeći po Skytraxovoj nagradi, putnici cijene konkurentne cijene i jednostavnu uslugu, što ga čini atraktivnom alternativom skupljim regionalnim prijevoznicima.

Na desetom se mjestu pronašao easyJet, jedna od najprepoznatljivijih europskih niskotarifnih aviokompanija, čije ćete jarko narančaste avione lako prepoznati na pisti. Iz baza diljem Ujedinjenog Kraljevstva i Europe lete u stotine gradova, što easyJet čini posebno popularnim odabirom. Njegova aplikacija i online sustavi među najboljima su u sektoru povoljnih letova, što olakšava rezervaciju i upravljanje putovanjima.

JET2.COM

Sigurno ste se naslušali i nagledali videa i videa s popularnim zvukom »Nothing beats a Jet2 holiday!«, što je zapravo bila reklama iz 2022. britanske kompanije Jet2. Ova zrakoplovna kompanija omiljena je među putnicima koji traže sunčani odmor, a pritom žele jeftin let, a popularna fraza Jet2holidays se zapravo odnosi na njihove pakete za odmor! Inače, nalaze se na trinaestom mjestu Skytraxovog popisa.

GDJE JE RYANAIR?

Ako ste se zabrinuli gdje je famozni Ryanair - ne brinite, na popisu je, ali (tek) na jedanaestom mjestu. Ova famozna aviokompanija dugo je bila jedna od najvećih niskotarifnih u Europi, poznata po cijenama koje je zaista teško za nadmašiti. Iako se dodatne usluge poput prtljage, odabira sjedala i hrane dodatno naplaćuju, cijene karata ostaju među najnižima na tržištu. Poslovanje Ryanaira je malo reći stihijsko, te su tijekom protekle dekade suočeni sa lavinom kritika. Recimo, javna je tajna da Ryanair nije najbolji poslodavac, a 2018. godina za kompaniju je bila godina štrajkova pilota i članova posade. Prisjetimo se i »seksi« kalendara iz 2012. koji je podigao veliku prašinu i val prosvjeda. Naime, kompanija je izdala veoma kontroverzan kalendar s oskudno odjevenim kabinskim osobljem, a s ciljem prodaje u dobrotvorne svrhe, što je izazvalo javne reakcije i kampanju zabrane koju je podržalo više od sedam tisuća ljudi, na što je izvršni direktor Michael O'Leary odgovorio: »Ovo samo dokazuje da postoji 7000 čednika«.

Za Ryanair nije neobično da se tu i tamo pojavi u naslovima raznih medija zbog problema s web stranicom, kao i promjena u naplati prtljage, a u jednom trenu bilo je govora da čak ni odlazak na WC u avionu više neće biti besplatan! Ako već niste, samo bacite oko na njihove društvene mreže pa ćete vidjeti koliko zapravo ne mare, a svaki negativni komentar uspijevaju pretvoriti u šalu. Ipak, unatoč svemu, mnogima je i dalje prvi odabir za putovanje!

Istock

informator

Pripremila Ana Braškić
Kontakt redakcije: informator@novilist.hr

Imate prijedlog događanja koje biste željeli objaviti?
telefon 051/650 011
fax 051/672 114 ili 051/672 118
twitter.com/novilist
facebook.com/novilisthr
Ekskluzivne vijesti potražite na www.novilist.hr

RIJEKA

Upoznaj svoju zemlju

Danas će se diljem Hrvatske, pa tako i na području Kvarnera, održati novo izdanje projekta »Upoznaj svoju zemlju«, u organizaciji Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske, uz podršku Hrvatske turističke zajednice. Kroz projekt »Upoznaj svoju zemlju« ističe se važnost turističkih vodiča i svih sudionika u turizmu u očuvanju nacionalnog identiteta, kulturne baštine i međunarodnog ugleda Hrvatske, uz istovremenu promociju lokalnih i regionalnih turističkih zajednica. Ove godine u Rijeci su organizirani slijedeći razgledi: razgled Rijeke, sastanak je točno u podne ispred kazališta Ivana pl. Zajca i razgled Trsata, a polazak je ispred Crkve Gospe Trsatske također u 12 sati.

RIJEKA

Upisi u Školu glume

Ri Teatar organizira 49. Školu glume za uzrast iznad 17 godina koja će se odvijati u Kulturnom centru Kalvarija. Škola će trajati 4 mjese ca, od veljače do svibnja 2026., te će se održavati subotom i nedjeljom, a povremeno i radnim danom (prema dogovoru). Početak je predviđen za 7. veljače, a diplomska predstava će biti izvedena krajem svibnja 2026. Upisi su nedjeljom, i to danas., te 25. siječnja u 17 sati u Kulturnom centru Kalvarija. Upisi nisu audicija i nije potrebno pripremiti ništa. Nakon završene škole glume svi zainteresirani će dobiti priliku nastaviti rad u predstavama Ri Teatra ili nastaviti pripremu za upis na Akademije Dramskih Umjetnosti.

Ljekarne

Tijekom vikenda danju je dežurna ljekarna »BRAJDA«, Krešimirova 24 (213-732). Noćno dežurstvo obavlja ljekarna »CENTAR«, Riva 18 (213-101). Noćno dežurstvo traje od 20 do 7 sati ujutro sljedećeg dana.

Danas

RIJEKA

Posjet Pravne klinike

Pravna klinika Pravnog fakulteta u Zagrebu održat će dežurstvo u srijedu, 21. siječnja, od 11 do 16 sati, u prostorijama udruge SOS Rijeka – centra za nenasilje i ljudska prava. Tom prilikom građani i građanke moći će ostvariti besplatnu primarnu pravnu pomoć u vidu pravnog informiranja i savjetovanja. Za dolazak je potrebna prethodna rezervacija termina na broj telefona 051 211 888. Bez rezervacije neće biti moguće dobiti termin savjetovanja, a točna lokacija održavanja Pravne klinike bit će javljena isključivo prijavljenima. Građani sa sobom trebaju ponijeti osobnu iskaznicu i dokumentaciju relevantnu za njihov pravni upit. Prijave se otvaraju sutra, u ponedjeljak 19. siječnja.

MozaIQ u Klubu mladih

U 19 sati u Klubu mladih počinje 180. MozaIQ - kviz općeg znanja. Prijave isključivo putem forme https://forms.gle/Q1puFb67UmboVkN37. Broj ekipa je ograničen.

Rođendanske radionice u Prirodoslovnom muzeju

U Prirodoslovnom muzeju Rijeka i dalje su dostupne proslave rođendana u obliku edukativnih radionica. Teme rođendanskih radionica za djecu starosti od 5 do 11 godina: Vladari mora, Jurski park, Superheroji prirode, Šašavi znanstvenici, Divlji Kvarner, Tajanstveni svijet kukaca i Mrak rođendan.. Tema rođendanskih radionica za djecu starosti od 11 do 14 godina je MisteriUM. Rođendanske radionice održavaju se prema dogovoru radnim danima (ponedjeljak - petak) od 18 do 20 sati, subotom od 14 do 20 sati te nedjeljom od 10 do 20 sati. Iznimno, rođendan MisteriUM može se održati u petak, subotu ili nedjelju od 20 do 23 sata. Trajanje rođendanske radionice ovisi o uzrastu djece. Kreativne aktivnosti i mnoštvo igara različitog tipa zabavit će mališane, ali i poučiti ih nečemu novome iz goleme riznice prirodoslovnih tajni. Za sve dodatne informacije možete se javiti na Tel/fax:+385 51 553669 ili e-mail edukacija@prirodoslovni.com.

»Koreografije nasilja« u MMSU-u

D. MIČULINIĆ

Izložba »Koreografije nasilja«

Do 20. veljače u Muzeju moderne i suvremene umjetnosti može se razgledati izložba »Koreografije nasilja«. Riječ je o prvoj velikoj samostalnoj izložba Jelene Jureše u Hrvatskoj, koja okuplja pregled njezine recentne produkcije iz područja filma, videa i videoinstalacije. Muzej radi nedjeljom od 12 do 17 sati.

VIŠKOVO

Upoznaj Viškovo

U sklopu nacionalnog projekta »Upoznaj svoju zemlju« u 10 sati, održat će se besplatan vođeni obilazak Viškova. Okupljanje sudionika predviđeno je ispred crkve sv. Mateja u Viškovu, a obilazak će voditi Radovan Brnelić koji će sudionike kroz zanimljive priče i crtice upoznati s Viškovom, posebnostima, tradicijom i bogatom nematerijalnom kulturnom baštinom. Vođeni obilazak završava u Kući halubajskega zvončara, gdje će sudionici imati priliku besplatno razgledati stalni postav.

OPATIJA

Igraonica društvenih igara

U prostorijama Udruge »Kulturni front« (Maršala Tita 42) održat će se igraonica društvenih igara. Dostupno je preko 50 društvenih igara, a igraonica se otvara u 16 sati. Bilo da dolazite s obitelji, prijateljima ili želite upoznati nove ljude – ovo je prilika da se zajedno dobro provedete. Igraonice će se održavati svake 1. i 3. nedjelje u mjesecu, izuzev u srpnju i kolovozu.

Izložba o čokoladi u Muzeju turizma

Do 25. siječnja u Hrvatskom muzeju turizma (Villa Angiolina) može se razgledati izložba »Od zrna do čokolade: putovanje kroz vrijeme«, putujuća izložba Muzeja čokolade iz Zagreba. Izložba vodi posjetitelje kroz više od pet tisuća godina povijesti čokolade – od prvog napitka od kakaa do poznatih čokoladnih brendova koje danas poznajemo i volimo. Izložba prikazuje više od 150 predmeta – porculanske šalice i posuđe za pripremu čokolade, stare alate, kalupe, reklame, razglednice i ambalažu. Poseban segment posvećen je dizajnu ambalaže, od elegantnih bombonijera s reprodukcijama umjetničkih djela do šarenih dispenzera koji su istodobno bili i igračke. Muzej radi svakog dana osim ponedjeljka i praznika od 10 do 18 sati.

HRELJIN

Dječja reduta

U Domu kulture na Hreljinu održat će se dječja reduta. Reduta traje od 15 do 19 sati, a igraonica za djecu i animatori bit će od 16 do 18. Za najmlađe su organizatori pripremili tombolu i bogate nagrade.

BAKAR

Male maškare

Dječja reduta u Domu kulture »Matija Mažić« počinje u 17 sati.

CRIKVENICA

Zabava za djecu u maškaranom šatoru

Duga je mjesto gdje će se zabaviti najmlađi uz dječju animaciju, igre i oslikavanje lica. Početak navedenog programa je u 14 sati u maškaranom šatoru na Trgu Duga.

BROD NA KUPI

Radno vrijeme Kaštela Zrinskih

Kaštel Zrinskih sa stalnim postavom »Divljina s pogledom na more« i »Interpretacijskim centrom Putovima Frankopana« radi od utorka do petka od 9 do 19 sati te subotom i nedjeljom od 10 do 18 sati. Stalni postav Muzeja predstavlja prirodnu baštinu Gorskog kotara. Izloženo je više od 500 autentičnih eksponata koji obuhvaćaju životinje, biljke, gljive, stijene, minerale, fosile, kao i različita oruđa i alate. U Interpretacijskom centru interpretira se tema »Odnos Frankopana i Zrinskih prema prirodi« i upoznaju tajni čuvari ovog dvora te sve lokacije na ruti Putovima Frankopana.

Kina

RIJEKA

CINESTAR

TOWER CENTER, Janka Polića Kamova 81/A, 060 32 32 33 www.blitz-cinestar.hr

»BEN: PRIMITIVNA PRIJETNJA«, horor. Redatelj: Johannes Roberts, uloge: Johnny Sequoyah, Jessica Alexander, Troy Kotsur, 2D 17.05, 20.15, 22.15; »GREENLAND 2: MIGRACIJA«, akcijski. Redatelj: Ric Roman Waugh, uloge: Gerard Butler, Morena Baccarin, Roman Griffin Davis, William Abadie, EXTREME 2D 20.15, 22.15; »ČLAN OBITELJI«, drama. Redatelj: Hikari, uloge: Brendan Fraser, Mari Yamamoto, Takehiro Hira, Akira Emoto, 2D 18.00; »NÜRNBERG«, povijesni. Redatelj: James Vanderbilt, uloge: Russel Crowe, Rami Malek, Michael Shannon, 2D 16.15, 19.15, 22.05; »SONG SUNG BLUE«, drama. Redatelj: Craig Brewer, 2D 20.45; »UMRI, LJUBAVI«, triler. Redatelj: Lynne Ramsay, 2D 19.00; »HAMNET«, povijesni. Redatelj: Chloé Zhao, 2D 18.15; »SPUŽVA BOB FILM: POTRAGA ZA SKOCKANIM«, animirani. Redatelj: Derek Drymon, 2D 13.00, 15.00, EXTREME 2D 11.45, 14.15, 16.15, 18.15; »MARTY VELIČANSTVENI«, drama. Redatelj: Josh Safdie, 2D 21.25; »ŠAVKO I ČUDOVIŠNA DRUŽINA«, animirani. Redatelj: Steve Hudson, 2D 11.30, 14.00, 16.00; »ANAKONDA«, komedija. Redatelj: Tom Gormican, uloge: Thandiwe Newton, Paul Rudd, 2D 17.00; »KUĆNA POMOĆNICA«, triler. Redatelj: Paul Feig, 2D 19.00; »AVATAR: VATRA I PEPEO«, SF. Redatelj: James Cameron, 2D 13.15, 17.05, 20.45, HFR 11.15, 12.15, 16.00, 19.45, 21.30; »BOŽIĆNA ČAROLIJA SJEVERA«, animirani. Redatelj: Bente Lohne, 2D 11.30, 13.30, 15.00; »ZOOTROPOLA 2«, animirani. Redatelj: Jared Bush i Byron Howard, 2D 11.00, 11.55, 14.15, 16.00; »MISIJA BOŽIĆ: JOJO SPAŠAVA STVAR«, animirani. Redatelj: Ricard Cussó, Damjan Mitrevski, 2D 11.00.

PRESS

»Nürnberg«

ART-KINO

Krešimirova 2, Rijeka; blagajna. (051) 323 261, www.art-kino.org

»ZOOTROPOLA 2«, animirani, 16.00.

Zelena NIT

Pripremila Mia ČELAP

SIJEČANJSKI RADOVI Pravi je trenutak za sadnju drveća u okućnici

Sve što trebate znati o sadnji i njezi mladih stabala

Pri sadnji drveća preporučuje se birati mlađe sadnice umjesto većih, već formiranih stabala

ISTOCK

Debeli sloj malča pomaže zadržati vlagu u tlu

Birajte vrste prilagođene lokalnoj klimi i divljem svijetu te se, kad god je moguće, odlučite za domaće vrste

Drveće ima posebnu vrijednost, kako ekološku, tako i emocionalnu. Sadnja stabala često se opisuje kao ulaganje u buduće generacije, no iskustvo pokazuje da se mnogi nasadi razvijaju puno brže nego što se očekuje. Brojne vrste mogu u svega desetak godina dosegnuti punu visinu i postati važan dio krajolika, doma i ekosustava.

Osim estetske vrijednosti, drveće ima ključnu ulogu u očuvanju tla, smanjenju erozije, apsorpciji ugljikova dioksida i proizvodnji kisika. Brojna istraživanja potvrđuju i njihov pozitivan učinak na mentalno i fizičko zdravlje.

Bez obzira imate li prostora za jedno stablo ili njih dvadeset, sada je pravo vrijeme za sadnju mladih, golokorijenskih stabala. Tlo je još uvijek relativno toplo i vlažno, dok su biljke u fazi mirovanja, što znači da presađivanje za njih predstavlja manji stres. Korijen ima dovoljno vremena da se prilagodi i učvrsti prije početka proljetnog rasta.

Osnovna pravila

Birajte vrste prilagođene lokalnoj klimi i divljem svijetu te se, kad god je moguće, odlučite za domaće vrste.

Pri sadnji drveća preporučuje se birati mlađe sadnice umjesto većih, već formiranih stabala. Mlade sadnice su povoljnije, lakše se prilagođavaju novom tlu i okolišu te imaju znatno veću stopu preživljavanja.

Prije sadnje važno je unaprijed razmotriti konačnu visinu i širinu krošnje kako kasnije ne bi došlo do problema s nedostatkom prostora, sjenom ili blizinom objekata. Također treba uzeti u obzir pristup stablu radi održavanja, obrezivanja i sigurnosti, osobito ako se sadi u blizini kuće, zidova, ograda ili staza.

Većina stabala najbolje uspijeva u dobro dreniranom tlu koje ne zadržava višak vode. Dugotrajna vlaga može dovesti do truljenja korijena i slabijeg rasta. Ipak, postoje iznimke – vrste poput vrbe ili johe prirodno podnose vlažnije uvjete i mogu se saditi na mjestima gdje se voda dulje zadržava.

Razmak između stabala iznimno je važan za njihov dugoročan razvoj. Preporučuje se sadnja na udaljenosti od otprilike četiri do četiri i pol metra kako bi svako stablo imalo dovoljno prostora za rast krošnje i korijenja. Premali razmak može dovesti do međusobne konkurencije za vodu, hranjive tvari i svjetlost.

Održavanje oko debla

U prve tri godine nakon sadnje ključno je redovito održavati prostor oko debla čistim od trave i korova, otprilike u promjeru od dva metra. Trava i korov crpe vlagu i hranjive tvari iz tla te mogu usporiti razvoj mladog stabla.

Najbolje rješenje pokazalo se dubinsko malčiranje. Debeli sloj malča – poput drvne sječke, kore, šumskog malča ili biorazgradivih prostirki – pomaže zadržati vlagu u tlu, sprječava rast korova i štiti tlo od isušivanja i naglih temperaturnih promjena.

Nakon sadnje važno je obilno zaliti svako stablo kako bi se tlo slegnulo oko korijena i uklonili zračni džepovi. U hladnijem dijelu godine dodatno zalijevanje uglavnom nije potrebno, no tijekom toplijih mjeseci količinu vode treba prilagoditi vremenskim uvjetima.

U prvim godinama, osobito ljeti, stabla mogu zahtijevati redovito zalijevanje ako nema dovoljno oborina. Istodobno, važno je ne pretjerivati kako ne bi došlo do zadržavanja vode u tlu.

Zaštita

Zaštita debla biorazgradivim štitnicima ili cijevima iznimno je važna, osobito u područjima gdje ima zečeva, srna ili jelena. Oštećenja kore u ranoj fazi mogu trajno oslabiti ili potpuno uništiti mlado stablo.

Gnojiti treba od kraja ožujka do sredine rujna, otprilike svaka dva do tri tjedna

Povremena gnojidba ključna je za zdrave, snažne i dugovječne biljke

Sobne biljke unose boju, teksturu i život u prostor, ali za razliku od biljaka u vrtu, potpuno ovise o ograničenoj količini hranjivih tvari u posudi. Kako vrijeme prolazi, supstrat se iscrpljuje, a rast i vitalnost biljke slabe. Upravo zato je povremena gnojidba ključna za zdrave, snažne i dugovječne biljke. U nastavku donosimo sve ključne informacije koje će vam pomoći pravilno gnojiti vaše sobne ljubimice.

ISTOCK

Biljku lagano zaliti prije gnojidbe

Za sobne biljke najbolje je koristiti tekuće, vodotopivo gnojivo, po mogućnosti organsko. Takva gnojiva djeluju blaže, ravnomjernije se upijaju i smanjuju rizik od oštećenja korijena. Prejaka ili pogrešna gnojiva česta su pogreška i jedan od glavnih razloga propadanja biljaka.

Gnojivo se uvijek razrjeđuje u vodi, i to blaže nego što je navedeno na pakiranju. Sigurna količina je četvrtina do polovice preporučene doze. Biljku je dobro lagano zaliti običnom vodom prije gnojidbe kako bi se zaštitio korijen i omogućilo ravnomjerno upijanje hranjivih tvari. Nakon zalijevanja gnojivom višak vode iz podloška treba izliti.

Razdoblje gnojidbe traje od kraja ožujka do sredine rujna, otprilike svaka dva do tri tjedna. U hladnijim mjesecima biljke prirodno usporavaju rast, pa im dodatna prehrana tada nije potrebna i može biti štetna.

ISTOCK

Gnojivo se uvijek razrjeđuje u vodi

Proljeće je idealno vrijeme za provjeru korijena. Ako je biljka prerasla posudu, potrebno ju je presaditi u nešto veću i pritom dodati svježi supstrat ili malo komposta. To često ima veći učinak od same gnojidbe. Sukulenti i kaktusi ne podnose često gnojenje. Njima je dovoljno dodati blago gnojivo otprilike jednom u šest tjedana, jer višak hranjivih tvari može potaknuti slab i nepravilan rast.

Enogastro KUTAK

Pripremila Ana BRAŠKIĆ

Brzo i jednostavno

PILETINA S RAJČICAMA

TEŽINA: jednostavno
VRIJEME: 35 min
SASTOJCI ZA 4 OSOBE:
- 400 g pilećih prsa
- 250 g pelata
- 2 grančice bosiljka
- 1 režanj češnjaka
- 1 čaša bijelog vina
- maslinovo ulje
- sol, papar

PRIPREMA: Pileća prsa narežite na trakice. U dubokoj tavi zagrijte maslinovo ulje i dodajte grančice bosiljka s kojih ste uklonili listove. Dodajte narezana pileća prsa i zapecite ih sa svih strana. Kada dobiju boju, podlijte vinom, a nakon što alkohol ispari dodajte sjeckane pelate i sitno nasjeckani češnjak. Promiješajte, začinite solju i paprom te kuhajte nekoliko minuta dok se umak lagano ne reducira, a piletina ne omekša. Na kraju pokapajte s malo maslinova ulja i pospite krupno nasjeckanim bosiljkom. Poslužite uz rižu.

TORTA OD JABUKA

TEŽINA: jednostavno
VRIJEME: 65 min
SASTOJCI ZA 6 DO 8 OSOBA:
- 350 g glatkog brašna
- 3 jaja
- 200 g smeđeg šećera
- 5 jabuka
- 1 nešpricani limun
- 1 prašak za pecivo
- 1 žličica cimeta
- 80 ml ulja
- 130 ml vode
- šećer u prahu

PRIPREMA: Naribajte limunovu koricu, zatim iscijedite sok. Jabuke ogulite: tri narežite na kockice, a dvije na tanke ploške te ih pokapajte limunovim sokom. U veću zdjelu stavite šećer i jaja te miksajte električnim mikserom dok ne dobijete svijetlu, pjenastu i prozračnu smjesu. U tankom mlazu dodajte mješavinu ulja i vode. Postupno i pažljivo umiješajte prosijano brašno i prašak za pecivo. Špatulom lagano umiješajte kockice jabuke, cimet i limunovu koricu. Smjesu prebacite u kalup promjera 22 cm obložen papirom za pečenje. Po površini kolača rasporedite ploške jabuka. Pecite u prethodno zagrijanoj statičnoj pećnici na 180 Celzija oko sat vremena. Kada se kolač potpuno ohladi, pospite ga šećerom u prahu i poslužite.

PAŠTA S LEĆOM

TEŽINA: jednostavno
VRIJEME: 40 min
SASTOJCI ZA 4 OSOBE:
- 300 g kratke tjestenine
- 300 g kuhane leće (može iz konzerve)
- 100 g pancete
- 100 g pasirane rajčice (pasate)
- 1 kapula
- 1 stabljika celera
- 1 mrkva
- 1 l povrtnog temeljca
- maslinovo ulje
- sol, papar, timijan

PRIPREMA: Celer, mrkvu i kapulu narežite na sitne kockice i pirjajte na maslinovu ulju u dubokoj tavi. Dodajte pancetu narezanu na kockice. Kada panceta dobije boju, ulijte povrtni temeljac, pasatu i kuhanu leću. Začinite solju i paprom te kuhajte 15 minuta. Dodajte tjesteninu i kuhajte prema uputama na pakiranju. Po potrebi dolijte još malo vrućeg temeljca ili vode. Prije posluživanja ostavite da odstoji nekoliko minuta, zatim rasporedite na tanjure, pokapajte maslinovim uljem i pospite svježim timijanom.

SLANI KUGLOF S RADIČEM

TEŽINA: jednostavno
VRIJEME: 60 min
SASTOJCI ZA 6 OSOBA:
- 220 g očišćenog crvenog radiča
- 225 g glatkog brašna
- 3 jaja
- 110 ml mlijeka
- 35 ml ulja
- 120 g krem sira ili ricotte
- 2 žlice ribanog parmezana
- 1 prašak za pecivo
- ″ kapule
- 60 g pancete
- maslinovo ulje, sol

PRIPREMA: Radič očistite, operite i narežite na trakice. Kapulu narežite na kockice. U tavi zagrijte maslinovo ulje, kratko popržite kapulu, zatim dodajte radič i prstohvat soli. Pirjajte 5 do 6 minuta, dok ne omekša, potom dodajte pancetu narezanu na trakice. Pirjajte još minutu, zatim maknite s vatre i ostavite da se ohladi. U zdjeli pjenjačom umutite jaja s prstohvatom soli, mlijekom i uljem. Dodajte sir i dobro sjedinite. Postupno umiješajte parmezan, brašno i prašak za pecivo te miješajte dok ne dobijete glatku smjesu bez grudica. Na kraju umiješajte pripremljeni radič, kapulu i pancetu. Kalup za kuglof namastite i pobrašnite, ulijte smjesu, poravnajte i pecite u pećnici zagrijanoj na 180 celzija oko 35 minuta. Provjerite čačkalicom je li pečeno. Ohladite i poslužite uz zelenu salatu.

ISTOCK

MUKA U MALMÖU Viceprvaci svijeta teže od očekivanog ostvarili pobjedu nad Gruzijom u pr

Hrvatskoj prvi bodo igra za brzi zaborav

Tehničke pogreške i pristup »lako ćemo« u vraćanju u obranu donijeli su Gruziji vodstvo 11:5, ali hrvatska reprezentacija uspjela se provući protiv autsajdera na otvaranju prvenstva

Igor DUVNJAK

MALMÖ Porođajne muke viceprvaka svijeta ipak su okončane hrvatskom pobjedom nad Gruzijcima u igri za zaborav, utakmici u kojoj su u posljednjim minutima Tin Lučin i društvo ipak na startu Europskog prvenstva dokazali tko kvalitetniji.

Tskhovrebadze je odmah na početku preslušao hrvatsku zonu, prvo je to od dva autsajderkova »saslušanja«, dovoljna su bila za gruzijskih 2:1 u pet minuta u kojima su se hrvatski favoriti zagrijavali kako u napadu, tako i u obrani. Brzanje u građenju akcija se obijalo o glavu. Suparnici su pak krenuli skromno ali odlučno, vrebali su svaku priliku za prijetnje Dominiku Kuzmanoviću kroz zonu »6-0« koja im je bila plot preko kojega su lako prolazili. Činjenica da su poentirali čak sedam puta u onih prvih desetak minuta više svjedoči o pasivnoj hrvatskoj obrani nego o opasnom gruzijskom napadu. S druge strane tehničke greške i »lako ćemo« u vraćanju u obranu bilo je kao odmatanje tepiha suparnicima za jurnjavu k mreži.

Minus šest

Igrajući u tom stilu najprije su Hrvatsku zamrznuli na minus 3, a nakon novog zamrzavanja, šokantnih minus 4, Dagur Sigurdsson je pokušao odmrznuti ekipu predahom. Nije uspjelo, odmah je sjevnula jedna od tolikih gruzijskih polukontri i sredinom poluvremena je teško zamislivih 10:5. Hrvatski napad je nastavio lutati u individualnim pokušajima, uspio je poentirati tek puta u više od 16 minuta. Stigla je i promjena vratara, Kuzmanovića je zamijenio Matej Mandić, ali je Kalandadze nastavio pucački trening, toliko da je povisio na 11:5. Istina da je Josip Šimić prekinuo šest minuta dugi post napada, ali »Zagrebaš« Tskhovrebadze je opet demonstrirao ubojitost šuta. No, nakon obrana Mandića Mario Šoštarić i Luka Cindrić su ipak prepolovili zaostatak, 12:8 u seriji 3:0 do 22. minute.

U preostalih osam minuta do poluvremena serija je još trajala, Jerko Lovre Klarica i Šimić su nastavili hrvatski niz i rezultatska razlika je nestala u eri kada je hrvatska zona sa stasitim Riječaninom Veronom Načinovićem u sredini konačno postala čvrsta, ne primivši gola desetak minuta, dok je Riječanin Tin Lučin donio vodstvo 13:12, protegavši seriju favorita na 7:0, koji se ipak odmarao uz minimalno vodstvo 15:14.

Novo iskušenje

Lučin je u svom stilu izigrao čuvare i udvostručio razliku kao najavu da će hrvatski favoriti s parketa otići s bodovima. Šimić je pojačao taj dojam poslije akcije za 18:15 u početnim minutama nastavka u kojima se konačno čulo hrvatsko »zagrijavanje motora«. Gruzijci su ih ipak utišali trima golovima od kojih je treći bio u prazna vrata kada je isključen bio Šimić. Time je započeo ples izjednačenja u kojem je Dikhaminjia brznom vjetra odletio u kontru i Gruziju vratio u vodstvo 19:18. Korak razmaka njegova je momčad održala do samog ulaska u posljednju trećinu igre, dok su, pjevajući »zovi samo zovi«, navijači od igrača, koji su ih tako dugo držali u neizvjesnosti, tražili da konačnu iskažu svoju kvalitetu. No, oni su ubrzo zaostali i za dva gola, pokušali su tada odgovoriti zonom »5-1« s Mamićem, ali su za dva koraka odmicali pred posljednju

M. SCHULER/PIXSELL

POKRENUO PREOKRET - Tin Lučin

Šoštarić: Ovo je znak upozorenja, ali nije realan pokazatelj naše snage

Hrvatska rukometna reprezentacija teže je od očekivanog ostvarila pobjedu protiv Gruzije na otvaranju Europskoga prvenstva. Nije išlo ni u napadu ni u obrani. Dovoljan razlog za analizu koja je sigurno trajala do dugo u noć.

- Bitna su dva boda, Gruzijci su nas dosta potrošili. Znali smo da su odlična reprezentacija, pogotovo individualno, imaju dobre pucače, ali jednostavno smo u prevelikom grču ušli u utakmicu. Na početku susreta imali smo zaostatak od čak šest golova, to je neprihvatljivo za utakmicu EP-a, ali moramo naći nešto pozitivno u tome što smo se uspjeli vratiti i iščupati pobjedu. To je sigurno znak upozorenja za nas, moramo biti koncentriraniji u napadu i obrani - rekao je Mario Šoštarić. - Do 20. minute nismo napravili niti jedan prekršaj, zbog toga je Kuzmanoviću bilo jako teško braniti, ostavili smo ga samoga na streljani. Mandić je ulaskom u igru obranio nekoliko šuteva, što nam je dalo vjetar u leđa i pomoglo nam da dođemo do preokreta. Obrana 5-1 je pokazatelj da nismo dobro igrali, ali vjerujem da možemo dosta bolje. Moramo analizirati utakmicu, ali svatko od nas mora i analizirati svoju igru. Ovo je bila prva utakmica, bili smo u grču i sami smo sebi stvorili pritisak. Sada ga moramo maknuti sa svojih leđa i igrati kako znamo. Ovo nije realan pokazatelj naše snage, mislim da smo dosta bolji i da ćemo to pokazati u idućoj utakmici.

M. SCHULER/PIXSELL

SEDAM GOLOVA - Mario Šoštarić

Hrvatske rukometaše sutra čeka susret s Nizozemskom, reprezentacijom koja igra brz rukomet.

- Nizozemsku ćemo shvatiti još ozbiljnije. Idemo se potući s njima. Znamo da smo bolji, ne smijemo biti u grču, moramo se opustiti i ići dalje pozitivno, nasmijano i vjerovati u to što radimo - poručio je Šoštarić.

Ivan Martinović, kapetan hrvatske reprezentacije, istaknuo je pomoć hrvatskih navijača u ključnim trenucima.

- Bio je to veliki kaos na početku, mislim da smo susret otvorili u grču, imao sam osjećaj da smo svi željeli dati previše od sebe, nismo našli našu igru. Prvih 20 minuta nije bilo onoga što smo trenirali i pripremili i Gruzija je to iskoristila. U današnje vrijeme svi igraju rukomet, ali nismo se predali, pokazali smo karakter, što je najbitnije, i dva boda su tu. Moram se zahvaliti našim navijačima koji su nas bodrili svih 60 minuta, bez obzira na rezultat, i to nam je stvarno pomoglo. Obećajem da ćemo bolje igrati. Moramo se smiriti i opustiti, prva utakmica je uvijek najteža. Znam da ćemo biti bolji - zaključio je Martinović.

REUTERS

PREVCU OSMA POBJEDA SEZONE

Slovenac Domen Prevc, pobjednik Novogodišnje turneje Četiri skakaonice, osvojio je prvo mjesto s 285,7 bodova (132 i 141 m) u prvom od dvaju natjecanja Svjetskog kupa u Sapporu. Osma je to pobjeda sezone za Prevca koji je slavio ispred Japanaca Naokija Nakamure (263,6) i Rena Nikaida (257,6). Prevc sada ima 447 bodova prednosti u Svjetskom kupu.

2 hrvatske predstavnice, Valentina Aščić i Katarina Burić, nastupit će na ZOI u Milanu u brzom klizanju na kratkoj stazi

rvom susretu na EP-u

ovi,

v

Danas

Skupina B, 18: Sjeverna Makedonija - Portugal, **20.30:** Rumunjska - Danska.
Skupina D, 18: Crna Gora - Farski Otoci, **20.30:** Švicarska - Slovenija.
Skupina F, 18: Poljska - Island, **20.30:** Italija - Mađarska.

Hrvatska - Gruzija 32:29

Utakmica 1. kola E skupine Europskog prvenstva rukometaša: Hrvatska- Gruzija 32:29 (15:14). Malmö Arena. Suci: Javier Alvarez i Yori Bustamante (Španjolska).
HRVATSKA: Kuzmanović, Šoštarić 7 (3), Klarica 3, Šimić 2, Srna 3, M. Mandić, Maraš, Mamić, Cindrić 6, D. Mandić 1, Lučin 4, Martinović 5, Šušnja, Glavaš, Jelinić 1, Načinović.
GRUZIJA: Lapiashvili, Khelisupali, Rustamov 5, Kharebashvili, Areshidze, Kbilashvili 2, Tskhovrebadze 7 (1), Arsenashvili, Gogava, Kalandadze 5, Grishikashvili, Gavashelishvili 4, Dikhaminjia 6.
Isključenja: Hrvatska 8, Gruzija 12 minuta. Sedmerci: Hrvatska 5 (3), Gruzija 1 (1).

Semafor

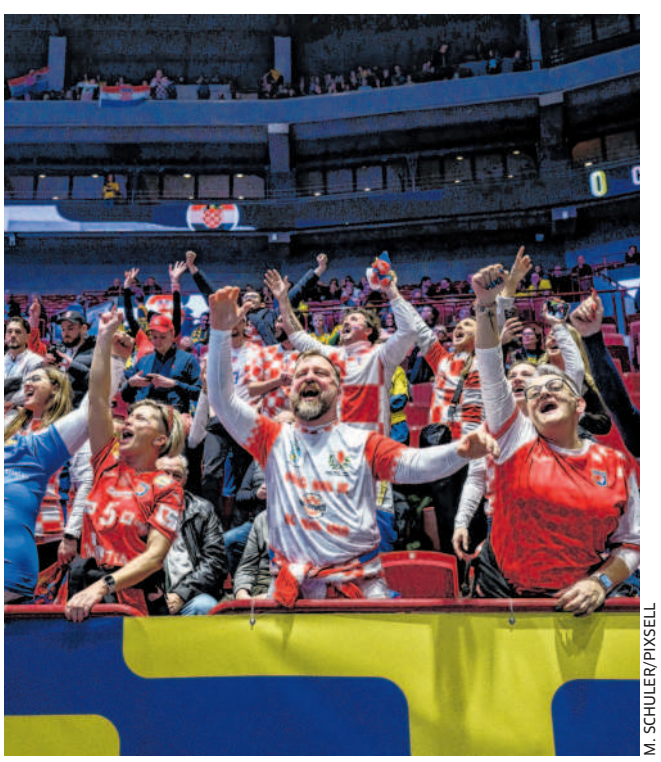
Skupina A, 2. kolo: Austrija - Španjolska 25:30, Srbija - Njemačka 30:27. **Poredak:** Španjolska 4, Njemačka 2, Srbija 2, Austrija bez bodova. **Sljedeće kolo (19. siječnja):** Austrija - Srbija (18), Njemačka - Španjolska (20.30).
Skupina C, 2. kolo: Ukrajina - Francuska 26:46, Češka - Norveška 25:29. **Poredak:** Francuska 4, Norveška 4, Češka i Ukrajina bez bodova. **Sljedeće kolo (19. siječnja):** Češka - Ukrajina, Francuska - Norveška.

Skupina E

Rezultati 1. kola: Hrvatska - Gruzija 32:29, Švedska - Nizozemska 36:31.
Poredak: Švedska 2, Hrvatska 2, Nizozemska i Gruzija bez bodova.
Sljedeće kolo (19. siječnja): Nizozemska - Hrvatska (18), Gruzija - Švedska (20.30).

četvrtinu. Cindrić ih je ipak dohvatio (24:24), a kod 25:26 Šoštarić nije realizirao sedmerac te su suparnici vodili i 10 minuta do kraja. Kada je Zvonimir Srna točan za vodstvo 27:26, stvorio je novi mali kapital. Lučin pak kod 28:27 nije iskoristio sedmerac, no Ivan Martinović je zakucao za 29:27 tri minute do kraja. Dosta je to za hrvatsko provlačenje protiv autsajdera na startu Europskog prvenstva.

Hrvatski rukometaši očekuju još puno teže iskušenje, idući nastup u skupini E Europskog prvenstva imaju u ponedjeljak protiv Nizozemske od 18 sati.

M. SCHULER/PIXSELL

SLAVLJE U MALMÖU - Hrvatski navijači

Fausto Budicin, bivši trener i igrač Rijeke i Istre 1961

Sanchez i Riera su sigurno plus za HNL

Dobrodošao je svatko tko će unaprijediti hrvatski nogomet. Mislim da su u tom kratkom razdoblju Sanchez i Riera napravili dobre stvari - kaže Budicin

RIJEKA Nogometaši Istre 1961 i Rijeke prvi kreću u nastavak prvenstva, u utorak će s 19. minutom krenuti u nastavak susreta 17. kola SHNL-a, prekinutog 14. prosinca prošle godine zbog magle. Na Drosini se s centra nisu vidjeli golovi pa je jedino rješenje bio prekid susreta. Zbog obaveza Bijelih u Konferencijskog ligi susret nije nastavljen dan kasnije, već je prebačen za siječanj. Susret počinje u utorak u 16 sati. Dvoboj je to dvaju španjolskih trenera.

- Tako se poklopilo. Prošle sezone su više u modi bili talijanski treneri. Bitna je kvaliteta, dobrodošao je svatko tko će unaprijediti hrvatski nogomet. Mislim da su Victor Sanchez i Oriol Riera u tom kratkom razdoblju napravili određene dobre stvari i oni su sigurno plus za HNL - kaže Fausto Budicin, bivši trener i igrač Rijeke i Istre 1961, riječki zet, koji još nije odlučio hoće li svjedočiti utakmici na Drosini.

Ova utakmica bit će posebna jer dolazi nakon prvenstvene stanke, kratkih priprema bez puno pripremnih utakmica...

- Nikada mi se ni kao igraču ni treneru nije dogodilo ovako nešto. Bilo bi jednostavnije da su igrali dan poslije prekida. Ovako je razmak između nastavka četrdesetak dana, imamo prijelazni rok, mini pripreme, pravila kojih se treneri moraju pridržavati. Utakmica je skraćena i bit će manje vremena za ispravljanje pogrešaka. Očekujem veći oprez, pogotovo na početku utakmice. Teško je prognozirati. Istra ima problema sa sastavom, nedostaje im nekoliko standardnih igrača, dok će Rijeci vjerojatno nedostajati Fruk. Rijeka ima veći izbor igrača, ali ne znamo u kojem su stanju momčadi nakon stanke i malo pojačanih treninga. Treneri skrivaju karte, ali oni dobro znaju u kojem su stanju igrači. Najveća nepoznanica je što utakmica počinje u 19. minuti.

S. NIKETIĆ/PIXSELL

RIJEČKO-PULSKA VEZA - Fausto Budicin

Iskorak

Istra 1961 više nije dobar gost, još manje dobar domaćin. Nema više borbe za ostanak, Puljani su na trećem mjestu ljestvice i žele u Europu.

- Za napraviti nešto u nogometu treba vremena, treba plan, strpljenje, znanje i sredstva. Bilo je razdoblja kada bi iskočili, ali brzo bi se vratili u stanje krize. Dolaskom Španjolaca, kojima je trebalo vremena da bi spoznali ligu, stvorili su bazu koja je jako dobra. Istra se više ne bori za goli život, već dodaje vrijednost u momčadi. Sada s pravom ima ambiciju prema europskom iskoraku. Svake su godine unaprijeđivali rad u klubu, povećavali su ulaganje u momčad i sadašnji plasman je rezultat svega toga. S druge strane, Rijeka može biti primjer kako rješavati krize i brzo pronalaziti izlaz iz njih. Zna se hijerarhija, tko odlučuje i zbog toga dvostruka kruna prošle sezone nije bila slučajna. Rijeka će na kraju sigurno biti kako treba, a ostaje otvoreno što može još napraviti. Europa? Mi volimo podcjenjivati druge lige, ali to se neće dogoditi kod Rijeke. Ciprani puno ulažu, imaju odličan rejting u Europi. Rijeka ima šanse protiv Omonije, bilo bi lijepo da naprave još jedan koračić u Europi. Ali do te utakmice ima još mjesec dana.

Buducin je trenutno između dva posla, odlaskom Matjaža Keka s kormila Slovenije završena je i njegova priča u Kekovu stožeru.

- Kek je prije mjesec dana odlučio da neće nastaviti suradnju sa Slovenskim nogometnim savezom, tako da sam ovoga trenutka slobodan. Suradnja je trajala sedam, osam mjeseci i bio sam njegov prvi pomoćnik. Inače, završavao sam igračku karijeru kad je on bio trener na Rujevici, on me »umirovio«. Šalim se. Njegov poziv bio je malo iznenađenje, ali mislim da je smo imali dobar odnos. Očito je nešto vidio u mojem radu, a meni je bila izuzetna čast raditi u njegovom stožeru.

Pehovi

Slovenija nije izborila Svjetsko prvenstvo u skupini sa Švicarskom, Kosovom i Švedskom.

- Ove kvalifikacije bile su specifične, nije bilo prostora za pogrešku. Nije bilo realno da ćemo biti prvi u skupini, bilo je i puno pehova. Slovenija ima dobru momčad, koja je bolja nego kao skup pojedinaca. No, roster nije prešiorok i ako nekolicina standardnih nije u vrhunskoj formi, onda može doći do problema u igri. Treba biti realan, imali smo stvarno tešku skupinu, možda i najizjednačeniju. Koštao nas je kiks protiv Kosova na domaćem terenu, kada smo bili lišeni usluga nekolicine nositelja igre i nismo imali sreće u nekim epizodama na utakmici. To nam je presudilo u kvalifikacijama. Na planu igre nismo podbacili, u nogometu ponekad pobijediš, ponekad izgubiš. Najmanje je kriv Kek, a svojim odlaskom želio je dati impuls momčadi.

> *Rijeka može biti primjer kako rješavati krize i brzo pronalaziti izlaz iz njih. Zna se hijerarhija, tko odlučuje i zbog toga dvostruka kruna prošle sezone nije bila slučajna*

Buducin je prije toga proveo godinu dana u Göztepeu kod Ivana Mancea.

- Mogu reći da sam bio ugodno iznenađen nogometom u Turskoj i kvalitetom života. Göztepe odskače od ostalih jer klub vode stranci. Nema toliko emocija vezanih uz pobjede i poraze, zadan je cilj i postupno se želi podignuti vrijednost kluba i momčadi kroz igru i rezultate. Imao sam sreće jer sam upao u stožer odličnog trenera i odličnog čovjeka, Bugarina Stanimira Stoilova, od kojeg se može puno naučiti. Nogometne vidike mogao sam proširiti i kroz prizmu suradnje sa Southamptonom na tjednoj bazi. Bilo je tu sastanaka, edukacija, razmjena iskustava i tu sam vidio dosta novih stvari i mogao ih isprobati u Göztepeu.

Tko zna, možda kakva smjena otvori neka nova vrata.

- Recimo da je nogomet mala bara s puno krokodila. Puno je aspiranata za neka mjesta, možda treba biti agresivniji u pristupu...

Zlatko HORVAT

Ulaznice

Navijači Rijeke ulaznice za nastavak utakmice Istre 1961 i Rijeke mogu kupiti do ponedjeljka u 20 sati. Cijena ulaznice je 12 eura. Sve kupljene ulaznice vrijede i za novi termin odigravanja utakmice, a moguć je i prijenos ulaznice, ali uz određena pravila, koja su već pojašnjena na društvenim mrežama.

UKRATKO

BUDIMIR DVOSTRUKI STRIJELAC

REUTERS
Kylian Mbappe

MADRID ›› Ante Budimir postigao je dva pogotka za Osasunu koja je na svom El Sadaru u Pamploni preokretom došla do pobjede (3:2) protiv Real Ovieda u 20. kolu španjolske La Lige. Gostujuća momčad je dvaput vodila, ali je oba puta hrvatski napadač vraćao Osasunu u rezultatsku ravnotežu. Federico Vinas je u 40. minuti postigao vodeći pogodak za Oviedo. No, u 45. minuti je Budimir je nadvisio svoje čuvare i glavom poslao loptu u mrežu.

U 68. minuti je Oviedo ponovno došao do prednosti, a strijelac je bio Alberto Reina. No, u 75. minuti je odličnu akciju Osasune pogotkom nogom iz srca kaznenog prostora završio Budimir i tako došao do osmog gola u ovoj sezoni La Lige. Potpun preokret i pobjedu Osasuni snažnim i preciznim udarcem donio je Victor Munoz u drugoj minuti sučevog dodatka.

Nogometaši Real Madrida su na stadionu Santiago Bernabeu pobijedili Levante s 2:0. Gosti iz Valencije su odolijevali gotovo sat vremena, a onda je u razmaku od sedam minuta domaća momčad postigla dva pogotka. Strijelac prvoga je bio Kylian Mbappe u 58. minuti iz kaznenog udarca kojega je i sam izborio, a konačnih 2:0 je postavio Raul Asencio u 65. minuti.

Realu je ovo bila 15. ovosezonska pobjeda u LaLigi kojom su se vodećoj Barceloni približili na bod zaostatka, no katalonska momčad još mora odigrati utakmicu 20. kola. Barcelona će večeras (21 sat) gostovati kod Real Sociedada.

Nogometaši Mallorce prekinuli su niz od dva poraza, pobijedivši pred svojim navijačima Athletic Bilbao s 3:2. Sva tri pogotka za domaću momčad postigao je kosovski reprezentativac Vedat Muriqi.

NIGERIJA TREĆA NA KUPU NACIJA

CASABLANCA ›› Nogometna reprezentacija Nigerije osmi je put osvojila treće mjesto na Afričkom prvenstvu nakon što je boljim izvođenjem jedanaesteraca svladala Egipat u Casablanci.

U 90 minuta utakmice nije bilo golova, da bi u raspucavanju s bijele točke nigerijski junak postao vratar Nwabali koji je u prve dvije serije obranio udarce Salaha i Marmousha.

Danas se u finalu od 20 sati u Rabatu sastaju domaćin Maroko i Senegal.

POBJEDE INTERA I NAPOLIJA

REUTERS
Lautaro Martinez

UDINE ›› Nogometaši Intera novom su minimalnom pobjedom (0:1), ovoga puta na gostovanju kod Udinesea, u susretu 21. kola talijanskog prvenstva povećali svoju prednost na vrhu ljestvice na šest bodova ispred prih pratitelja. Jedini gol na utakmici postigao je kapetan Lautaro Martinez u 20. minuti nakon lijepog proigravanja Esposita. Hrvatski reprezentativni veznjak Petar Sučić ušao je u igru za Inter u 88. minuti.

Branitelj naslova Napoli je kao domaćin svladao Sassuolo s minimalnih 1:0. Jedini gol na utakmici postigao je Lobotka već u 7. minuti.

Napoli ovom se pobjedom bodovno izjednačio s drugoplasiranim Milanom, oba sastava imaju po 43 boda, šest manje od Intera.

LENS OPET ISPRED PARIŽANA

LENS ›› Nogometaši Lensa su pred svojim navijačima svladali Auxerre s 1:0 i postavili novi klupski rekord, ostvarivši osmu prvenstvenu pobjedu u nizu, kojom su ponovno postali vodeća momčad francuske Ligue 1. Wesley Said je u 65. minuti postigao pogodak za vrijedna tri boda i 14. ovosezonsku pobjedu Lensa.

Vodeća momčad francuskog prvenstva ima 43 boda, jedan više od aktualnog prvaka PSG-a. koji je pobijedio Lille s 3:0 (Dembele 13', 64', Barcola 90'+3').

ULJANIK - ORIJENT 0:1

RIJEKA ›› Nogometaši Orijenta u prvoj test utakmici ove zime svladali su Uljanik na Verudi s 1:0. Jedini pogodak postigao je Miro Iličić u 86. minuti utakmice. To je ujedno bio i povratnički prvijenac Iličića u crvenom dresu.

ORIJENT: Baždarić, Kordić-Gružić, Zubović, Braut, Kružić, Čumurdžić, Majdandžić, Majetić, Bilajac, Gajzler, Zrilić. **Još su igrali:** Tadejević, Rovis, Jukić, Burčul, Galešić, Terletsky, Rešetar, Butković, Iličić, Živković, Pehar, Vučkov. (I. VO.)

EUROPSKO PRVENSTVO Hrvatski vaterpolisti uvjerljivo svlada

Harkov i Žuvela zap

Hrvatska je na pogon Konstantina Harkova, koji je zabio pet golova, te Marka Žuvele, koji je četiri puta poentirao, a bez ozlijeđenog Lorena Fatovića, rutinski otvorila nastavak natjecanja

RASPOLOŽEN - Marko Žuvela
A. KOVACS/HVS

Denis FRANČIŠKOVIĆ

BEOGRAD ›› Hrvatska vaterpolska reprezentacija došla je do prve pobjede u drugom krugu natjecanja, novoformiranoj skupini F na Europskom prvenstvu, gdje je na kartu puno veće kvalitete, odgovornom i rutinskom igrom pobijedila autsajdera Rumunjsku s uvjerljivih 17:9. Hrvatska je, osim malog zastoja u drugoj četvrtini, ritmom slomila protivnika, uz pucački raspoloženog Harkova, koji je zabio pet golova, dok je u završnici susreta proradio i Žuvela poentiravši tri puta. Susret je odrađen bez Fatovića, koji je imao problema s ramenom, tako da je rotacija Barakuda bila donekle sužena.

Hrvatska je odradila formalnost, a slično se očekuje i u ponedjeljak u večernjem srazu s Turskom (20.30 sati), što će zapravo biti generalka za derbi s Italijom koji će odlučivati o putniku u polufinale.

Hrvatska je na veliki odmor otišla s duplo više postignutih golova (6:3) pokazavši dva različita lica. U prvu četvrtinu Tuckovi igrači ušli su jako dobro i dojmljivo, plivački i pucački raspoloženo, no potom su neočekivano izgubili ideju u napadu.

Serija 4-0

Na otvaranju susreta obrana je bila na visokoj razini, Rumunjska nije zabila gol čak sedam minuta, a mrežu Tica pogađalo je pet strijelaca. Počelo je golom Harkova i to jubilarnim, desetim na prvenstvu, nakon čega je precizan bio Vukičević. Uslijedila su još dva hrvatska gola, Burića i Bukića, koji je prvi put realizirao igrača više - 4:0.

S druge strane, Gheorghe je izborio čak tri igrača više, a potom je i Georgescu petarac realizirao kao najbolji strijelac Rumunjske nakon prekršaja Bukića. Četvrtinu je silovitim udarcem i pogotkom zaključio Butić - 5:1.

Druga četvrtina otvorena je gredom Žuvele iz peterca nakon čega su Barakude neočekivano stale. Izostali su onaj prepoznatljivi gard i brzina plivanja, a zakazala je i realizacija. Istina, bilo je i dosta dobrih akcija, ali što okviri vratiju, što raspoloženi Tic, držali su Rumunje na životu.

U konačnici, četvrtina je izgubljena, Neamtu je zabio dva gola, a Žuvela jedan, i to tek u situaciji s drugim igračem više.

Na distanci

Hrvatska je nakon velikog odmora opet zaigrala u svom stilu, ne pretjerano dojmljivo, ali dovoljno da se protivnik

Hrvatska - Rumunjska 17:9

Utakmica 1. kola skupine F na Europskom prvenstvu vaterpolista: Hrvatska - Rumunjska 17:9 (5:1, 1:2, 5:3, 6:3). Beogradska arena. Gledatelja: 300. Suci: Ohme (Njemačka) i Bourges (Francuska).
HRVATSKA: Bijač, Burić 1, Fatović, Lončar 1, Lazić, Bukić 2, Vukićević 1, Žuvela 4, Biljaka, Vrlić, Butić 3, Harkov 5 (2), Marcelić, Kržić.
RUMUNJSKA: Tic, Iudean 3, Lutescu, Fulea, Neamtu 4, Prioteasa 1, Tepelus, Oanta, Gheorghe, Georgescu 1 (1), Vancsik, Dragusin, Bota, Luncan.
Igrač više: Hrvatska 13 (7), 13 (4). **Peterci:** Hrvatska 3 (2), Rumunjska 1 (1).

Hoffenheim skočio na treće mjesto poslije 18. kola Bundeslige, vodeći Bayern proj

Kramariću mural na stad

LEIPZIG ›› Nogometaši Bayerna nastavili su dominirati njemačkim prvenstvom, oni su u dvoboju 18. kola kao gosti svladali RB Leipzig 5:1 te tako ponovno pobjegli drugoj Borussiji iz Dortmunda na 11 bodova. Nakon prvih 45 minuta domaći su vodili golom Romula (21'), ali Gnabry (50') i Kane (67') su pogodili za preokret, da bi u samoj završnici dvoboja Tah (82'), Pavlović (85') i Olise (88') poentirali za konačnih 5:1.

Josip Stanišić zbog ozljede nije konkurirao za nastup u dresu Bayerna koji ima 50 bodova, 11 više od druge Borussije iz Dortmunda, koja je svladala »fenjeraša« Sankt Pauli s 3:2. Borussia je povela golovima Brandta (45'+1') i Adeyemija (54'), ali Sands (62') i Jones (72') su izjedčanili, da bi Can u petoj minuti nadokade iz kaznenog udarca ipak osigurao tri boda domaćima.

Andrej Kramarić igrao je do 79. minute za Hoffenheim, koji je skočio na treće mjesto minimalnom pobjedom protiv Bayera iz Leverkusena, a jedini strijelac bio je Burger (9'). No, za Kramarića bila je to posebna utakmica. Hrvatski napadač prvi je put za njemački klub zaigrao prije deset godina, također protiv Bayera, kao posuđeni igrač Leicester Cityja zbog čega mu je klub ukazao veliku čast i posvetio mural na stadionu. Kramarić je upisao 303. nastup u Bundesligi, Hrvat je s najviše nastupa u jednoj od najjačih liga svijeta.

Luka Vušković odigrao je čitav susret za Hamburger SV u domaćem remiju bez golova protiv Borussije iz Mönchengladbacha, dok je Lovro Majer igrao do 59. minute za Wolfsburg u domaćem remiju s Heidenheimom.

Rezultati 18. kola: Werder - Eintracht F. 3:3 (Njinmah 29', Stage 78', Milošević 81'/Kalimuendo 1', Collins 56', Knauff 90'+5'), Borussia Dortmund - Sankt Pauli 3:2 (Brandt 45'+1', Adeyemi 54', Can 90'+5'-11m/Sands 62', Jones 72'), Wolfsburg - Heidenheim 1:1 (Jenz 80'/Beck 45'+1'), Köln - Mainz 05 2:1 (Ache 57', 85'/Bell 29'), Hamburger SV - Borussia Mönchengladbach 0:0,

ali Rumunjsku u prvoj utakmici drugoga kruga

ečatili pobjedu

Semafor

Skupina E
Poredak: Mađarska 9, Srbija 8, Španjolska 6, Crna Gora 3, Nizozemska 1, Francuska bez bodova.
Danas (15.30): Francuska - Španjolska, **(18):** Crna Gora - Nizozemska, **(20.30):** Mađarska - Srbija.

Skupina F
Rezultati: Gruzija - Italija 14:16, Grčka - Turska 20:8, Hrvatska - Rumunjska 17:9. **Poredak:** Italija 9, Grčka 9, Hrvatska 9, Rumunjska 3, Turska i Gruzija bez golova.
Ponedjeljak (15.30): Gruzija - Rumunjska, **(18):** Grčka - Italija, **(20.30):** Hrvatska - Turska.

D. MILENKOVIĆ/ATAIMAGES/PIXSE

MIRNO U POBJEDNIČKU LUKU - Ivica Tucak

Tucak: Počinje operacija Italija

Ivica Tucak, izbornik hrvatske reprezentacije, bio je zadovoljan visokom pobjedom i igrom svoje momčadi protiv Rumunjske.
- Odrađeno je ono što smo i željeli prije početka utakmice, da mirno dođemo do pobjede. Naravno da to nije lako i da Rumunjska ima određenu kvalitetu, ali smo od početka kontrolirali rezultat. Pokušavali su nam se približiti, ali im nismo dozvolili. Na kraju smo otišli na nedostižnu prednost. Odrađeno je što je trebalo biti odrađeno. Sad nas čeka još jedan korak prije Italije. Turska je, uz Nizozemsku, jedno od najugodnijih iznenađenja s obzirom na to koliko su podigli igru, ali uz dužno poštovanje, naravno da smo mi puno kvalitetnija reprezentacija i sigurno si nećemo dozvoliti nikakav luksuz rezultata. Ta utakmica je važna, ali za nas već počinje operacija Italija. Znamo da nam je to važno za plasman u polufinale, znali smo da će jedna utakmica u drugoj fazi biti odlučujuća, ali idemo prvo odraditi Tursku - rekao je Tucak.
Zvonimir Butić apostrofirao je važnost pravog pristupa u utakmici s Turskom.
- U početku smo krenuli jako čvrsto, u drugoj četvrtini smo stali, bili smo nešto pasivniji, ali kako je utakmica odmicala, slomili smo ih ritmom, kako smo se i dogovorili. Turska je psihološki teška utakmica, nemaju što izgubiti, bit će opušteni, ako postignu koji gol, može se malo zakomplicirati. Mi smo apsolutni favoriti, trebamo tu utakmicu odraditi kako spada i ne razmišljati previše o Talijanima - poručio je Butić.

Italija teže od očekivanog protiv Gruzije

U prvoj utakmici skupine F drugog kruga natjecanja po skupinama Italija je teže od očekivanog svladala Gruziju s dva gola razlike 16:14 (2:2, 6:4, 6:4, 2:4).
Lorenzo Bruni je s pet golova predvodio Italiju, dok su Valiko Dadvani i Stefan Pješivac postigli po tri gola za Gruziju.
Grčka je sigurno svladala Tursku 20:8 (6:3, 6:1, 4:3, 4:1). Alexandros Papanastasiou je sa šest golova predvodio Grčku, dok je Yusa Han Duzenli bio trostruki strijelac za Tursku.

zadrži na distanci i trasira plovidba prema pobjedi. Treću dionicu golovima su otvorili Bukić i Butić zanimljivim i atraktivnim udarcem iz mrtvog kuta u napadu u kojem isprva nije iskorištena brojčana prednost - 8:3.

Rumunje je na pristojnoj distanci zadržao Iudeanu pogotkom s dva igrača više, a uskoro je zabio i svoj drugi pogodak, da bi mini niz zaustavio Harkov za dvostruko veću prednost (10:5).

Do kraja četvrtine treći gol zabio je Neamtu, a uzvratio istom mjerom Butić. Pitanje pobjednika bilo je praktički riješeno...

Harkov je u uvertiri zadnje dionice ponovo udvostručio prednost, a za 13:7 hrvatska vrsta odigrala najljepšu akciju, Lončar je lakoćom poentirao iz blizine na sjajnu asistenciju Burića.

Završnica je protekla u znaku dobre i nadahnute igre Žuvele, izbornikove upute očito su učinile svoje. Žuvela je zabio čak tri pogotka, a pridružio mu se Harkov, još jednom sigurno realiziravši udarac s pet metara.

urio kroz Leipzig, Borussiji Dortmund trobod u nadoknadi

dionu

Hoffenheim - Bayer 1:0 (Burger 9'), RB Leipzig - Bayern 1:5 (Romulo 21'/Gnabry 50', Kane 67', Tah 82', Pavlović 85', Olise 88'), danas: Stuttgart - Union Berlin, Augsburg - Freiburg.
Poredak: Bayern 50, Borussia Dortmund 39, Hoffenheim 33, RB Leipzig 32, Stuttgart 32, Bayer 29, Eintracht Frankfurt 27, Freiburg 23, Union Berlin 23, Köln 20, Borussia Mönchengladbach 20, Wolfsburg 19, Werder 18, Hamburger SV 17, Augsburg 15, Heidenheim 13, Mainz 05 12, Sankt Pauli 12 bodova.

FACEBOOK/HOFFENHEIM

NAGRADA ZA VJERNOST - Andrej Kramarić

Veliki derbi u Manchesteru pripao Crvenim vragovima

Michael Carrick nadmudrio Guardiolu

Manchester United svladao je gradskog rivala Manchester City 2:0 u prvoj utakmici pod vodstvom novog menadžera Michaela Carricka

MANCHESTER ›› Nogometaši Manchester Uniteda su u prvoj utakmici pod vodstvom novog menadžera Michaela Carricka na svom Old Traffordu svladali gradskog rivala Manchester City s 2:0 u dvoboju 22. kola Premier lige. United je poveo golom Mbeuma (65') nakon brzog protunapada i dvostrukog proigravanja strijelca i Brune Fernandesa, da bi konačni rezultat postavio Dorgu (76').

Joško Gvardiol i Mateo Kovačić zbog ozljeda nisu konkurirali za nastup u sastavu Cityja, koji sada zaostaje sedam bodova za vodećim Arsenalom. Topnici nisu uspjeli odnijeti više od boda s gostovanja u Nottinghamu.

- Pobijedila je bolja momčad. Bili su bolji i to treba prihvatiti. Imali su energiju, koja je nama nedostajala i treba im čestitati - rekao je Pep Guardiola, trener Manchester Cityja. - Imali su prilike, a kod golova smo loše reagirali. Nismo kontrolirali utakmicu i morat ćemo sve analizirati. No, bili su bolja momčad. Navijači? United je krenuo jako, nisu gubili lopte, a navijanje je bilo uobičajeno za derbi. Uvijek im drže leđa, a sada je to bilo još upečatljivije zbog novog trenera.

Uvučena vesla

U finišu je uvukao vesla, zamijenivši čak i Haalanda.
- Dijelom je razlog kako bismo ga malo sačuvali. Trebali smo neku novu energiju. Crveni karton Dalotu? Moglo je to potpuno promijeniti utakmicu, ali nije to ne smije biti alibi. Morali smo biti bolji. Zaostatak za Arsenalom postoji, ali imam osjećaj da su napravili jako dobre stvari u dosadašnjem dijelu sezone.

Na drugoj strani zadovoljstvo, ali i saznanje da je to tek početak.
- Ovo je sjajan start, to nije sporno. Dosljednost je ključ svakog uspjeha. Ako to možete pronaći, na pravom ste putu pobjednika. Nećemo svaki put imati utakmice s emocijama i osjećajima kakve su bile ove protivc Cityja. Svi to razumijemo. Ali definitivno postoji standard i očekivanje koje moramo ispuniti. To je naš izazov - rekao je Michael Carrick.

Novi kiks

Aktualni prvak Liverpool opet je kiksao, igrajući 1:1 protiv predzadnjeg Burnleyja na svom Anfieldu. Wirtz (42') je doveo domaće u prednost, ali je Edwards je sredinom nastavka izjednačio. Redse čeka teška zadaća, Arsenal je odmakao, a velika je gužva u lovu na mjesta koja vode u Ligu prvaka.

Borna Sosa ostao je na klupi Crystal Palacea koji je izgubio na gostovanju kod Sunderlanda. Pino (30') je doveo goste u prednost, ali su Le Fee (34') i Brobbey (71') kreirali preokret.

REUTERS

VRAĆEN OSMIJEH - Matheus Cunha i Michael Carrick

Chelsea - Brentford 2:0

Rezultati 22. kola: Manchester United - Manchester City 2:0 (Mbeumo 65', Dorgu 76'), Chelsea - Brentford 2:0 (Joao Pedro 26', Palmer 76'-11m), Leeds United - Fulham 1:0 (Nmecha 90'+1'), Liverpool - Burnley 1:1 (Wirtz 42'/Edwards 65'), Sunderland - Crystal Palace 2:1 (Le Fee 34', Brobbey 71'/Pino 30'), Tottenham Hotspur - West Ham United 1:2 (Romero 64'/Summerville 15', Wilson 90'+3'), Nottingham Forest - Arsenal 0:0. **Danas:** Wolverhampton Wanderers - Newcastle United, Aston Villa - Everton, **ponedjeljak:** Brighton - Bournemouth.
Poredak: Arsenal 50, Manchester City 43, Aston Villa 43, Liverpool 36, Manchester United 35, Chelsea 34, Brentford 33, Sunderland 33, Newcastle United 32, Fulham 31, Brighton 29, Everton 29, Crystal Palace 28, Tottenham Hotspur 27, Bournemouth 26, Leeds United 25, Nottingham Forest 22, West Ham United 17, Burnley 14, Wolverhampton 7 bodova.

REUTERS

NULA BODOVA - Pep Guardiola

REUTERS

GUŽVA - Arsenal nije uspio izvući više od boda

Prva liga kuglačica

TIGRICE KAPARIRALE DEVETU UZASTOPNU TITULU

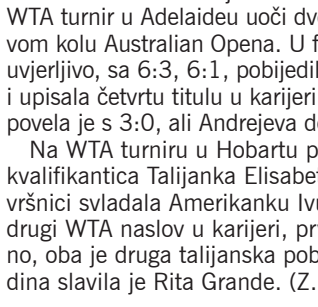
FROZY ZABOK	2
MLAKA	6

ZABOK ›› Susret 11. kola HEP Superlige kuglačica: Frozy Zabok - Mlaka 2:6 (9:15, 3.621:3.710). Kuglana ZIVT. Rezultati: Sedlar - Gal 1:0 (3:1, 611:590), Mazulović - Strelec Juvančič 0:1 (1:3, 601:630), Valentina Smuđ - Bogdanović 0:1 (0:4, 581:654), Škreblin - Pofuk 1:0 (2:2, 644:612), Rovtar - Polanšćak 0:1 (1:3, 570:603), Mržljak - Repnik 0:1 (2:2, 614:621).

Tigrice su napravile presudan korak prema 12. tituli prvaka u povijesti, devetoj u nizu. U gostima su pobijedile do jučer drugi sastav lige, srušivši rekord kuglane za čak 25 čunjeva. Tigrice sad imaju pet bodova prednosti, a do kraja prvenstva ostalo je još sedam kola.

Poslije neizvjesnog početka, Brigitte Strelec Juvančič i Venesa Bogdanović počele su skretati susret na stranu Riječanki, a visoka ostvarenja Milane Pofuk, porazu unatoč, te Paule Polanšćak i Tee Repnik donijele su rušenje rekorda, koji je držao domaći sastav.

Riječanke sada s puno samopouzdanja čekaju iduću subotu i prvi susret četvrtfinala Lige prvaka, gostovanje kod mađarskog Rakoshegyija.

N. BLAGOJEVIĆ

POTVRDA VRIJEDNOSTI - Venesa Bogdanović

RIJEKA	7
SISCIA	1

RIJEKA ›› Susret 11. kola HEP Superlige kuglačica: Rijeka - Siscia 7:1 (17:7, 3.432:3.198). Kuglana Mlaka. Rezultati: M. Juričić - Milnović 1:0 (4:0, 598:541), Tomašić - Belši 1:0 (3:1, 592:529), Gizdulić - Valerija Smuđ 0:1 (1:3, 540:547), Cindrić - Gubić 1:0 (4:0, 574:518), Kircher - Štrbac 1:0 (3:1, 563:513), I. Juričić - D. Smuđ 1:0 (2:2, 565:550).

Riječanke su se vratile na staze uspjeha i učvrstile mjesto u gornjem domu ljestvice.

Ostali rezultati 11. kola: Ogulin - Kustošija 5:3 (3.398:3.339), Zagreb - Split 7:1 (3.404:3.173), Đakovo - Istra 5:3 (3.274:3.227). **Poredak:** Mlaka 22, Zagreb 17, Frozy Zabok 16, Split 14, Rijeka 12, Istra 9, Kustošija 7, Siscia 7, Ogulin 4, Đakovo 2 boda. (Z. H.)

Završen Dakar reli

JURAJ ŠEBALJ I DUŠAN BUĆAN 37.

REUTERS

Nasser Al-Attiyah

RIJAD ›› Kataranin Nasser Al-Attiyah šesti je put u karijeri osvojio naslov pobjednika na reliju Dakar. Al-Attiyah je u svojoj Daciji nakon 13 odvezenih etapa ostvario 9:42 minuta bolje vrijeme od dvojca iz Forda, drugog Španjolca Nanija Rome, odnosno 14:33 minuta od trećeg Šveđanina Mattiasa Ekstroma, dok je deveterostruki svjetski prvak u reliju Francuz Sebastien Loeb (Dacia) zauzeo četvrto mjesto sa 15:10 minuta iza pobjednika.

Argentinac Luciano Benavides (KTM) slavio je u konkurenciji motocikala za - dvije sekunde.

U kategoriji »classic« nastupila je i hrvatska posada Juraj Šebalj i Dušan Bućan koja je reli okončala na 37. mjestu, dok su pobijedili Litvanac Karolis Raisys i Francuz Christophe Marques.

S teniskih terena

ČESIMA DVA ATP TROFEJA

ADELAIDE ›› Čeh Tomaš Machač pobjednik je ATP turnira u Adelaideu. U finalu 25-godišnji Machač je sa 6:4, 6:7 (2), 6:2 pobijedio Francuza Uga Humberta i upotpunio veliki češki tjedan. U 3.250 kilometara udaljenom Aucklandu njegov sunarodnjak Jakub Menšik svladao je Sebastiana Baeza sa 6:3, 7:6 (7) i također osvojio drugi naslov u karijeri. Česi su prvi put poslije 1982. godine i Ivana Lendla i Tomaša Šmida osvojili dva trofeja na touru u istom tjednu.

Osma tenisačica svijeta Ruskinja Mira Andrejeva osvojila je WTA turnir u Adelaideu uoči dvoboja s Donnom Vekić u prvom kolu Australian Opena. U finalu Adelaidea Andrejeva je uvjerljivo, sa 6:3, 6:1, pobijedila Kanađanku Victoriju Mboko i upisala četvrtu titulu u karijeri. Devetnaestogodišnja Mboko povela je s 3:0, ali Andrejeva dobila 12 od idućih 13 gemova.

Na WTA turniru u Hobartu pobjednički trofej podigla je kvalifikantica Talijanka Elisabetta Cocciaretto, koja je u završnici svladala Amerikanku Ivu Jović sa 6:4, 6:4 i osvojila drugi WTA naslov u karijeri, prvi poslije 2023. godine. Ujedno, oba je druga talijanska pobjednica Hobara, prije 25 godina slavila je Rita Grande. (Z. H.)

SUPERSPORT PREMIJER LIGA Košarkaši Kvarnera uvjerljivo p

Vito Kučić i Paolo najavili pravi pote

Pregrubo bi bilo reći da je napadački arsenal Splita već na sredini druge četvrtine riješio pitanje pobjednika, ali je usmjerio utakmicu. A za to su zaslužni bili Riječani Vito Kučić i Paolo Marinelli

A. KRIŽANEC

JEDINA SVIJETLA TOČKA DOMAĆE MOMČADI - Supreme Hannah

Katarina BLAŽEVIĆ

RIJEKA ›› Košarkaši Kvarnera nisu se uspjeli oduprijeti napadački briljantnom Splitu, koji je na vrhu SuperSport Premijer lige izjednačen sa Zadrom (14-2). A ništa više od uvjerljivog poraza nisu ni zaslužili nakon prvog poluvremena u kojemu su primili čak 60 poena. Doduše, nije to toliko iznenađenje. Žuti su poznati po velikom broju postignutih poena u susretima domaćeg prvenstva pa tako često idu i preko stotke. S druge strane, činilo se da za domaće u prvom poluvremenu na parketu igra tek Supreme Hannah, barem kada je napad u pitanju. Američki playmaker je zabio 18 poena u prve dvije dionice.

Trice

Susret je u kozalskoj dvorani, koja je i ovoga puta bila puno bolje popunjena nego zametska, počeo minutom šutnje u čast nedavno preminulom Anti Grgureviću, jednog od najboljih splitskih košarkaša i dugogodišnjeg trenera u Splitu.

Pregrubo bi bilo reći da je napadački arsenal Splita već na sredini druge četvrtine riješio pitanje pobjednika, ali definitivno je usmjerio utakmicu. A za to su zaslužni bili Riječani i bivši Kvarnerovci, Vito Kučić i Paolo Marinelli. Ovaj je dvojac Splita poenima otvorio drugu dionicu, a malo kasnije povezao trice zajedno sa Zoranom Dragićem - 27:43 (14').

Kvarner je na životu održavao raspoloženi Supreme Hannah, koji je zabio tri trice u osmoj minuti susreta, kada su Riječani još bili vrlo blizu Žutima (21:25). Potom je povezao sedam poena u drugoj dionici, ali tada tek za smanjenje uvjerljivog splitskog vodstva (34:50). Obje momčadi bombardirale su koševe tricama, na Kozali se igralo u NBA ritmu, a kada je Stephens 20 sekundi prije velikog odmora zakucao za 60:44, i najoptimističnijim navijačima Kvarnera bilo je jasno da će se domaći teško izvući.

Treća dionica

Pitanje pobjednika je službeno riješeno do sredine treće dionice. Perasović i Myers su realizirali po dva lagana šuta

Poraz Riječanki u susretu 11. kola Prve lige rukometašica

Split 2010 - Zamet 26:24

A. KRIŽANEC

Stefanie Troskot

SPLIT ›› Utakmica 11. kola Prve lige rukometašica Split 2010 - Zamet 26:24 (16:11). SC Gripe - Mala dvorana. Suci: Ivan Malčić i Jakov Rogić (Zadar).

SPLIT 2010: Pletikosić, Mijić 5, Fradelić 6 (1), Brajnov, Maleš, Rubić 3, Lovrić 2, Hudoletnjak 4 (2), Milić 1, Žuro, Pavković, Ercegović 5 (1), Mišković.

ZAMET: Šegota, Troskot 3, Debelić Šestan 2, Budić, Pleša 7 (1), Brusić 6 (5), Pleše 3, Leverić, Kovačević, Koić, Kernjus 3, Topolovec, Zadković, Kosanović.

Isključenja: Split 2010 4, Zamet 12 minuta. **Sedmerci:** Split 2010 6 (4), Zamet 6 (6).

Rukometašice Splita 2010 su osvojile bodove, nadigrale su Riječanke u prvom poluvremenu, kada su se odvojile, a gošćama u nastavku nije uspjelo anuliranje razmaka. Mirna Brusić je donijela vodstvo Zametu u 8. minuti iz sedmerca za 3:2, ali približavanjem sredine poluvremena Split 2010 se počeo sve više nametati. U samo pet minuta uspio je dati čak pet golova i pritom sačuvati mrežu. Efekt ovako brze i velike serije se odrazio na odnos snaga, neriješeni rezultat se odjednom pretvorio u značajno vodstvo domaćih 10:5. Zamećanke su se našle u neugodnoj poziciji ekipe koja na bilo koji način pokušava popraviti tako nepovoljan rezultat, uza sav trud Ani Debelić Šestan i prijateljicama je uspjelo u nekoliko navrata svesti razliku na četiri gola. U posljednjem od tih slučajeva umaško pojačanje Ariana Kernjus je pogodila za 15:11, no Splićanke su odmah odgovorile.

Početak nastavka nije se odvijao po gostujućim željama, te se odjednom zaostatak pretvorio u velikih šest golova minusa. Riječanke nisu posustale, Stefanie Troskot, Mirna Brusić i Niklina Pleša dvama golovima su ispalile seriju 4:0 i izjednačile su na 22:22 nešto više od deset minuta do kraja. No, tada su morale čuti dvostruki domaći odgovor, nakon toga Splićanke su održavale korak, dva prednosti sve do 58. minute kada je Rubić pogodila za 26:23 i riješila sve dileme. (I. D.)

poraženi od Splita u 17. kolu

Marinelli op bivših

Kvarner - Split 77:112

Utakmica 17. kola SuperSport Premijer lige košarkaša: Kvarner - Split 77:112 (21:27, 23:33, 16:28, 17:24). Dvorana »Dinko Lukarić«. Gledatelja: 400. Suci: Peić, Rogić i Čičin Šain.

KVARNER: Eaddy 5, Hannah 18 (2-2), Vujičić 8 (4-4), Jukić 10 (5-6), Vučić 14 (4-6), Lauš, Ogrizović 5 (1-2), Cvitanović 4 (1-2), Fantina, Smojver 6 (2-2), Miličević 5, Jambrović 2.

SPLIT: Myers 10 (1-1), Sikirić 9, Jordano 13 (2-2), Drežnjak 15 (2-2), Stephens 12 (0-1), Wiggins 13 (1-3), Perasović 9 (0-1), Kučić 10 (2-2), Svoboda 2, Dragić 3, Marinelli 16 (5-6).

Studio Zagreb - FSV 74:68

Utakmica 13. kola Premijer lige košarkašica: Studio Zagreb - FSV 74:68 (27:19, 21:14, 13:15, 13:20). SŠD Boško Božić-Pepsi. Gledatelja: 200. Suci: Kumrić, Kovačević i Rodek.

STUDIO ZAGREB: Pačkovski 14 (4-4), Zelnyte 10 (1-2), Domuzin 22 (3-8), Ćuklin, Hajdin 20 (7-8), Stanković, Arnautović, Bilušić, Matijević, Baričević, Ostojić 4, Elder 4 (0-1).

FSV: Mašić 14 (3-4), Brandić 7 (4-4), Pozder 6 (6-6), Zukanović 20 (4-6), Brajac 9, P. Glomazić, M. Glomazić 10 (7-8), Ratković, Konjević, Jurčić, Džidić 2 (2-2).

Serija 13:0 Mije Mašić i Marijane Zukanović (69:67, 39') zamalo je donijela novo iznenađenje u režiji košarkašica FSV-a. Najbolja igračica riječke ekipe Anja Konjević nije igrala te je četvrtoplasirani Studio Zagreb veći dio susreta imao solidnu prednost do samoga kraja, kada su se gošće probudile. No, Zagrepčanke nisu dopustile preokret, spasile su ih Domuzin i Pačkovski. (K. B.)

iz reketa, da bi Jordanova trica u 24. minuti donijela gostima vodstvo 73:51. Jordano je još jedan Riječanin i bivši igrač Kvarnera u redovima Splita, a nedavno je postao rekorder hrvatskog prvenstva s 11 zabijenih trica na jednoj utakmici. Ovoga puta je stao na 13 poena i tri trice u samo 15 minuta igre.

Nije morao previše igrati jer je njegova momčad u 26. minuti vodila već s »plus 25« (56:81), i to baš nakon njegova novog dalekometnog šuta. Dvoznamenkasti su bili i Kučić (10) te Marinelli (16), dok je kod Kvarnera prvi strijelac bio Hannah (18), a pratio ga je Vučić (14).

Riječani su unatoč ovom porazu i dalje na sredini ljestvice, iako je ondje situacija poprilično gusta. Zadar i Split su uvjerljivi na vrhu, dok su Cedevita Junior i Šibenka u zoni ispadanja.

U Wengenu vožen skraćeni spust »Lauberhorn« za Svjetski kup

Odermatt i Švicarci slavili četvrti put u nizu

Marco Odermatt je pobijedio u dva spusta u Wengenu 2024. te u onome lani i sad ima 52 pobjede u Svjetskom kupu, samo dvije manje od velikog Hermanna Maiera, koji je na trećem mjestu vječne liste

POVIJESNO OSTVARENJE - Marco Odermatt

REUTERS

WENGEN ›› Švicarac Marco Odermatt proslavio je četvrtu uzastopnu pobjedu zajedno sa sunarodnjacima oko staze u skraćenom spustu Svjetskog skupa na stazi »Lauberhorn« u Wengenu. Zbog vjetra u gornjem dijelu staze startalo se sa super G starta, malo iznad čuvenog skoka Hundschopf, a Odermatt je prošao stazu za 1:33.14 minuta. Drugi je bio Austrijanac Vincent Kriechmayr sa 79 stotinki zaostatka, a treći Talijan Giovanni Franzoni, pobjednik super G-ja dan ranije, s 90 stotinki zaostatka.

Odermatt je do jučer dijelio rekord s tri spustaška trijumfa u Wengenu s Franzom Klammerom i Beat Feuz, još je veći podvig što je to učinio četiri puta u nizu... Švicarac je pobijedio u dva spusta u Wengenu 2024. godine te u onome lani i sad ima 52 pobjede u Svjetskom kupu, samo dvije manje od velikog Hermanna Maiera, koji je na trećem mjestu vječne liste.

- Nisam znao da mogu postaviti novi rekord u Wengenu. Znao sam da u Adelbodenu mogu do pete pobjede, ali nisam znao da sad držim rekorde u obje domaće utrke - rekao je Marco Odermatt, koji je imao i jedan super G trijumf u jednom od najpoznatijih skijališta Svjetskog kupa.

Deseto mjesto zauzeo je 41-godišnji Talijan Christof Innerhofer, pobjednik u Wengenu prije 13 godina.

U poretku spustaša prvi je Odermatt s 380 bodova, drugi je njegov sunarodnjak Franjo Von Allmen s 280, a treći je Talijan Dominik Paris sa 180 bodova. Odermatt je nedodirljiv u ukupnom poretku s 1.105 bodova, na drugom je mjestu Norvežanin Lucas Braathen Pinheiro s 538, a treći Norvežanin Atle Lie McGrath sa 478 bodova.

Danas se u Wengenu vozi slalom na stazi Männlichen, na kojoj je dubok trag ostavio Ivica Kostelić, u kojem će Hrvatska imati četiri predstavnika.

Rezultati spusta: 1. Marco Odermatt (Švi) 1:33.14, 2. Vincent Kriechmayr (Aut) 0.79, 3. Giovanni Franzoni (Ita) 0.90, 4. Franjo Von Allmen (Švi) 0.93, 5. Alexis Monney (Švi) 0.95, 6. Dominik Paris (Ita) 0.96, 7. Cameron Alexander (Kan) 1.21, 8. Daniel Hemetsberger (Aaut) 1.37, 9. Nils Allegre (Fra) 1.45, 10. Christof Innerhofer (Ita) 1.47 sekundi zaostatka.

Zlatko HORVAT

Prvijenac Nicol Delago

Tridesetogodišnja Talijanka Nicol Delago ostvarila je prvu pobjedu u Svjetskom kupu u karijeri. Oduševila je navijače u maglovitom spustu voženom u Tarvisiju, pobijedivši s vremenom 1:46.28 minuta. Drugo mjesto zauzela je Njemica Kira Weidle-Winkelmann (0.20 zaostatka), a treće 41-godišnja Amerikanka Lindsey Vonn (0.26), koja se penjala na postolje u svih pet spustaških utrka ove sezone. Vonn ujedno vodi u poretku spusta s 400 bodova, druga je Njemica Emma Aicher, koja je jučer bila peta (0.80), s 256 bodova, a treća Kira Weidle-Winkelmann s 232 boda.

REUTERS

Lindsey Vonn

U ukupnom poretku Amerikanka Mikaela Shiffrin ima 923, Švicarka Camille Rast 753, a Vonn 510 bodova.

Peta pobjeda LA Clippersa u nizu

HARDEN I ZUBAC ODLIČNI

REUTERS

James Harden i Ivica Zubac

TORONTO ›› LA Clippersi Ivice Zubca upisali su petu pobjedu zaredom svladavši na gostovanju nakon produžetka Toronto Raptorse. James Harden je postigao osam od svojih 31 poena u produžetku i dodao 10 asistencija, a hrvatski reprezentativac je odigrao 38:33 minute i u tom vremenu ubacio 16 koševa (šut iz igre 7/10) uz 14 skokova i dvije asistencije za Clipperse, koji su prebrodili zaostatak od 14 poena. Jordan Miller je dodao 19 poena. Scottie Barnes je s 24 poena predvodio Raptorse.

Indiana Pacersi ostvarili su četvrtu pobjedu u posljednjih pet utakmica, svladavši New Orleans Pelicanse. Do slavlja ih je vodio Jay Huff koji je postigao 29 poena i imao devet skokova. Pascal Siakam je završio s 27 poena, šest skokova i pet asistencija za Indianu. **Rezultati:** Houston - Minnesota 110:105, Toronto - LA Clippers 117:121 (p), Sacramento - Washington 128:115, Brooklyn - Chicago 112:109, Indiana - New Orleans 127:119, Philadelphia - Cleveland 115:117.

Njemački Ruhpolding domaćin natjecanja za Svjetski kup u biatlonu

Samuelsson pobjednik sprinta, Legović deveti u Madoni

RUHPOLDING ›› Švedski biatlonac Sebastian Samuelsson pobjednik je sprinta za Svjetski kup u njemačkom Ruhpoldingu, a do prve pobjede u ovoj sezoni i osme u karijeri došao je sa svih deset pogođenih meta i s najboljim vremenima gotovo na svim mjernim točkama na dionici od 10 kilometara.

Samuelssonovo pobjedničko vrijeme je bilo 21:53.8 minuta. Talijan Tommaso Giacomel je imao jedan promašaj u ležećem položaju i morao se zadovoljiti drugim mjestom, koje je osvojio sa zaostatkom od 17.6 sekundi. Iako je pogodio svih deset meta, Norvežanin Isak Leknes Frey je bio treći zaostavši za pobjednikom 34.1 sekundi.

U Ruhpoldingu je drugi ovosezonski nastup u Svjetskom kupu imao hrvatski reprezentativac Krešimir Crnković, ali nije uspio ostvariti značajniji plasman. Imao je jedan promašaj u ležećem položaju i još dva u stojećem, tako da je za pobjednikom zaostao 3:08.2 minuti, što mu je donijelo plasman na 87. mjesto u konkurenciji 108 natjecatelja.

REUTERS

BEZ PROMAŠAJA - Sebastian Samuelsson

Samuelsson je pobjedom došao na drugo mjesto u redoslijedu za Mali kristalni globus u sprintu sa 274 boda, a bolji od njega je samo Giacomel s 309 bodova. U ukupnom redoslijedu Svjetskog kupa ova dvojica su također na prva dva mjesta: Giacomel ima 686, a Samuelsson 595 bodova. Treći je Francuz Eric Perrot s 579 bodova.

Danas su u Ruhpoldingu na rasporedu dohvatne utrke, biatlonke (10 km) će započeti u 12.30 sati, a biatlonci (12,5 km) u 15 sati. Obje će utrke proći bez nastupa hrvatskih predstavnika.

U latvijskoj Madoni održano je natjecanje juniorskog Svjetskog kupa na kojem je hrvatski reprezentativac Matija Legović osvojio deveto mjesto u disciplini »Mass start 60«, a za pobjednikom Čehom Vladimirom Kocmanekom je zaostao 46.9 sekundi. Mogućnost za bolji plasman su mu odnijeli promašaji, jer ih je imao šest na četiri gađanja, od toga četiri u stojećem položaju, dok je pobjednik pogodio 18 od 20 meta.

Legović je drugi u ukupnom redoslijedu nakon osam natjecanja s 357 bodova. Vodeći Austrijanac Thomas Marchl skupio je 513 bodova.

SJEĆANJA

Sjećanje na voljenu suprugu, mamu, punicu i nonu

BISERKU ŠTIMAC
2004.-2026.

S ljubavlju tvoji:
MARJAN, IRENA, SINIŠA
i LUCIAN

193907

Sjećanje na dragog supruga

ĐURU STJEPČEVIĆA
18.1.2014.-18.1.2026.

TVOJA MIRNA

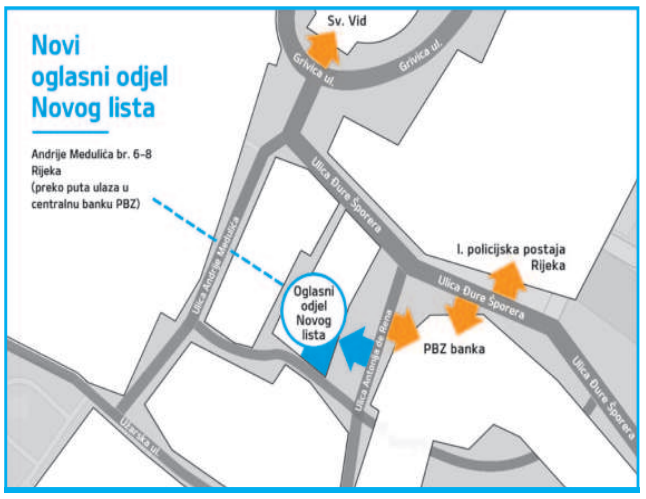
194002

OGLASNI RIJEKA RADNO VRIJEME

PONEDJELJAK - PETAK
8 - 18 SATI
(osmrtnice se primaju do 17,30 sati)

tel: 051 212 102

SUBOTOM
ZATVORENO
NEDJELJOM I PRAZNICIMA
13 - 18 SATI

KAKO NABAVITI KALENDAR

Zbog velikog interesa za kalendar obavještavamo čitatelje da se isti može nabaviti (kupnja Novog lista - izdanje 6. prosinca 2025.) u Oglasnom odjelu Novog lista u Rijeci, Andrije Medulića 6-8, tel. 212 102

KALENDAR NA 13 STRANICA SADRŽI:

fotografije koje su dostavili i birali čitatelji, mjesečni datumar, Mjesečeve mijene i zbirni kalendar za 2026. godinu

partneri projekta HEP JADROLINIJA Paket24 STUDENTSKI CENTAR RIJEKA

FENIKS
ENIGMATSKA IZDANJA
u prodaji...

Pretplatite se...
na tel. 051/650-043 ili 051/650-194
ili na info.pretplata@novilist.hr

DNEVNI HOROSKOP

OVAN 21.III. - 21.IV.

Mogućnost da negdje pogriješite trenutno je dosta velika. Potrebno je nešto malo manje samouvjerenosti koja nema opravdanja, a više pažnje i osluškivanja okoline. Slušate li pažljivo, možete doći do potrebnih spoznaja. Idućih dana bit će dosta obaveza.

BIK 21.IV. - 21.V.

Dosta ste zadovoljni, a imate i zašto biti. Ostvarili ste dobru profesionalnu situaciju. U ovome trenutku možda tako misle i mnogi oko vas. Zato, dok tako mislite i vi, radite onoliko koliko najviše možete.

BLIZANCI 22.V. - 21.VI.

Prolazite kroz dosta neugodno emotivno razdoblje. Pojavljuje se i umor, a posao vam ne predstavlja pretjerano jak izazov. Dobar, dulji odmor i provod bi to mogao popraviti. Zato treba tražiti priliku kako bi pronašli malo više slobodnog vremena.

RAK 22.VI. - 22.VII.

Poneko ugodno iznenađenje, nakon nekih ne odviše dobrih stvari koje su se mogle događati na poslu, dosta će vam značiti. Razmislite malo više o odnosu s prijateljima. Idućih dana bit će napetosti na poslu, no trebali bi što manje ulaziti u rasprave.

LAV 23.VII. - 22.VIII.

Uglavnom se dobro osjećate. Idućih bi dana trebalo malo više pripaziti na tjelesnu kondiciju, odnosno, općenito bi trebali posvetiti malo više pažnje sebi. Ljubavni život nije bogat, ali nije ni problematičan. Nedjeljni vam mir odgovara.

DJEVICA 23.VIII. - 22.IX.

Idućih dana treba veću pažnju posvetiti poslu. Tu sada ne bi smjelo biti većih pogrešaka. Iako ćete biti uvjereni kako sve možete sami i kako kroz sve lako prolazite, bit će dosta obaveza, a u takvoj se situaciji lako propušta ono što može biti važno.

VAGA 23.IX. - 22.X.

Danas imate dovoljno vremena za posvećivanje svojem domu, uređivanju onoga što čeka već neko vrijeme. Što se posla tiče, postoji motiviranost, ali ovih dana ne dajete sve od sebe. No, zaslužili ste malo odmora i zato uživajte u nedjelji.

ŠKORPION 23.X. - 21.XI.

Na poslu vam ide sve bolje. Malo je vjerojatno da ćete idućih dana negdje ozbiljnije pogriješiti, jer ste dosta oprezni. Ne govorite što ne treba, a dosta osluškujete okolinu.

STRIJELAC 22.XI. - 21.XII.

Svako nepotrebno isticanje, sukobi i nesuglasice mogu vam donijeti nemir i dovesti vas u neugodnu poziciju. To vam, barem na poslu, neće donijeti korist. Moglo bi idućih dana biti prilično napeto. Danas uživajte.

JARAC 22.XII. - 20.I.

Nedjeljni vam mir ne odgovara previše. Dosta toga želite, a puno toga i možete ostvariti. Premda će vam se činiti kako je najvažnije osigurati poslovnu poziciju, ipak je važno i dobro obaviti obaveze.

VODENJAK 21.I. - 18.II.

Sigurni ste kako znate što želite i u tom ćete smjeru ići bez obzira na sve. Nikakvi vas savjeti ili prijedlozi sada ne zanimaju. Vaša je sigurnost svima jasno vidljiva. Uživajte.

RIBE 19.II. - 20.III.

Trebalo bi se manje uzbuđivati zbog sitnica. Ako vas i uhvati loše raspoloženje, tome se ne treba prepuštati. Idućih nekoliko dana budite spremni na možda i neugodna iznenađenja, a hrabrost će vam i tekako pomoći.

FENIKSOV SUDOKU

					6			3
	2	4			3			
	1		5			8		
		5	6		8		9	2
3	6		4		9	5		
		7			4		6	
			8			2	7	
5			1					

RJEŠENJE

8	5	9	2	1	6	7	4	3
7	2	4	9	6	8	3	5	1
6	1	3	5	4	7	8	2	9
1	7	5	6	3	8	4	9	2
4	9	2	7	5	1	3	8	6
3	6	8	4	2	9	5	1	7
2	8	7	3	9	4	1	6	5
9	3	1	8	6	5	2	7	4
5	4	6	1	7	2	9	3	8

FENIKS ENIGMATSKI MAGAZIN

Dogodilo se na današnji dan

Francisco Pizarro utemeljio je grad Limu

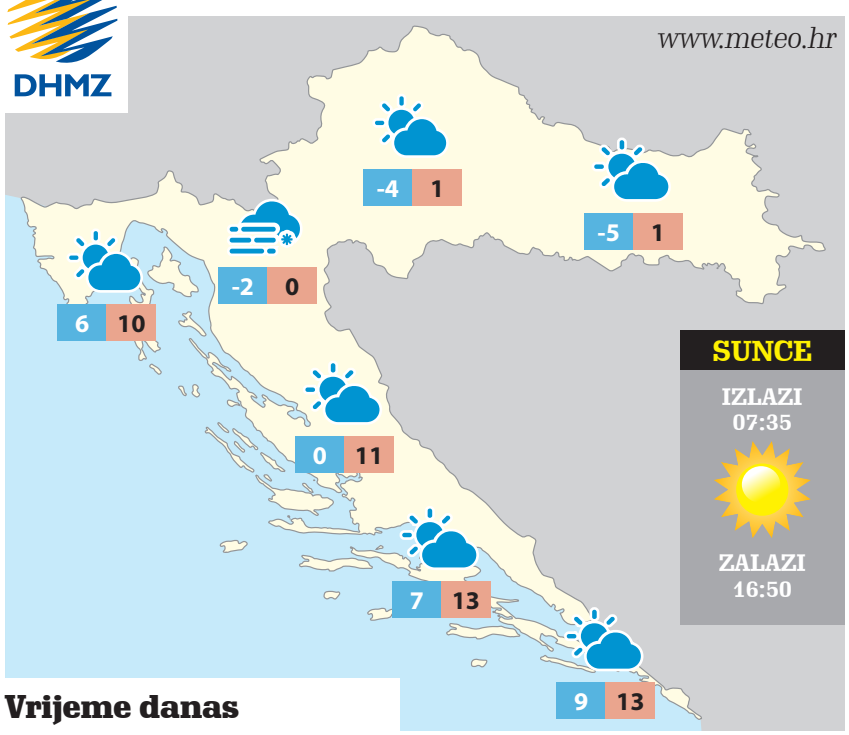
Godine 1535. Francisco Pizarro utemeljio je grad Limu, glavni grad Perua, navedeno je u arhivskoj građi. U potonjoj piše da je Francisco Pizarro, rođen u Trujillu, oko 1478. godine, a preminuo je u Ciudad de los Reyes, danas Lima, 26. lipnja 1541. godine. Bio je španjolski pomorac, istraživač, i osvajač carstva Inka. Uzevši mač, Francisco Pizarro je povukao crtu u pijesku, a zatim se uspravio i obratio svojim ljudima. Prijatelji i drugovi! Na onoj su strani patnja, glad, golotinja, olujne kiše, zapuštenost i smrt; na ovoj strani bezbrižnost i zadovoljstvo. Tamo leži Peru sa svojim bogatstvima; ovdje je Panama sa svojim siromaštvom. Izaberite, svaki od vas, što najbolje pristoji svakom Kastilijancu. Što se mene tiče, ja idem na jug. Rekavši to, zakoračio je preko crte. Toga dana 1526. godine, na otoku Gallo nedaleko obale Ekvadora, trinaest je Španjolaca odabralo da ostane sa svojim vođom. Čovjek s kojim je 13 hrabrih vojnika neopozivo izabralo dijeliti sudbinu, bio je već stariji prema mjerilima onog vremena. Francisco Pizarro imao je gotovo pedeset godina. Ali mu je potpuni prezir prema životnoj udobnosti kad bi gotovo sa opsjednutom usmjerenošću slijedio tijek nekog događaja, pribavio poštovanje i privrženost mladih i starih. Prije svoje smrti, on će osvojiti, bez pomoći svoji indijanskih saveznika, carstvo koje se prostire više do 4 000 kilometara dužinom južnoameričkog kontineta. U siječnju 1531., Pizarro je poveo svoju treću i posljednju ekspediciju u Peru. Njegove su se snage sastojale od 3 broda, 183 ljudi i 37 konja. Almagro će, kao i obično stići kasnije, ali je najprije imao svladati težak zadatak novačenja vojnika. Pizarrova je bila namjera da se uputi ravno u Tumbes. Ali su ih jaki čelni vjetrovi prisilili da se iskrcaju u zaljevu San Mateo, oko 565 km prije njihova cilja. Nestrpljiv da što prije počne s osvajanjima, Pizarro je iskrcao svoje vojnike koji su na sebi imali teške oklope i poveo ih prema jugu kroz nezamislivo težak teren. Pizarro je čvrsto odlučio da napadne na prijestolnicu. Otpor je bio beznačajan. Činilo se da su Inke sasvim demolizirani naglom promjenom događaja. Iz divnog grada Cuscoa, starog više od tristo godina, odnijeli su sve što je imalo neku vrijednost. Hramove, palače i kuće sistematski su opljačkali. Kad je pljačka Cuscoa bila završena, Pizarro je počeo uspostavljati red u rastrojenom gradu. Svakome je Španjolcu dodijeljena kuća, zemlja i druga imovina, a Indijanci su im radili kao sluge, navedeno je u materijalima. (S.U.)

Wikipedija

DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD

DHMZ www.meteo.hr

Vrijeme danas

Na sjevernom Jadranu te osobito u zapadnim krajevima unutrašnjosti umjereno do pretežno oblačno, a u gorju ponegdje moguć slab snijeg. Na većem dijelu Jadrana umjerena i jaka, podno Velebita i olujna bura, a na južnom istočnjak i prema otvorenom moru jugo. Najniža jutarnja temperatura zraka od -6 do -1, na Jadranu između 5 i 10 °C. Najviša dnevna temperatura većinom od -2 do 3, na Jadranu između 9 i 14 °C.

Sljedeća 3 dana

U većini krajeva pretežno sunčano, a na zapadu unutrašnjosti djelomice sunčano s promjenljivom naoblakom i ponegdje mogućom maglom. U srijedu u Dalmaciji porast naoblake i vjerojatnosti mjestimične kiše. Vjetar na kopnu uglavnom slab, u ponedjeljak na istoku još umjeren istočni i jugoistočni. Na Jadranu većinom umjerena bura i istočnjak, u ponedjeljak na sjeveru bura i jaka, u srijedu će slabjeti. Hladnije, u unutrašnjosti uz pojavu hladnog vala.

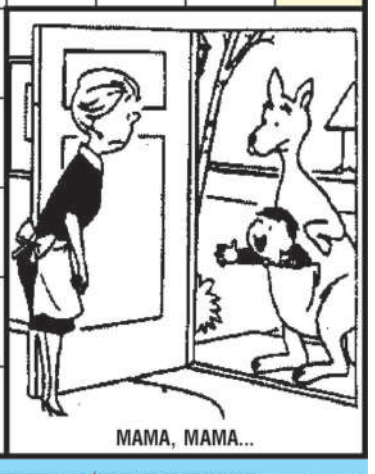
MJESEČEVE MIJENE

18.1.	26.1.	1.2.	9.2.
20:52	5:47	23:09	13:43

FENIKSOVA SKANDINAVKA

AUTOR: TOMISLAV REBROVIĆ	NAKNADA ZA PRIJEVOZ PREKO MOSTA	USKONOSNI ČOVJEKOLIKI MAJMUN	GODIŠNJI PRSTEN DEBLA	MAĐARI	POPULARNI TALIJANSKI PJEVAČ, FAUSTOD ("MI MANCHI")	INDIJ	DIO SETA U TENISU	AMERIČKI GLUMAC, HANK ("KVIZ")	UKUPNOST JEDINKI POVEZANIH U CJELINU	AUSTRIJA	GLUMICA LIPOVČAN	PRIDJEVAK SLIKARA TOMISLAVA PETRANOVIĆA	PRODUŽI DALJE!
(U SMJERU STRELICE) ZAVRŠETAK TEKSTA KARIKATURE													Ž
PROCES NASTAJANJA ULANČANIH GORA (GEOL.)										POKAZNA ZAMJENICA / OLINKO DELORKO			
GIPS						NASLJEDNI RED U FEUD. PRAVU / ZIMSKA PADALINA							
TONKO NINIĆ			"INTERNET LOCATOR SERVER" / DRUGI OTKOS TRAVE				NIZATI / NAJMANJI BROJ						
AGAN OD MILJA				PRIPADNIK STARE RASE U INDIJI / IZR. AVIO-KOMPANIJA									
DIJELOVI PUTA, ETAPE					KIPAR MEŠTROVIĆ / MEĐUNAR. UMJETNI JEZIK								
DRŽAVA NA APENINSKOM POLUOTOKU								SASTAVNI VEZNIK / ANGELINA JOLIE					
NAVIKE, OBIČAJI							AKTINIJ / RIMSKI: 1						
SRODNOST, PODUDARNOST DVIJU USPOREĐENIH POJAVA													

RJEŠENJE: MOGU LI GA ZADRŽ, OROGENEZA, OVA, SADRA, MAJORAT, TN, ILS, REDATI, AGO, INDIJ, RUTE, IVAN, ITALIJA, I, NAVADE, AC, ANALOGIJA.

LUMEN
ENIGMATSKI PRILOG NEDJELJOM
NOVI LIST
BROJ 838

AUTOR: RAJKO RICIJAŠ	PRILOG; ODANDE	IZNAD, NAD	ZGRADA KOJA IMA TRI KATA	PRILOG; NEOČEKIVANO	PRVA ZBIRKA PJESAMA KNJIŽEVNIKA NA SLICI IZ 2009.	URANIJ	MLADEN VASARY	NOVA ZBIRKA PJESAMA NAŠEGA KNJIŽEVNIKA NA SLICI	BOJA ZA KOSU	SIGURNO MJESTO ZA SKLANJANJE OD OPASNOSTI (MN.)	TEPISI, SAGOVI	IZNOS KOJI SE ISPLAĆUJE ZA UZDRŽAVANJE DJECE
NAJVIŠE ŠTO SE MOŽE POSTIĆI								NADIMAK KOŠARKAŠA SAN EPIFANIJA				
ČOVJEČJI TRUP BEZ UDOVA						PIPAC, ODUŠNIK "ANABOLNI ANDROGENI STEROIDI"						
PLAĆENI OGLAS U NOVINAMA							TALIJANSKI KANTAUTOR, GINO PORTUGALSKA TELEVIZIJA					
OSOBE KOJE IZRAĐUJU MAKETE									TEK ŠTO, NETOM ŠTO DVOZNAMENKASTI BROJ			
VJERNOST, PRIVRŽENOST								ROCK-GRUPA DADE TOPIĆA LET NA VEĆU VISINU				

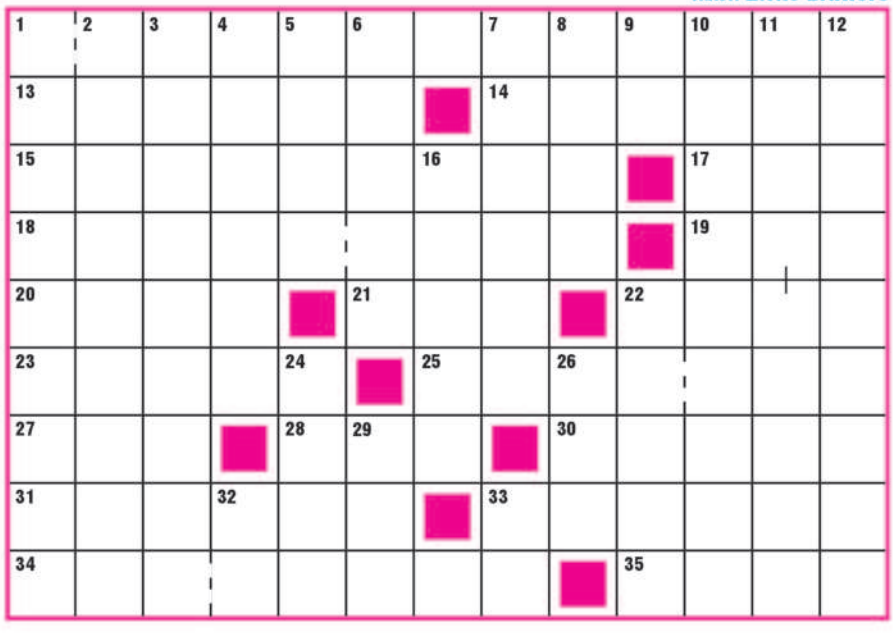
FENIKS	PREDSJEDNIK TRUMP	SPLITSKI JEDRILIČAR, OLIMPIJAC MATE	VANADIJ	I JEDAN I DRUGI	ROY ORBINSON	PRILOG; U KOLIČINI MANJOJ OD MRVE	HEBREJSKO SLOVO STARIJI BRAT U BEGOVSKOJ OBITELJI				ZAĆ. BILJKA, PETRUSIMUL ZARADA OD TRGOVINE (TURC.)						
NAŠ KNJIŽEVNIK I BIVŠI NOVINAR "NOVOG LISTA" NA SLICI												PLOSNATA STRANA MAČA GRAD NA DUNAVU U SZ BUGARSKOJ				"TEMPO" UŽE KOJIM SE NEŠTO NATEŽE (POM.)	
ORLANDO RIVETTI			VOJVOTKINJA OD FERRARE, LUCREZIA KNJIŽEVNIK RICOV							ŽANR IND. BUDISTIČKE KNJIŽEVNOSTI JELO OD KRUMPIRA							
ZMIJA OTROVNICA, KOBRA					MJESTO SJEVERNO OD BUDIMPEŠTE BRDO U LIČKOM POLJU				AM. GLUMAC U HORORIMA, VINCENT POKAZNA ZAMJENICA							AKTINIJ OTOČJE ZAPADNO OD NOVE GVINEJE	
VULKAN I NAJVIŠI VRH FILIPINA (2954 M)				LJULJATI, NJIHATI NICOLE KIDMAN							UVLAČITI ZRAK "HARD DISK"						
KOŽNE ŽLIJEZDE KOJE LUČE LOJ							POČASNI NAZIV ZA VLADIKU AUSTRIJA										
ZBIRKA PJESAMA KNJIŽEVNIKA NA SLICI IZ 2021.																	

KRIŽALJKA

VODORAVNO: 1. Roman Ante Kovačića, **13.** Vjetrovi koji pušu iz pojasa suptropskoga visokog tlaka prema području ekvatorskoga niskog tlaka, **14.** Tvrdo, crno tropsko drvo, ebanovina, **15.** Oštetiti ili uništiti što vrijedno ili ono što se štuje, **17.** Udruga teniskih profesionalaca, **18.** Najdugovječnije naselje na otoku Hvaru i u Hrvatskoj, **19.** Zoološki vrt (kraće), **20.** Povećalo, **21.** Kratica za "lirski", **22.** Ime redatelja von Triera, **23.** Grčka pjesnikinja (epilij "Preslica"), **25.** Roman Mihaila Aleksandroviča Šolohova, **27.** Red, slijed, **28.** Jednoznamenkasti broj, **30.** Obujam, volumen (mn.), **31.** Prastanovnica Italije, **33.** Platiša, **34.** Američka glumica ("Vrtoglavica"), **35.** Rinalda od milja.

OKOMITO: 1. Djelatnik, radnik, **2.** Rastjerati, raspršiti, **3.** Izbjegavanje odgovornosti, "bijeg od stvarnosti", **4.** Najveća ptica iz porodice vrana, **5.** Mjesto u talijanskoj pokrajini Caserta, **6.** Natjecanje pojedinaca u (stolnom) tenisu, **7.** Poljodjelci, zemljoradnici, **8.** Ime nekadašnjeg dinamovca Kovačevića, **9.** Inicijali pjevačice Obrovac, **10.** Učiniti da se pogorša, vratiti u lošije stanje, **11.** Roman tiskan na rotacijskom stroju, **12.** Pustinjakinja, asketkinja, **16.** Zabosti, urinuti, **22.** Knjiga (tal.), **24.** Ime nogometaša Kasumovića, **26.** Predvorje javnih zgrada, **29.** Ravnina, ravan, **32.** Inicijali redatelja Nole, **33.** Kratica za "porezna kartica".

Autor: Živko BARIŠIĆ

TALIJANKA

VODORAVNO: 1. Roman Renata Baretića, **2.** Prostorija u kojoj je ledeno (razg.) - Splitski gradski kotar (dvorana!), **3.** Sarajevsko prigradsko naselje - Dio svakog kotača koji spaja glavčinu s naplatkom - Film Coste Gavrasa, **4.** Konstrukcija ugrađena u kakav otvor u zidu kroz koju se izlazi ili ulazi - Dio namještaja koji se hvata rukom radi otvaranja (mn.), **5.** Rijeka u Africi, najduža na svijetu (6650 km) - Vojnik ili policajac koji čuva granicu, **6.** Robovi neke (štetne) navike - Azemina od milja, **7.** Najveća i najistočnija gradska četvrt Zagreba - Grad na desnoj obali Krke u Dalmatinskoj zagori, **8.** Donji dio čovjekove kralježnice - Rijeka koja protječe kroz Pariz.

OKOMITO: 1. Sposobnost plovila da stabilno pluta, **2.** Naziv za više vrsta lovačkih pasa podrijetlom iz Velike Britanije i SAD-a, **3.** Čovjek koji se bori za ideale, **4.** Dostojanstvo - Koliko god ih ima, **5.** Zemljišna mjera - Dio kvasnoga (posvećenoga) kruha koji se prinosi kao žrtva u pravoslavnoj liturgiji, **6.** Uzvik bola - Krpa, prnja, **7.** Auto-oznaka za Maltu - Ime pjevačice i glumice Jones, **8.** Morska riba iz porodice sabljarki (mn.) - Znak za sumpor, **9.** Zemljoradnici za plugom - Biljarski štap, tak, **10.** Stanovnici mjesta na otoku Krku, **11.** Kratica za "opus" - Gradić sjeveroistočno od Bihaća, **12.** Mjesto u blizini Otočca.

Autor: Živko BARIŠIĆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1													0
2													1
3													2
4													1
5													1
6													1
7													1
8													1
	0	0	0	1	1	1	2	1	1	0	1	0	

NOVI LIST
ENIGMATSKI PRILOG NEDJELJOM
LUMEN

OSMOSMJERKA

U mreži zaokružite nazive sireva dane u popisu abecednim redom. Ako sve uradite kako valja preostala slova, čitana vodoravnim slijedom, dat će naziv još jedne poznate vrste sira (na slici).

P	A	Š	K	I	S	I	R	B	G
E	M	E	N	T	A	L	E	R	T
K	O	I	S	M	I	D	O	I	G
O	Z	R	R	R	R	J	U	E	O
R	Z	O	E	A	E	Č	C	A	R
I	A	K	B	R	M	E	E	P	G
N	R	F	M	F	A	D	V	P	O
O	E	O	A	E	D	A	A	L	N
T	L	R	M	T	E	R	R	G	Z
L	L	I	A	A	M	U	D	R	O
I	A	S	K	E	D	T	O	A	L
T	I	L	Z	I	T	U	P	V	A
S	C	A	V	A	P	I	R	K	Š
E	N	O	P	R	A	C	S	A	M

- BRIE
- ČEDAR
- DIMSI
- EDAMER
- EMENTALER
- FETA
- GAUDA
- GORGONZOLA
- GROJER
- KAMAMBER
- KVARGL
- MASCARPONE
- MOZZARELLA
- OVIDUR
- PARMEZAN
- PAŠKI SIR
- PEKORINO
- PODRAVEC
- ROKFOR
- ROMADUR
- STILTON
- ŠKRIPAVAC
- TILZIT

RJEŠENJE:

SPOJITE BROJEVE

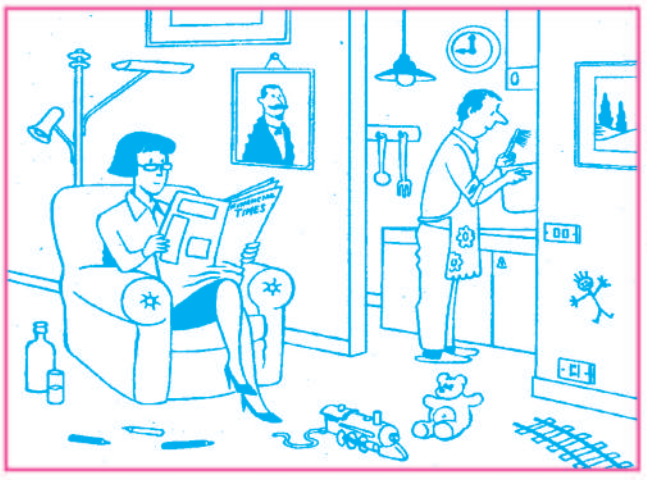
REBUS

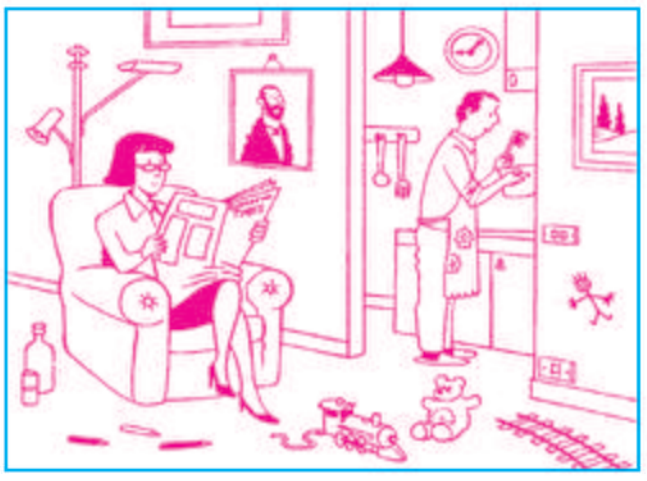
ODGONETKA: 3, 9; FRAZA: 2, 3, 2, 5

RJEŠENJE:

20 RAZLIKA

PREMETALJKA

O glumici rekli...

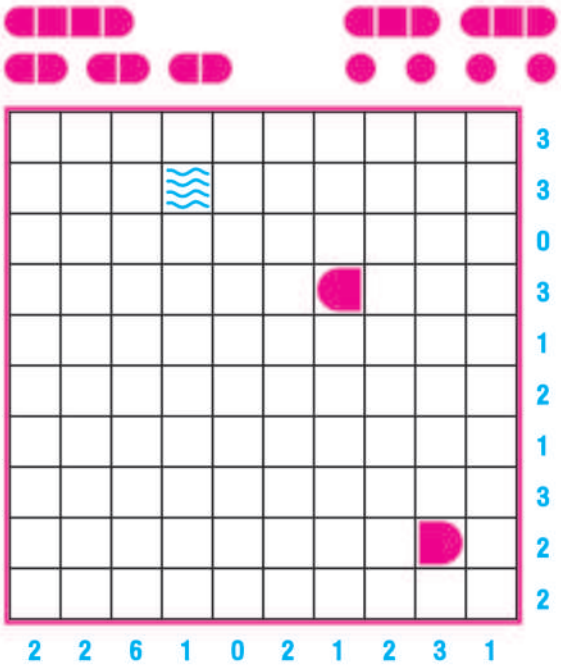
AMERI: SAMO TI!

RJEŠENJE:

BRODOVLJE TEŽINA

Ispunite mrežu danim shemama brodova. Brojevi van mreže govore koliko ima popunjenih polja u odgovarajućem retku (stupcu). Niti jedan brod se ne dodiruje s drugim, čak ni dijagonalno.

SUDOKU TEŽINA

7				2				3
2		1				9		
		8			1	7		
1		3			7			
5								2
			3			6		1
		2	1			8		
		7				3		6
4				3				5

ABC SPOJNICE

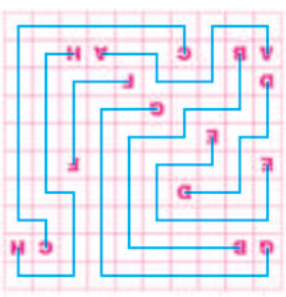
Spojite neprekinutim vodoravnim i okomitim linijama slovo A sa slovom A, slovo B sa slovom B itd. Sva polja mreže moraju biti iskorištena, a linije spajanja ne smiju se sjeći.

G	B							C	H
			D						
E							F		
		E							
				G					
D					F				
A	B		C			A	H		

RJEŠENJA

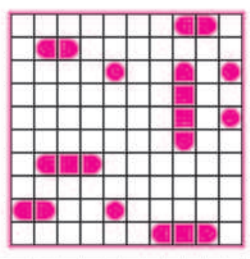
Izrada: redakcija "Feniksa"
Urednik: Vedran Vučinić
Izdavač: Novi list d.d.

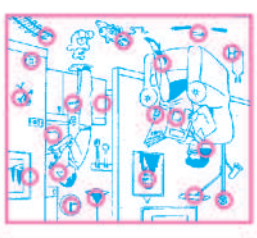
OSMOSMJERKA: TRAPIST
PREMETALJKA: MARISA TOMEI
REBUS: SNI VAGABUNDA

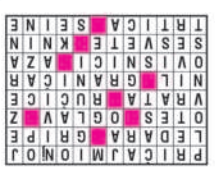
4	8	6	7	3	9	2	1	5
9	1	7	5	8	2	3	4	6
3	5	2	1	6	4	8	9	7
8	2	4	3	9	5	6	7	1
5	7	9	8	1	6	4	3	2
1	6	3	2	4	7	5	8	9
6	3	8	9	5	1	7	2	4
2	4	1	6	7	3	9	5	8
7	9	5	4	2	8	1	6	3

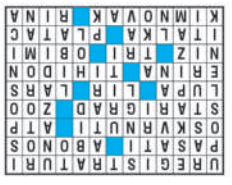
FENIKS

DOK. DANA

DOKUMENTARAC HRT2 21.20

Ukradeno zlato

Dokumentarni film iz ESPN-ova ciklusa »30 for 30« koji razotkriva skandal oko španjolske košarkaške reprezentacije za osobe s intelektualnim poteškoćama, uključujući kapetana Ramóna Torresa. Oni su osvojili zlatnu medalju na Paraolimpijskim igrama 2000. u Sydneyju, a nedugo nakon toga otkriveno je da većina članova reprezentacije uopće nije imala intelektualne poteškoće, nego da su podmetnuti u momčad kako bi na prijevaru osvojili medalju. Golemi skandal razotkrio je novinar na tajnome zadatku. Dokumentarni film režirala je Suemay Oram, a donosi nam priču o Torresovu životnom putu te šokantnu istinu iza umjetno stvorene pobjede te naglasak stavlja na temu korupcije...

SERIJA HRT2 11.15

Foyleov rat

Listopad 1944. Rat je uzeo danak na mentalnoj stabilnosti mnogih. Kada mladog liječnika koji u lokalnoj vojnoj psihijatrijskoj bolnici liječi traumatizirane pronađu mrtvoga, osumnjičenima nema kraja te Foyle mora prokopati ruševine njihovih ratnih iskustava kako bi doznao istinu.

DOKUMENTARAC HRT1 15.07

Stanley Tucci: U potrazi za Italijom

Stanley Tucci je u Rimu u potrazi za slavnim četirima jelima od tjestenine. Taj se antički grad nalazi u regiji Lacij pa se često podcjenjuje po pitanju gastronomije. Tucci se nalazi sa starom prijateljicom Claudiom della Frattina i odlazi u mali restoran. Stanley i Claudia kušaju rigatone all' amatriciana, jedno od poznatih četiriju jela od tjestenine, s umakom od rajčice i pecorina s dimljenim svinjskim obrazom.

Nacionalni programi

HRT 1

06.40 Oriana Fallaci, serija (4/8)
07.35 Sedam godina vjernosti, am. film (1955.) - Zlatno doba Hollywooda
09.20 Pozitivno
09.50 Biblija
10.00 Luč (Baranja): Misa, prijenos
11.05 Bolje ća moreš, pučka i predajna kultura
11.40 TV kalendar
12.00 Dnevnik 1
12.15 Sport
12.18 Vrijeme
12.20 HAK - promet info
12.30 Plodovi zemlje
13.25 Rijeka: More
14.00 Nedjeljom u 2
15.07 Stanley Tucci - U potrazi za Italijom (1): Rim, doku. serija (2/6)
15.55 Mir i dobro
16.25 HAK - promet info
16.30 Vijesti
16.50 The Voice Kids (2) (9/9)
18.59 Vrijeme
19.00 Dnevnik 2
20.08 LOTO 6
20.15 Kum 3: Smrt Michaela Corleonea, am. film (1990./2020.)
23.05 Dnevnik 3
23.24 Vijesti iz kulture
23.35 Stanley Tucci - U potrazi za Italijom (1): Rim, doku. serija (2/6)
00.20 Plavi prah, am. film (2009.) (15)
02.00 Plodovi zemlje
02.50 Nedjeljom u 2
03.50 Bolje ća moreš, pučka i predajna kultura
04.18 Vijesti iz kulture
04.28 Skica za portret

HRT 2

06.40 Svijet znanosti
07.10 Fino i vino
07.40 Rekreacija
08.15 Gran Hotel (2), serija (20/28)
09.05 Gran Hotel (2), serija (21/28)
09.55 Skijanje, Svjetski Kup: Wengen – slalom (M), prijenos 1. vožnje
11.00 Sportsko srce
11.15 Krimi matineja: Foyleov rat (6), serija (2/3)
12.55 Skijanje, Svjetski Kup: Wengen – slalom (M), prijenos 2. vožnje
14.05 Magazin LP
14.35 Povratak u budućnost III, am. film (1990.)
16.35 Škotski otoci s Benom Fogleom (2), doku. serija (2/4)
17.40 What's up Kina, doku. serija (4/8)
18.35 Svijet zabave
19.10 Massimo u Areni Zagreb
05.11 .20 22., 2. dio
20.15 (Ne)uspjeh prvaka: Luka Modrić, 1. dio (3/13)
21.20 Ukradeno zlato, doku. film
22.45 Foyleov rat (6), serija (2/3)
00.20 Agatha Raisin (4), serija (2/4)
02.00 Klub čitatelja
02.55 Noćni glazbeni program - spotovi

HRT 3

06.35 Juhuhu - program za djecu
12.30 Abby Hatcher (2), crtana serija (14/26)
12.52 Juhuhu
13.00 Bilješke o jeziku: Germanizmi u varaždinskom govoru
13.25 Cestovnica - Lujzijana, doku. serija (3/3)
14.00 Slavko Kopač – barbarska profinjenost, doku. film
15.55 Fotografija u Hrvatskoj: Mario Kučera
16.10 Ovo je filozofija: Marx, doku. serija (15/24)
17.00 100 pušaka, am. film (1969.)
18.50 Ura tamo, ura vamo, doku. film (1999.)
19.15 Vrijeme je za jazz: Horizons, Alex Sipiagin i Jazz orkestar HRT-a, (2024.) 1. dio
20.00 Jedno djelo (1): Vlado Kristl: Pozitiv 11 (13/13)
20.10 Vodimo vas ... Tedi Papavrami i Simfonijski orkestar HRT-a pod ravnanjem Paula Daniela - KD V. Lisinski, snimka
21.35 Zucchero: Otac talijanskog bluesa, glazbeno-doku. film
23.15 Na rubu znanosti: Hidžama - drevna metoda detoksikacije krvi
00.10 Zgrada za rušenje, francusko-belgijski film (2023.)
01.50 Ovo je filozofija: Marx, doku. serija (15/24)
02.40 Ostoja, doku. film (2007.)
03.10 Vodimo vas ... Tedi Papavrami i Simfonijski orkestar HRT-a pod ravnanjem Paula Daniela - KD V. Lisinski, snimka
04.35 Pola stoljeća diska, doku. film (2015.)

RTL

07.20 Yu-Gi-Oh! Sevens, animirani
08.00 MagNet
08.30 TV prodaja - Telestar
09.00 Večera za 5, emisija
10.10 Večera za 5, emisija
11.00 TV prodaja - Telestar
11.15 InDizajn s Mirjanom Mikulec
12.00 Harry Potter i zatočenik Azkabana, film
14.15 To je Voyo
14.25 Obračun legendi, film
16.30 RTL Danas
17.00 Batkid: Početak, film
19.00 RTL Danas
20.15 Njemu baš i nije stalo, filmu
22.20 Čarobni Mike: Posljednji Ples, film
00.10 To je Voyo
00.20 Ponoćni specijal, film
03.00 RTL Danas

RTL 2

07.40 Vatre ivanjske, serija
08.25 Novi život pod suncem: Gdje su sada
11.10 Snow show
12.00 Gradi(ONA)
12.45 To je VoyoV
12.55 TV prodaja - Telestar
13.10 Inspektor Rex, serija
14.00 Poirot, serija
16.00 Inspektor Rex, serija
16.55 Kosti, serija
17.45 Dr. House, serija
19.40 Chicago P.D., humoristična serija
20.30 EP u rukometu: Rumunjska - Danska
22.00 Teorija velikog praska, humoristična serija
22.20 Teorija velikog praska, humoristična serija
22.40 Dva i pol muškarca, humoristična serija
23.25 Prijatelji, humoristična serija
00.15 Američki gangster, film
03.05 Poirot

HRT1 14.00

NEDJELJOM U 2
Kuda ide ovaj svijet? To je tema emisije Nedjeljom u 2, a gost je povjesničar i filozof Dario Špelić.

HRT2 20.15

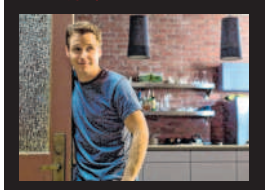
(NE)USPJEH PRVAKA
U novom nastavku roslavljeni nogometni trener Slaven Bilić ugostio je Luku Modrića.

HRT3 17.00

STO PUŠAKA
Tamnoputi šerif Lydecker putuje iz Arizone u Meksiko kako bi napokon uhitio poluindijanca Yaqui Joea

RTL 20.15

NJEMU BAŠ I NIJE STALO
Gigi totalni je antitalent u čitanju signala potencijalnih partnera na spojevima...

RTL2 19.35

CHICAGO P.D.
Burgess se bori za svoj život. Načelnica policije Sam Miller očajnički želi pronaći ubojicu svog sina.

Filmski i dokumentarni programi

HBO

07.50 Priprema, pozor, polijetanje: Svemirski kamp 09.20 Fantastični gospodin Lisac 10.45 Četiri ljubavna pisma 12.35 Poniznost 14.15 Ljetni kamp 15.50 Jumanji: Dobro došli u džunglu 17.50 Superman 20.00 Alien: Romulus 22.00 Until Dawn 23.45 Barbari 01.30 Muževe laži: Priča o Morgan Metzer 03.00 Industrija IV, ep.2 04.00 Vitez sedam kraljevstava, ep.1

HBO 2

08.25 Božić pod reflektorima 09.50 Emma 11.50 Harry Potter i Princ miješane krvi 14.20 Dolazak 16.10 Obitelj Addams 2: Izlet 17.40 Čekajući Dalija 19.30 Posljednji zaron 21.00 Četvrti zid 22.55 Iznutra 00.40 Povratak Millie Black, ep.1 01.30 Povratak u zemlju zombija 03.05 Pušteni s lanca

CINEMAX

08.10 Paprika 09.40 Doba nevinosti 11.55 Transformers 3 14.25 Nevidljiva borba 16.20 Paprika 17.50 Nemoguća misija: Protokol duh 20.00 Pad crnog jastreba 22.25 Posljednja šansa 00.00 Protuudar V, ep.9 00.45 Protuudar V, ep.10 01.40 Skrivena ljubav

CINEMAX 2

07.50 Udaja i predrasude 09.45 Clementov opus 11.25 Miljenica 13.25 Pripovjedačica filmova 15.20 Tri dana pecanja 16.50 Udaja i predrasude 18.40 Vrijeme je novac 20.30 Vojvotkinja 22.20 Saltburn 00.30 Tajnica 02.20 Veni vidi vici 03.45 Pripovjedačica filmova

NATIONAL GEOGRAPHIC

13.00 Izgubljeni svijet Maja 14.00 Prvi car: Tajne kineske ubojite grobnice 16.00 Vječni istraživač Hannah Fry 18.00 EUROPA IZ ZRAKA 19.00 Željeznica kroz Stjenjak: Prva sezona 21.00 Megagrađevine 22.00 Od pola do pola s Willom Smithom 23.40 More nade: Američka podvodna blaga

CINESTAR TV

09.35 Mune: Čuvar Mjeseca 11.15 Poly i ja 13.15 Poker Face 15.05 Pompeji 17.05 Putovanje jednog psa 19.10 Pokajnik 21.00 Ludi Božić u uredu 23.00 Zero Dark Thirty

CINESTAR TV ACTION

09.50 Trilogija Različita: Pobunjena 12.00 Trilogija Različita: Odana 14.10 7 dana straha 16.15 Kako odvratiti pljačkaše 17.55 Colossal 20.00 Iza rešetaka 22.05 Parker

CINESTAR TV FANTASY

11.00 Priče iz skrivenog grada: Drvo želja 12.40 Max Steel 14.20 Wendy 16.20 Djetinjstvo vođe 18.30 Enderova igra 20.30 Tri tusuće godina čežnje 22.25 2067.

CINESTAR TV COMEDY

10.35 Samac 12.05 Gavinove pustolovine 13.35 Dream Team 15.15 Paddington 16.50 Klub zadovoljnih žena 18.35 Ana 20.25 Savršen blagdan 22.00 Plan za mirovinu 23.45 Plivaj muški

CINESTAR TV PREMIERE 1

09.00 Knjiški moljac 10.45 Ekipa iz džungle 2: Svjetska turneja 12.20 Čudovišno ljeto 14.05 Kuća magičnog sata 15.55 Borderlands 17.45 Moonfall 20.00 Čistač bazena 21.45 Prisutnost 23.15 Krivi spoj

CINESTAR TV PREMIERE 2

08.35 Grof Monte Cristo 09.30 Legenda o Ochiju 11.15 Mia i ja: Film 12.50 Posljednji udah 14.30 Poslije smrti 16.25 Izgubljeni grad Z 18.50 Do zadnjeg udaha 20.30 Zemlja loših 22.30 Posrednik

KLASIK TV

06.24 Deps 07.59 Ne okreći se sine 09.45 Tajna Nikole Tesle 11.32 Salaš u Malom Ritu 13.34 Smrtonosna želja II 15.03 Smrtonosna želja 3 16.34 Smrtonosna želja 4: Kokain ne prašta 18.14 Tajna Nikole Tesle 20.03 Bitka na Neretvi 22.59 Senke nad Balkanom 00.22 Miris poljskog cvijeća

STAR Channel

06.25 Simpsoni 06.50 Dva i pol muškarca 09.25 Škorpion 12.10 Uzbuna: odjel nestalih osoba 14.55 Solaris 16.35 Moderna obitelj 17.00 Simpsoni 18.00 Dva i pol muškarca 21.00 Spider-Man 3 23.50 Navy CIS: Izvori 01.30 Uzbuna: odjel nestalih osoba 03.35 Škorpion

STAR Movies

07.55 Striko Buck 09.55 Devet života 11.40 Gospodin i gospođa Smith 13.55 Zaboravljeni 15.45 Austin Powers u Goldmemberu 17.40 Odred za baštinu 20.00 Gospodar vjenčanja 22.00 Dobri Nijemac 00.10 Rimu, s ljubavlju 02.25 Pijanist

NOVA TV

07.35 Zdravlje na kvadrat, magazinska emisija S1 E404 R

08.10 Tom i Jerry show, animirana serija S2 E19/26

08.30 Legende Kung Fu Pande, animirana serija S1 11/26

08.55 Legende Kung Fu Pande, animirana serija S1 12/26

09.15 Coolturist, magazinska emisija S1 E135/135

09.55 Nad lipom 35, zabavni program R

10.40 Bogu iza nogu, igrana serija S1 E69/70 R

11.30 Bogu iza nogu, igrana serija S1 E53/70 R

12.20 Bogu iza nogu, igrana serija S1 E56/70 R

13.15 Božić na kraljevski način, igrani film

14.55 Sve za ljubav, igrani film

16.40 Kako se riješiti frajera u 10 dana, igrani film R

17.00 Vijesti Nove TV, informativni program

17.10 Za sve je kriva svekrva, igrani film R

19.00 Dnevnik Nove TV, informativni program

20.15 Marginalci, igrani film (15)

21.55 Plan za mirovinu, igrani film (15)

23.50 Plaćenik, igrani film (15) R

01.40 Osvetnik igrani film, igrani film (15) R

03.25 Good Doctor, igrana serija S6 E13/22 R

04.05 Good Doctor, igrana serija S6 E14/22 R

DOMA TV

05.40 Liječnica sa sela, igrana serija S1 E15/60 R

06.10 Liječnica sa sela, igrana serija S1 E16/60 R

06.40 Liječnica sa sela, igrana serija S1 E17/60 R

07.15 Liječnica sa sela, igrana serija S1 E18/60 R

07.55 Gorski liječnik, igrana serija S13 E13/16 R

08.40 Gorski liječnik, igrana serija S13 E14/16 R

09.25 TV izlog, razno

09.40 Hamburg 112, igrana serija S16 E25/28 R

10.25 TV izlog, razno

10.40 Hamburg 112, igrana serija S16 E26/28 R

11.25 TV izlog, razno

11.40 Hamburg 112, igrana serija S16 E27/28 R

12.40 TV izlog, razno

12.55 Gorski spašavatelji, igrana serija S10 E9/14

13.40 Gorski spašavatelji, igrana serija S10 E10/14

14.35 Cobra 11, igrana serija S13 E8/12

14.45 Supertalent, magazinska emisija R

17.35 Rookie, igrana serija S1 E20/20 R

18.20 Rookie, igrana serija S2 E1/20 R

19.00 Rookie, igrani film R

20.00 Rat svjetova, igrani film (15)

22.10 Policajac iz shopping centra 2, igrani film

23.55 Savršeni stranac, igrani film (15) R

01.45 Rookie, igrana serija S1 E18/20 R

02.15 Rookie, igrana serija S1 E19/20 R

03.00 Cobra 11, igrana serija S13 E8/12 R

03.40 Gorski spašavatelji, igrana serija S10 E8/14 R

04.20 Gorski spašavatelji, igrana serija S10 E9/14 R

05.00 Gorski spašavatelji, igrana serija S10 E10/14 R

NOVATV 20.15

MARGINALCI
Komedija smještena u Črevo, mjesto je 'gdje je i Bog rekao laku noć'. Radnja se odvija u vrijeme skupštine odbora sela Črevo

DOMATV 19.55

RAT SVJETOVA
Ovo je priča o čovjeku po imenu George Herbert koji je odvojen od žene i djeteta kad započne invazija Marsovaca.

TV PREPORUKA

DRAMA **HRT1 20.15**

Kum 3: Smrt Michaela Corleonea

THE GODFATHER CODA: THE DEATH OF MICHAEL CORLEONE, 1990./2020.

Režija: Francis Ford Coppola

Uloge: Al Pacino, Diane Keaton, Andy Garcia

Kum 3: Smrt Michaela Corleonea prerađena je verzija Kuma 3. Fokusira se na Michaelovu krivnju i opsesivnu težnju za legitimitetom, što kulminira tragičnom smrću kćeri Mary. Na kraju ostaje sam, slomljen i ispunjen kajanjem. Na 30. godišnjicu premijere 4. prosinca 2020. film je osvanuo u kinodvoranama u premontiranoj verziji pod naslovom The Godfather Coda: The Death of Michael Corleone. U toj je inačici promijenjen početak i kraj filma, kao i pojedine scene i elementi glazbene podloge. Francis Ford Coppola izjavio je da upravo verzija iz 2020. odgovara njegovoj izvornoj zamisli u suradnji s Mariom Puzom te da »opravdava« mjesto ovog filma u trilogiji, baš kao i glumačko ostvarenje redateljeve kćeri Sofije. I Al Pacino i Diane Keaton odobrili su novu verziju i istaknuli da je mnogo bolja od prvotne. U jednoj od ključnih promjena, Michaelov sastanak u Vatikanu prebačen je s četrdesete minute na sam početak filma, što je prema riječima Ala Pacina bitno dinamiziralo filmsku priču.

ZF **HRT2 14.34**

Povratak u budućnost 3

BACK TO THE FUTURE PART III, 1990.
Režija: Robert Zemeckis
Uloge: M. J. Fox, C. Lloyd

Mladi Marty McFly (M. J. Fox) jednoga dana dobiva razglednicu staru 70 godina koju mu šalje njegov stari prijatelj, ekscentrični Doc Brown (C. Lloyd), pronalazač stroja za putovanje kroz vrijeme. Doc izvještava Martyja kako se konačno odlučio skrasiti i stoga živi mirnim životom na Divljem zapadu. Nakon što otkrije kako je Doc ubrzo nakon slanja razglednice umro, Marty odluči otputovati u prošlost i upozoriti prijatelja...

DOKUMENTARAC **HRT3 14.00**

Slavko Kopač - barbarska profinjenost

Biografski uvid u naslijeđe jednog od najvećih hrvatskih umjetnika i prvog kustosa kolekcije Art Brut u povodu 30. godišnjice smrti.
O životu i stvaralaštvu Slavka Kopača (1913. - 1995.) govore istaknuti poznavatelji umjetnosti i intelektualci Annie Le Brun, Michel Thevoz i Lucienne Peiry.
Nakon dvije završene akademije, Kopač se okrenuo od akademizma i krenuo umjetničkim stranputicama. Stvarao je u turbulentnim vremenima, rat je uvijek išao za njim.

Talijanski

RAI 1

07.00 TG 1 **07.05** UnoMattina in famiglia **08.00** TG 1 **08.18** UnoMattina in famiglia **09.00** TG 1 **09.04** UnoMattina in famiglia **09.25** TG 1 L.I.S. **09.30** Check Up **10.15** A Sua immagine **10.55** Santa Messa dalla Chiesa Santa Maria Mag **11.50** A Sua immagine **12.00** Angelus da Piazza San Pietro **12.10** A Sua immagine **12.20** Linea Verde - Agnone: le radici del fuoc **13.30** TELEGIORNALE **14.00** Domenica In **17.15** TG 1 **17.18** Che tempo fa **17.20** Da noi...a ruota libera **18.40** L'Ereditŕ weekend **20.00** TELEGIORNALE **20.35** Affari tuoi **21.30** Prima di noi 1 ^ Visione **23.35** TG1 Sera **23.40** Speciale Tg1

RAI 2

07.00 TG2 - Storie. I racconti della settimana **07.40** TG2 Tutto il bello che c'e' **07.55** TG2 Mizar **08.20** TG2 Cinematinee' **08.25** TG2 Achab Libri **08.30** Il meglio di Playlist **09.30** Rai Sport Live Weekend **10.00** Slalom maschile 1 ^ manche **10.10** Rai Sport Live Weekend **11.10** Super G femminile **11.20** Rai Sport Live Weekend **13.00** TG2 - GIORNO **13.30** TG2 Motori 2 **14.00** Stai lontana da me **15.30** Questione di karma **17.00** Genitori, che fare? **17.50** TG Sport della Domenica **18.05** TG2 L.I.S. **18.10** TG2 - Dossier **19.00** 9-1-1 Lone Star **19.40** 9-1-1 **20.30** TG2 - **20.30 21.00** Il mio regno per una farfalla **22.50** La Nuova DS

RAI 3

07.00 Protestantesimo La sfida dell'unitŕ **07.30** Sulla via di Damasco **08.05** Mi manda Raitre **10.15** O anche no **11.05** ESTOVEST **11.30** MEDITERRANEO **12.00** TG3 **12.17** TG3 Fuori Linea **12.25** ALTA QUOTA **12.55** TG3 LIS **13.00** Il posto giusto **14.00** TG Regione **14.10** TG Regione Meteo **14.15** TG3 **14.30** In Mezz'ora **16.45** Kilimangiaro **19.00** TG3 **19.30** TG Regione **19.51** TG Regione Meteo **20.00** Blob **20.30** LAB Report **21.00** Report **23.15** Allegro ma non troppo

CANALE 5

07.53 Traffico **07.59** Tg5 **08.49** Tg5 speciale **09.58** Santa messa **10.57** Melaverde - le storie **11.51** Melaverde - editing **12.58** Tg5 **13.39** L' arca di noe' **13.57** Amici di Maria **16.00** Verissimo **18.51** Caduta libera **19.54** Tg5 Prima Pagina **20.01** Tg5 **20.40** La ruota della fortuna **21.20** Chi vuol essere milionario

ITALIA 1

07.26 Tom & Jerry: Piccoli aiutanti di Babbo Natale **07.46** Tom & Jerry e il mago di Oz **08.45** Young Sheldon **10.07** THE BIG BANG THEORY **10.57** Due uomini e 1/2 **12.25** Studio Aperto **13.05** Sport Mediaset XXL **14.00** E-Planet **14.30** Dr. House - Medical division **15.27** Dr. House - Medical Division **16.22** Cold Case - Delitti irrisolti **18.08** Fuori le prove! - Indagini ai confini della realta' **18.29** Studio Aperto Live **18.30** Studio Aperto **18.56** Studio Aperto Mag **19.22** C.S.I.- Scena del crimine **20.26** NCIS - Unita' Anticrimine **21.20** Le Iene

RETE 4

07.18 La promessa **08.02** Terra Amara **10.16** Dalla parte degli animali **11.55** Tg4 **12.26** Colombo **14.01** Apollo 13 **16.58** L' assedio di fuoco **18.58** Tg4 **19.40** La promessa - PrimaTv **20.29** 4 di sera weekend- **21.30** Fuori dal coro

IMPRESSUM

IZDAVAČ I TISKAR
»NOVI LIST«
Novinsko nakladničko dioničko društvo, Rijeka, Zvonimirova 20/A
p.p. 130, 51001 RIJEKA
Telefon: 051/650-011, 051/650-013
Telefax: 051/672-114, 051/672-118
E-mail: redakcija@novilist.hr
Web: www.novilist.hr
UPRAVA
Bojan **DIVJAK** - predsjednik
Renato **IVANUŠ** - član
GLAVNA UREDNICA
Slavica **BAKIĆ**
GLAVNA UREDNICA SUPERDESKA
Dijana **PAVLOVIĆ**
UREDNIK DIGITALNIH IZDANJA
Damir **KUNDIĆ**
IZVRŠNI UREDNIK
Dražen **HERLJEVIĆ**
UREDNIČKI KOLEGIJ
Nenad **HLAČA** – NOVOSTI i SVIJET
Danijela **BAUK** - NEDJELJNI BROJ
Helena **FOGAS** – RIJEKA
Boris **PEROVIĆ** – REGIJA
Zlatko **HORVAT** – SPORT
Kim **CUCULIĆ** – KULTURA i MEDITERAN
Ivana **KOCIJAN** – MOZAIK
GRAFIČKA SLUŽBA
Tea **LILIĆ PRIBANIĆ**
TAJNICA REDAKCIJE
Branka **VRABEC**
DOPISNIŠTVO U ZAGREBU
Ulica Matka Laginje 6
WEB PORTAL
novilist.hr
E-mail: portal@novilist.hr
MARKETING I PROMOCIJA
Rijeka, Zvonimirova 20a
Direktorica:
Silvija **GERC VODOPIJA**
Telefon: 051/650-088
Telefax: 051/650-110
E-mail: oglasi@novilist.hr
Web: marketing.novilist.hr
TISKARA I KOMERCIJALA
Telefon: 051/650-024
Telefax: 051/650-036
E-mail: tiskara@novilist.hr
OGLASNI ODJEL RIJEKA
Andrije Medulića 6-8,
Telefon: 051/212-102
E-mail: oglasni.rijeka@novilist.hr
Web: http://oglasni.novilist.hr
PRETPLATA
Telefon: 051/650-170
Radno vrijeme od 7.30 do 15.30 sati
TISAK
NOVI LIST d.d. Rijeka
List izlazi svaki dan. Rukopise i materijale ne vraćamo.

HRT Radio Rijeka

07.00 Jutarnja kronika
07.21 Vrijeme
07.25 Ma nan se spi
08.00 Najava događaja
08.15 Puntapet
08.30 Kamo danas
08.40 Katolički vidici
09.00 Vrijeme za vrijeme
09.15 Zlatne godine
09.30 Baltazar
10.00 Vijesti Radio Rijeke
11.00 Priko Učke
12.00 Vijesti Radio Rijeke
12.05 Na obedu
14.00 Vijesti Radio Rijeke
14.45 Vrijeme za vrijeme
15.00 Danas aktualno
16.00 Nedjelja popodne
16.30 Kamo danas 2
16.45 Ne pozabimo
17.00 Glazba Radio Rijeke
18.00 Play lista
19.30 Akademskih kvarat ure
19.45 Nedjelja popodne
20.00 Metanoia
20.30 Glazba Radio Rijeke
20.45 Susreti
21.00 DJ Šošo
22.00 Kronika dana

Ostali programi

KANAL RI

07.00 DNEVNIK (r) **07.20** Školska liga, emisija o sportu **07.50** Željko Marušić i gosti, talk show **08.40** Glazbeni kanal **12.15** Naše općine i gradovi, reportaža **12.30** Bilanca uspjeha, talk show (r) **13.05** DW: Euromaxx, magazin **13.40** Veterinarska ordinacija, emisija **14.10** Glazbeni kanal **15.00** Biblijska istina, vjerska emisija **15.20** Kratki rezovi, emisija o filmu **15.50** Glazbeni kanal **16.25** Ča skalica, čakavska glazbena emisija (r) **17.25** Vidici, emisija o kulturnoj baštini **18.00** DNEVNIK **18.35** Sport nedjeljom, emisija **20.10** Rotor, emisija o oktanskim i ekstremnim sportovima (r) **21.00** Art caffe, emisija o kulturi **22.00** DNEVNIK (r) **22.20** ICT na Ti, talk show **23.00** Zapisano u zvijezdama, astro show (18)

TV NOVA

11.00 Novi milenij **11.30** Indeks, emisija o studiranju u Istri **12.00** Boje zemlje **12.30** Energetska medicina **13.00** Lifestyle TV **13.45** Art Club **14.15** Volin te Istro **15.15** Domisan predstavlja **15.30** Trajnaninenaj **16.30** Veterinarska ordinacija **17.00** Mali svijet, emisija o dječjem svaralaštvu **17.30** Kronika Grada Pazina **18.00** Jurica Galić - Juka predstavlja **19.00** Fažanska Kronika **19.30** Kratki Rezovi **20.00** Špica s Macanom **20.50** Jure i Frane na digitalno **21.50** Dokumentarci dr. Semira Osmanagića **23.10** Vrata sudbine, emisija o alternativnom načinu života

HRT 4

17.47 Talenti EU regija **18.02** Romano Bolković - 1 na 1: Mladen Vukmir, talk show **18.53** Vrijeme RH sutra **18.54** Vrijeme Europa sutra **18.56** Vrijeme svijet sutra **19.00** Dnevnik 2 **19.53** Vrijeme RH sutra **19.54** Vrijeme Europa sutra **19.56** Vrijeme svijet sutra **20.00** HAK - promet info **20.01** Nedjeljom u 2 **21.00** Pregled dana **21.45** Manjinski mozaik **22.00** Intervju tjedna **22.43** Studio 4: U fokusu **23.10** Vijesti na engleskom jeziku **23.20** Vijesti na španjolskom jeziku **23.30** Studio 4: Jutarnji intervju **23.50** #REPORTAŽE: Koza **00.10** Vijesti iz kulture

Jabuka TV

07.30 Serbus Zagreb, informativna emisija **08.00** Svakodnevica, mozaična emisija **09.45** Frtalj kulture, razvoj umjetnosti **10.00** Trenutak za čisti kutak, emisija o zaštiti okoliša **11.00** Moda XL **13.00** Pjesmom te zovem, zabavno-glazbena emisija **15.00** Domoteka, tv prodaja **15.15** Odaberi zdravlje, emisija o zdravlju **16.00** Domoteka, tv prodaja **16.15** Lifestyle TV!, magazin **17.00** Veterinarska ordinacija, emisija o kućnim ljubimcima **17.30** Odaberi zdravlje, emisija o zdravlju **18.30** Srce Hrvatske, mozaična emisija **19.00** Serbus Zagreb - tjedni pregled, informativna emisija **19.30** Glazbeni trenutak, glazbena emisija **20.00** Vrijeme je za zabavu, zabavni program **23.00** Zlatna zora (18), alternativni kutak

CMC

08.00 24 sata vijesti **08.05** 100% hitovi **09.00** CMC Mix **10.00** 100% hitovi **11.00** CMC Mix **12.00** Dobar dan **13.00** 100% hitovi **14.00** CMC Mix **15.00** Dalibor Petko Show - Neda Ukraden **18.01** 100% hitovi **19.00** CMC Mix **20.00** Portret: JASNA ZLOKIĆ **21.00** 24 sata vijesti **21.05** Koncert tjedan: ŠOKAČKA RAPSODIJA, LISINSKI 2025 **22.00** 100% hitovi **23.00** CMC Mix **00.00** 100% hitovi **01.00** 24 sata vijesti

www.novilist.hr
NL
NEDJELJA
18. SIJEČNJA 2026.

ČITAJ NOVI LIST 0-24
SKENIRAJ ZA VIŠE VIJESTI BEZ PRESTANKA!

SURADNJA U SRCU Vladimir Tomić Mosk i Slaven Kosanović Lunar u V. B.Z. realizirali mural

Priroda bez čovjeka može dalje, ali čovjek bez prirode ne može

Na prvom katu knjižare V.B.Z. na Korzu dvojica majstora kista i spreja zajednički realiziraju mural kao završnicu riječkog gostovanja izložbe »Lens Pens Cans«. »Tema zida nam je vrlo jednostavna - ekologija, očuvanje prirode i održivost čovjeka u kontekstu prirode«, ističe Lunar

Danijela BAUK
Snimio Marko GRACIN

Mural u nastajanju

RIJEKA Upoznali smo se u klubu Točka u Rijeci negdje na početku dvijetisućitih, odmah na početku kaže Mosk.

- Točki? Ček to je onaj klub kraj Novog lista, pita Lunar.

- Da, da. Prvi zid crtali smo zajedno kasnije, negdje 2001. u Križanićevoj ulici u Zagrebu, zaključuje Mosk.

- To je to, srebrni jubilej, zaključuje Lunar.

Mosk je Vladimir Tomić, riječki street art umjetnik aktivan od kraja 1990-ih godina, a njegov se rad razvija na sjecištu ulične umjetnosti, murala i galerijske prakse. Obrazovao se u području primijenjenih umjetnosti, a od samih početaka kontinuirano radi u javnom prostoru, gdje zid doživljava kao otvoreni medij komunikacije s gradom i njegovim stanovnicima. Sudjelovao je na brojnim domaćim i međunarodnim festivalima ulične umjetnosti te izlagao u galerijskim i muzejskim kontekstima.

Lunar je Slaven Kosanović, jedan od najpoznatijih i najutjecajnijih hrvatskih graffiti i street art autora, aktivan na sceni od kraja 1990-ih godina čiji je rad snažno obilježio razvoj ulične umjetnosti u Hrvatskoj, ali i njezino postupno prihvaćanje unutar institucionalnog i galerijskog okvira. Poznat po vizualnom jeziku koji često uključuje lik mačke - jednostavan, grafički jasan motiv koji funkcionira kao univerzalni simbol čovjeka, njegove svakodnevice, karaktera i odnosa prema svijetu. Osim murala i graffiti intervencija, bavi se ilustracijom, dizajnom i izložbenim projektima, a sudjelovao je na brojnim domaćim i međunarodnim festivalima urbane umjetnosti.

Suradnja Moska i Lunara traje dakle više od dva desetljeća, iako ni sami nisu odmah bili svjesni koliko duboko sežu njezini počeci. A najnovija odvija se upravo u Rijeci, u galeriji Srce, na prvom katu knjižare V.B.Z. na Korzu gdje ova dvojica majstora kista i spreja zajednički realiziraju mural kao završnicu riječkog gostovanja izložbe »Lens Pens Cans«.

Njihovi stilovi jasno su različiti, ali upravo u toj razlici nastaje prepoznatljiva sinergija.

- Sa Slavenom nikad ne znaš, ali nekako uvijek završi s mačkom. Često nam je izazov kako se međusobno uklopiti. Lunarovi crteži su konkretni, jaki i sigurni, koloristički moćni. Moji su u odnosu na to nježniji i drugačiji. Imamo isti tempo - nikad se ne žurimo, ali volimo brzo raditi, objašnjava Mosk, naglašavajući da suradnja podrazumijeva ravnopravnost, ali i međusobno povjerenje. »Nismo isti, ali zato dobro funkcioniramo.«

> *Drugačiji smo, ali smo uravnoteženi u energiji, zajedno brodimo kroz bespuća zidova i turbolentne vode kreacije. Nema strogih dogovora, nema skica koje se moraju slijepo pratiti. Igramo se*
>
> Slaven Kosanović Lunar

Lunar njihov zajednički rad opisuje kao intuitivan proces bez čvrstih pravila.

- Drugačiji smo, ali smo uravnoteženi u energiji, zajedno brodimo kroz bespuća zidova i turbolentne vode kreacije. Nema strogih dogovora, nema skica koje se moraju slijepo pratiti. Igramo se. Jedan ode lijevo, drugi desno, improviziramo i nadopunjujemo se, kaže Lunar, dodajući kako svaki od njih dominira u vlastitom izrazu. »Vlado stvara nadrealne pejzaže, motive koji su nedostižni u realnosti, poetičniji je, ima puno prenesenog značenja, stilskih figura koje se pretaču u vizualni jezik, dok sam ja jednostavan tip. Držim se jednostavnog izričaja, u većini slučajeva kad radimo ovakve stvari, crtam mačke jer su one personifikacija ljudi, one nose sve njihove karakteristike i čine ono što i ja u svom životu činim, a to je biti svjestan da ne mogu puno napraviti za svijet, ali mogu mijenjati sebe, svoj pristup ljudima, poslu, primjenjivati svoju etiku i prioncipe, a pritom ne biti gorak i ogorčen, već promatrati svijet sa smiješkom. Jer dan bez smiješka i fore je - propao dan.«

> *Često nam je izazov kako se međusobno uklopiti. Lunarovi crteži su konkretni, jaki i sigurni. Moji su u odnosu na to nježniji i drugačiji. Ali imamo isti tempo - nikad se ne žurimo, ali volimo brzo raditi*
>
> Vladimir Tomić Mosk

Tematski, njihovi se radovi često susreću na istom mjestu - u promišljanju odnosa čovjeka i prirode.

- Tema zida nam je vrlo jednostavna - ekologija, očuvanje prirode i održivost čovjeka u kontekstu prirode, ističe Lunar. »Priroda bez čovjeka može dalje, ali čovjek bez prirode ne može.«

Mosk tu misao dodatno pojašnjava.

- Mi pokušavamo sačuvati prirodu za sebe. Prirodi milijun godina ne znači ništa, ali nama znači sve.

Iako su obojica vezana za sprej i rado i često mu se vraćaju kad rade na zidu, u galerijskom ili nekom sličnom prostoru ipak rade kistom. »Kad se igram s tehnikama, često platna radim kistovima i valjcima. Međutim, kad sam na zidu, volim se vratiti na sprej«, ističe Lunar.

- Znaš šta, kad je zatvoren prostor svakako je praktično raditi bojama. A osim toga praktično je raditi bojama jersam si namješavaš, sam si biraš tonalitete, kombinacije, paletu. Nekad iz jedne crne i jedne bijele možeš dobiti nijanse sivih, dodaš samo malo žute – sve se može promijeniti, zaključuje Mosk.

Valute označene zvjezdicom za koje Banka ne objavljuje kupovni i prodajni tečaj za efektivu ne smatraju se valutama s Tečajne liste Banke u kojima Banka vodi transakcijske račune i/ili zaprima gotovinske naloge za plaćanje i/ili provodi otkup deviza. Tečajevi za predmetne valute (tečajevi za devize) koriste se za preračunavanje u bezgotovinskim transakcijama.

**TEČAJNA LISTA BROJ: 12
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Primjenjuje se od 17.01.2026.**

Valuta	Jed.	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Srednji za devize	Prodajni za devize	Prodajni za efektivu	Srednji tečaj HNB
AUD	1	1,803700	1,785100	1,734400	1,683600	1,665000	1,734400
CAD	1	1,678000	1,660600	1,613500	1,566300	1,548900	1,613500
CZK	1	25,330200	24,996300	24,286000	23,575600	23,241700	24,286000
DKK	1		7,689700	7,471200	7,252600		7,471200
HUF	1	401,899100	396,600900	385,330000	374,059000	368,760800	385,330000
JPY	1	191,567800	189,042300	183,670000	178,297600	175,772100	183,670000
NOK	1		12,063100	11,720300	11,377400		11,720300
SEK	1		11,032500	10,719000	10,405400		10,719000
CHF	1	0,968500	0,958500	0,931300	0,904000	0,894000	0,931300
GBP	1	0,901600	0,892300	0,867000	0,841600	0,832300	0,867000
USD	1	1,208100	1,195600	1,161700	1,127700	1,115200	1,161700
BAM	1	2,032100	2,011000	1,955830	1,900500	1,879500	1,955830
PLN	1	4,406400	4,348300	4,224800	4,101200	4,043100	4,224800